

Palveluverkkoesitys, vaihe 2

Sosiaali- ja terveystalvet

PALVELUVERKKOESITYS

Täydennyksiä materiaaliin lausuntokierrokselta nousseiden huomioiden pohjalta

- Palveluverkkoesitykseen ei ole tehty varsinaisia toimipistemuutoksia 8.10.2025 julkistuksen jälkeen. Ainoa toimipisteitä koskeva tarkennus liittyy Keltinmäen päiväkeskukseen: vuokrasuhteen päättyminen kiristyneisiin vuokraehtoihin perustuen oli aiemmin mainittu vain palveluverkko 1:n toimeenpanon raportoinnissa. Koska kyseessä on palveluverkkomääritelmän mukainen palvelu, se on nyt sisällytetty päivitettyyn palveluverkko 2 –esitykseen. (diat 126 ja 127)
- Useat sidosryhmät nostivat lausunnoissaan vaikutuksia varautumisen ja turvallisuuden näkökulmasta sekä varautumisen ja turvallisuuden suunnittelun tiiviimpää yhteensovittamista hyvinvointialueen ja kuntien kesken. Lisätty diat 71-72 sekä arvioitu vaikutuksia turvallisuuteen ja varautumiseen osana vaikutusten arviointia.
- Liikkuviin palveluihin ja yhteispalvelupisteisiin liittyen toivottiin konkreettisempaa suunnitelmaa. Lisätty dia 83 ja sekä toimipistekortit poistuvien ja muuttuvien sote-toimipisteiden osalta, diat 91-103.
- Toimipistemuutoksista aiheutuvia Kela-taksikyytien määriä ja kustannuksia toivottiin arvioitavan lopulliseen palveluverkkoesitykseen. Lisätty materiaaliin dia 190 sekä arvioitu osana vaikutusten ennakoarviointia.
- Lisäksi lausunnoissa kaivattiin tarkempaa elinvoimavaikutusten arviointia. Elinvoimavaikutuksia on arvioitu osana vaikutusten arviointia.
- Kustannusvaikutuksiin liittyen on lisätty koontidia, jossa tiivistetään kustannusvaikutukset, dia 179.
- Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu lausuntokierroksella saatu palaute. Vaikutusten arvioinnin diat on siirretty osaksi vaikutusten arvioinnin dokumenttia (erillinen dokumentti)

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa

2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko
5. Käsitteet
6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
8. Nykytila ja palvelutarve
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030
12. Kustannusvaikutukset

Miksi kehitämme palveluverkkoa?

Tarvitsemme palveluverkon, jolla voimme ratkaista merkittäviä haasteita

- **Keski-Suomen hyvinvointialueen tärkein tehtävä on varmistaa, että jokainen keskisuomalainen saa tarvitsemansa sosiaali- ja terveystalvelut.** Tämä lupaus on kaiken kehittämisen perusta: palveluiden muoto ja sijainti voivat muuttua, mutta apua saa jatkossakin – tarvittaessa vaikka omaan kotiin asti.
- **Kun järjestämme toimivat palvelut kaikille keskisuomalaisille, meidän on otettava huomioon saamamme rahoitus.** Meidän on käytettävä rajalliset resurssimme niin, että ne tuottavat mahdollisimman paljon terveyshyötyä ja hyvinvointia alueemme asukkaille. Palvelut saattavat muuttua, mutta ne eivät katoa. Niitä järjestetään eri tavoin – kasvokkain, digitaalisesti ja yhdessä kumppaneiden kanssa. Palveluja järjestetään joustavasti arkeen sovittaen: päivittäin tarvittavat palvelut pidetään helposti saavutettavina, kun taas harvemmin tarvittavat voivat olla pidemmän matkan päässä.
- **Väestömuutokset muuttavat palvelutarvetta alueellamme.** Väestönkasvu on erilaista eri puolilla Keski-Suomea, ja tämä voi vaikuttaa myös palveluiden etäisyyksiin. Palvelujen kokonaisuus tukee jatkossakin ihmisten hyvää arkea, parhaimmillaan siten, että ongelmat ja vaivat ennaltaehkäistään tai että ne eivät kasva suuriksi.

Miksi kehitämme palveluverkkoa?

Tarvitsemme palveluverkon, jolla voimme ratkaista merkittäviä haasteita

- **Samalla vahvistamme valinnanvapautta:** kaikki terveydenhuollon toimipisteemme ovat jatkossa keskisuomalaisten käytössä. Esimerkiksi suun terveydenhuollossa tämä on jo osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi.
- **Henkilöstö on tärkein voimavaramme.** Palvelut eivät synny ilman ammattilaisia ja turvallisia tiloja. Meidän on varmistettava, että henkilöstöä riittää myös tulevaisuudessa. Meidän on tarjottava työympäristöjä, jossa ammattilaiset viihtyvät nyt ja jatkossa. Meidän on myös tarjottava toimivat, turvalliset tilat, jossa ammattilaisemme kohtaavat asiakkaat ja potilaat. Tämä tukee sekä palvelujen laatua että henkilöstön hyvinvointia.
- **Tavoittemme on selkeä: haluamme tukea keskisuomalaisten hyvää arkea nyt ja tulevaisuudessa.** Palveluverkon uudistaminen on panostus ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin pitkällä aikavälillä. Meidän kaikkien etu on, että palvelut ovat laadukkaita, turvallisia ja jatkuvia – palveluihin on voitava luottaa. Kun palveluiden saatavuus, laatu ja taloudellinen kestävyys turvataan, myös luottamus vahvistuu – jokainen voi olla varma, että apua saa silloin, kun sitä tarvitsee.

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
- 2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta**
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko
5. Käsitteet
6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
8. Nykytila ja palvelutarve
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030
12. Kustannusvaikutukset

Palveluverkkotyö on osa palvelustrategiaa ja vuoden 2026 talousarviota

Hyvinvointialue-strategia on hyvinvointialueen tärkein yhteistä toimintaa ohjaava suunnitelma, joka antaa kehukset hyvinvointialueen toiminnalle.

Strategiset menestystekijät:

- Henkilöstö
- Ihmislähtöiset, kustannusvaikuttavat ja kaikenikäisten hyvää arkea tukevat palvelut
- Sujuva ja tavoitteellinen kumppanuus
- Osallistuvat asukkaat ja toimivat ennaltaehkäisevät palvelut
- Tieto ja yhteinen tilannekuva
- Toiminnan tavoitteellinen uudistaminen ja palveluiden yhteen sovittaminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiassa määritellään keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet sosiaali- ja terveystaloukselle.

Osa palveluverkon muutosesityksistä on keskeinen osa vuoden 2026 talousarviota.

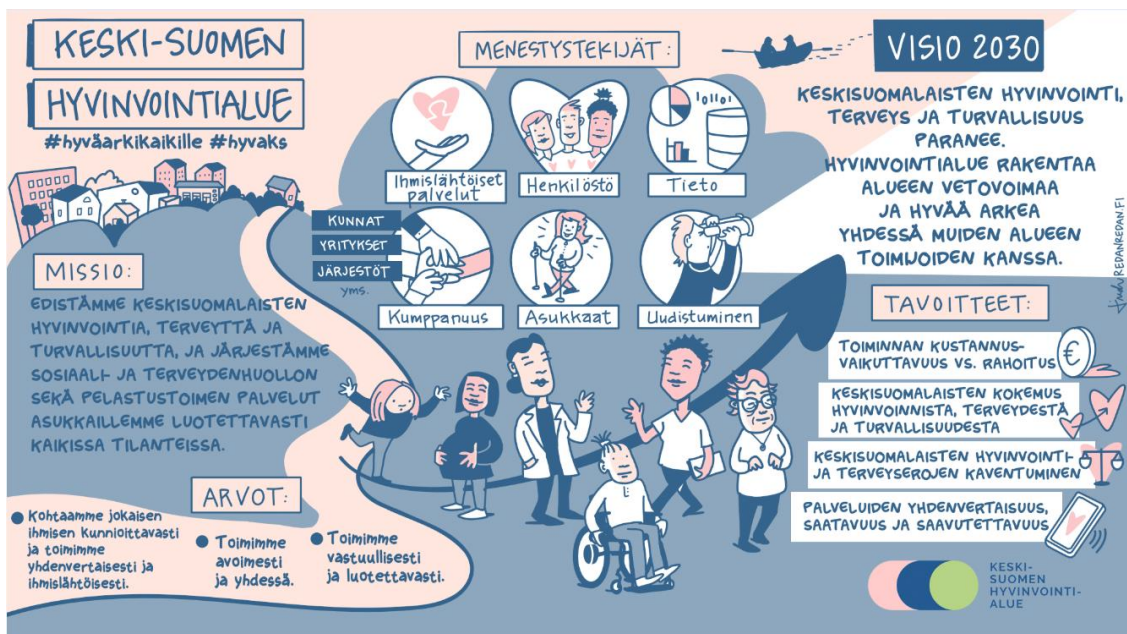
PALVELUVERKKO

Palveluverkkoesitys tarkastelee kehitystoimia vuoteen 2030, mutta suunnitelmaa tarkastellaan kunkin vuoden talousarvion laadinnan yhteydessä

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Palveluverkko-työn eteneminen	Valmisteltiin hyvinvointialueen ensimmäisen vaiheen palveluverkko, jota on käytetty myös vuoden 2024 vuokraneuvotteluiden pohjana.	Jatketaan päätettyyn palveluverkkoon siirtymistä luovuttavien toimipisteiden osalta sekä toimintamallien ja palvelukanavien uudistamisen osalta. Toinen vaihe käynnistyy.	Siirtyminen toisen vaiheen palveluverkkoon alkaa. Luovutaan loppuista palveluverkkotyön ensimmäisessä vaiheesta päätetyistä toimipisteistä.	Tehdään tarkennuksia palveluverkkosuunnitelmaan vuoteen 2030 asti, kun tiedetään mm. hyvinvointialueen taloudellinen tilanne, nähdään toimintamallien vakiintuminen (mm. digitaaliset palvelut) ja uudisrakennushankkeiden tilanne.			
Palveluverkon kehittäminen							

Hyvinvointialuestrategia ja palvelustrategia ohjaavat palvelutuotantoa kohti uudistumista

1. Toiminnan kustannusvaikuttavuutta vahvistetaan ja toiminta sovitetaan käytettävissä olevaan rahoitukseen	2. Keski-suomalaisten kokemus hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta vahvistuu	3. Keski-suomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat	4. Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus ja saavutettavuus turvataan ja toimintaa sujuvoitetaan			
Hyvä arki kaikille						
<i>Menestystekijä, johon kiinnittyy</i>	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Työikäisten palvelut	Ikäntyneiden palvelut	Vammaispalvelut	Terveydenhuolto	<i>HVA strategian tavoite johon kiinnittyy</i>
<i>Ihmislähtöiset palvelut - Mitä muutosta tavoittelemme?</i>	Lapset, nuoret ja perheet saavat tukea ajoissa, arki yhteisöissä sujuu ja hyvinvointi vahvistuu	Työikäisten hyvinvointi, terveys ja työkyky turvataan yhteistyöllä ja ennaltaehkäisyllä.	Turvallinen arki yhteisöissä ja oikea-aikainen tuki tukevat kotona asumista.	Vammaisten arkea tuetaan osallisuutta ja yhdenvertaisuutta vahvistavilla toimenpiteillä.	Asiakkaalle ja potilaalle tarpeenmukaiset palvelut oikeaan aikaan, oikeassa paikassa	↓
Palvelustrategian tavoitteet						
<i>(Kustannusvaikuttavuus)</i>	Palvelutuotanto perustuu lakisääteisiin palveluihin ja vaikuttavimpiin toimintamalleihin, joissa talous ja toiminta sovitetaan yhteen kustannusvaikuttavasti ja palvelutarpeisiin vastaavasti.					1, 4
<i>Uudistuminen</i>	Uudistamme palvelutuotantoa keventämällä rakennetta ja vahvistamalla oikea-aikaista, saavutettavaa ja monikanavaista palvelua. Hyödynnämme palveluissa digitaalisia ratkaisuja ja tuemme asukkaita oman hyvinvoinnin edistämisessä.					2, 3, 4
<i>Kumppanuus, asukkaat ja asiakkaat</i>	Rakennamme yhdenvertaiset, saavutettavat ja sujuvat palvelupolut, jotka toteutuvat tavoitteellisessa yhteistyössä asiakkaiden, ammattilaisten ja kumppaneiden kanssa.					2, 3, 4
<i>Tieto</i>	Johdamme ja kehitämme palveluja luotettavaan ja ajantasaiseen tietoon nojaten niin, että tieto tukee päätöksentekoa, palveluiden uudistamista ja arjen sujuvuutta.					1, 2
<i>Asukkaat, kumppanuudet</i>	Arjen turvallisuuden, mielen hyvinvoinnin ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen					hyte
<i>Henkilöstö nähdään organisaation tärkeimpänä voimavarana. Palvelustrategian tavoitteet auttavat rakentamaan työympäristöä, jossa henkilöstö kokee työnsä mielekkääksi, hallittavaksi ja merkitykselliseksi.</i>						

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
- 3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2**
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko
5. Käsitteet
6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
8. Nykytila ja palvelutarve
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030
12. Kustannusvaikutukset

**Aluehallituksen päättämät yleiset
tavoitteet ja periaatteet
palveluverkkotyön vaiheelle 2**

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkkotyön laatimisen periaatteet

Taloudellisesti kestävä ja tietoon perustuva palveluverkko

- *Kustannus- ja palvelutason sopeuttaminen käytettävissä olevaan rahoitukseen.*
- *Palveluverkon ja palvelutuotannon uudistaminen.*
- *Kaikissa palveluissa tunnistetaan kustannustehokkaat ja vaikuttavat tuotantotavat.*
- *Muutokset toimintaympäristössä, lainsäädännössä tai rahoituksessa voivat vaikuttaa palveluverkon linjauksiin, jolloin niiden vaikutukset tulee arvioida ja tarvittaessa viedä uudelleen päätöksentekoon.*
- *Palvelutarpeen muutoksiin varaudutaan ennakoivasti.*
- *Käytettävissä oleva tieto yksikkökustannuksista ja laadusta päätöksenteon tukena*

Uudistuva, monikanavainen toiminta eri aluetasoilla

- *Toimintamallien uudistamista jatketaan osana palveluverkon kehittämistä*
- *Monikanavaisuus:* Palveluja tuotetaan joustavasti fyysisissä toimipisteissä, kotiin vietävinä, liikkuvina sekä digitaalisina palveluina.
- *Eri aluetasot:* Palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta arvioidaan alue-, seutu- ja paikallistasolla sekä yksittäisten toimipisteiden näkökulmasta.

Kansallinen ohjaus (seuraava dia)

- Valtion antama ohjaus, esimerkiksi ikääntyneiden palveluiden ja vuodeosastopalveluiden osalta, otetaan huomioon sekä palvelustrategian että palveluverkkotyön valmistelussa.

Tilojen turvallisuus ja tehokas käyttö

- Tilojen käyttöä optimoidaan, yhteiskäyttöä lisätään edelleen mahdollisuuksien mukaan ja tarpeettomista tai toimintaan soveltumattomista tiloista luovutaan.

12 Tilasuunnittelussa varmistetaan turvalliset ja tarkoituksenmukaiset tilat sekä henkilöstölle että asukkaille.

Kansallinen ohjaus

- Kansallinen ohjaus otetaan huomioon sekä palvelustrategian että palveluverkkotyön valmistelussa.

Valtakunnalliset tavoitteet → *Vuosittaiset HVA neuvottelut ja niissä annetut suositukset* → *Muutostukikeskustelut* → *Arviointimenettely*

Valtakunnalliset tavoitteet

- Hyvinvointialueen on edistettävä ja varmistettava alueensa väestön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta kaikissa tilanteissa.
- Hyvinvointialueen on varmistettava sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen kyky järjestää palvelut yhdenvertaisesti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti sekä toimintaympäristön riskejä ja uhkia vastaavasti.
- Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen tulee olla taloudellisesti kestäviä, laadukkaita ja kustannusvaikuttavia.
- Investointien tulee parantaa toiminnan kustannusvaikuttavuutta ja edistää alueellista yhteistyötä.
- Toiminnassa, ohjauksessa ja johtamisessa tulee painottaa vaikuttavuusperustaisuutta.
- Hyvinvointialueen toiminnan ja talouden uudistamista on jatkettava kunnianhimoisesti
- Hyvinvointialueiden henkilöstön tulee olla osaavaa ja hyvinvointialueiden tehtäviin riittävää. Henkilöstön hyvinvoinnista on huolehdittava.
- Toimialojen veto- ja pitovoimaisuudesta on huolehdittava.
- Hyvinvointialueiden toiminnan paikallisen, alueellisen ja valtakunnallisen johtamisen, suunnittelun, toteutuksen ja kehittämisen tulee perustua tietoon.
- Digitalisaatiota edistetään hyvinvointialueiden kaikilla toimialoilla.
- Hyvinvointialue toimii yhteistyössä lakisääteisten veloitteiden toteuttamiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Hyvinvointialueen tehtäviä tulee hoitaa paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti ihmisten välisellä hyvällä yhteistyöllä.

Muutostukikeskustelut

- Ikääntyneiden palvelujen osalta todettiin, että Keski-Suomessa ikääntyneiden palvelujen kattavuus on muuta maata suurempi ja palvelurakenne on ollut raskas. Todettiin, että palveluverkkolinjaukset vaikeuttavat ikääntyneiden palveluiden kehittämistä, ja että tässä tilanteessa kehittäminen jää helposti pistemäiseksi. Ministeriöiden näkemyksen mukaan kotona asumista tukevia palveluihin olisi panostettava nykyistä enemmän ja samalla vähennettävä raskaampia palveluja.
- Lastensuojelun osalta kunnista siirtyi palvelu- ja hoitovelkaa ja lastensuojelun avohuollon uusien asiakkaiden määrä on kasvanut. Pidemmän aikavälin tavoitteita on painopisteen siirto varhaisen tuen palveluihin, perhehoidon osuuden nostaminen, oman tuotannon lisääminen lastensuojelun laitoshoidossa sekä yhteistyön vahvistaminen mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa. Ministeriöiden mukaan Keski-Suomessa on paljon meneillään oikeansuuntaisia toimia ja kehittämistä.
- "Kertynyt alijäämä on kasvanut niin korkeaksi, että seuraavalla valtuustokaudella huomio tulee keskittää siihen, miten kustannustaso sopeutetaan rahoituksen tasolle. Tarkastella tulee niin palveluverkkolinjauksia, ei-lakisääteisiä palveluita kuin palvelutasoakin."

Osallisuus ja vaikutusten arviointi

- Palveluverkkotyön toisessa vaiheessa ja palvelustrategian laadinnassa osallistetaan asianosaisia tahoja, kuten asukkaita, kuntia ja muita sidosryhmiä sekä henkilöstöä. Lisäksi työskentelyssä hyödynnetään ensimmäisen vaiheen palveluverkkotyöstä saatua laajaa palautetta ja materiaalia sekä edellä mainittua strategian väliarviointia ja siihen liittynyttä tulevaisuuskatsausta.
- Palvelustrategiasta ja erityisesti palveluverkkoesityksestä tehdään myös vaikutusten ennakoarviointi niiden esitysten osalta, joita ei ole arvioitu aiemmin tai joissa esitys on merkittävästi muuttunut.

Tilaselvitys (11/2023)

Tilojen määrä ja tilakustannukset

- Keski-Suomen hyvinvointialueelle siirtyi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tiloja yhteensä noin 500 000 m². **Sosiaali- ja terveystalvet käyttävät tiloista pääosan eli noin 406 000 m².**
- Sosiaali- ja terveystalveluiden tilat jakautuvat erikoissairaanhitoon noin 80 000 m² ja muihin sosiaali- ja terveystalveluiden tiloihin noin 326 000 m².
- Tilat sijaitsevat 370 eri osoitteessa.
- Sote-tilojen vuotuiset vuokratustannukset ovat noin 58,7 M€.
- Yli puolet tiloista siirtyi 3+1 vuotta määräaikaisilla vuokrasopimuksilla (valtioneuvoston asetus) niin, että päätös tilojen vuokrasopimusten jatkamisesta tai niiden irtisanomisesta pitää tehdä vuoden 2024 loppuun mennessä. Jos tiloista luovutaan, vuokranmaksuvelvollisuus päättyy vuoden 2025 lopussa tai 2026 lopussa, mikäli optiovuosi käytetään.
- Noin kolmannes tiloista siirtyi pitkällä, 10–20 vuotta, määräaikaisilla vuokrasopimuksilla ja
- loput yksityisiltä tahoilta siirtyneet vuokrasopimukset siirtyivät sellaisenaan ja niiden irtisanomisajat vaihtelevat 1-12 kk.
-

Sote-tilojen tekninen kunto ja käytettävyys

Katselmukset

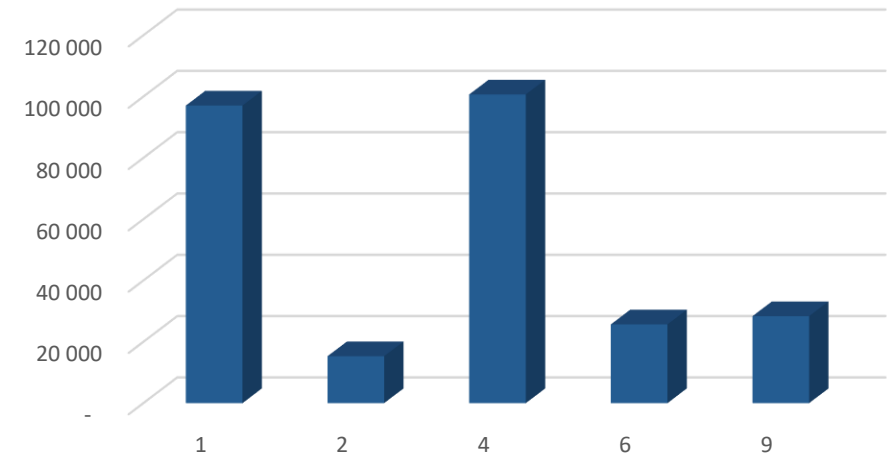
- Tilat arvioitiin sekä teknisen kunnan että käytettävyyden osalta erikseen arvosanoilla 1 = hyvä, 2 = tyydyttävä ja 3 = heikko. Kuntien tilat on arvioitu Ramboll Oy:n toimesta kuntien teknisen toimen kanssa yhteistyössä.
- Jyväskylän kaupungilta siirtyneet tilat on arvioitu Jyväskylän Tilapalvelulta siirtyneiden kunto- ja käytettävyystietojen pohjalta.
- Arviointi* kohdistui keskeisimpiin 82 % tiloista yhteensä 267 000 m².

Kuntoluokka

Arvioinnin perusteella keskeisistä Sote-tiloista

- noin 97 000 m² (36 %) on hyvässä kunnossa, kuntoluokka 1
- noin 15 000 m² (6 %) on hyvässä / tyydyttävässä kunnossa, kuntoluokka 2
- 101 000 m² (37 %) on tyydyttävässä kunnossa, kuntoluokka 4
- noin 54 000 m² (21 %) tiloista sai kuntoluokan 6 tai 9. Nämä tilat ovat tekniseltä kunnoltaan vanhentuneita ja/tai toiminnallisesti heikkoja.

Kuntoluokat neliöinä

* Arvioinnin ulkopuolelle jäi ulkoistettuja asumispalveluyksiköitä, pieniä toimipisteitä tai tiloja kiinteistöissä, joissa pääkäyttötarkoitus on muu kuin sotepalvelu, esim. kouluterveydenhuolto

Sote-tilojen peruskorjaus- ja kehittämistarpeet

Kiinteistöomaisuuden arvo

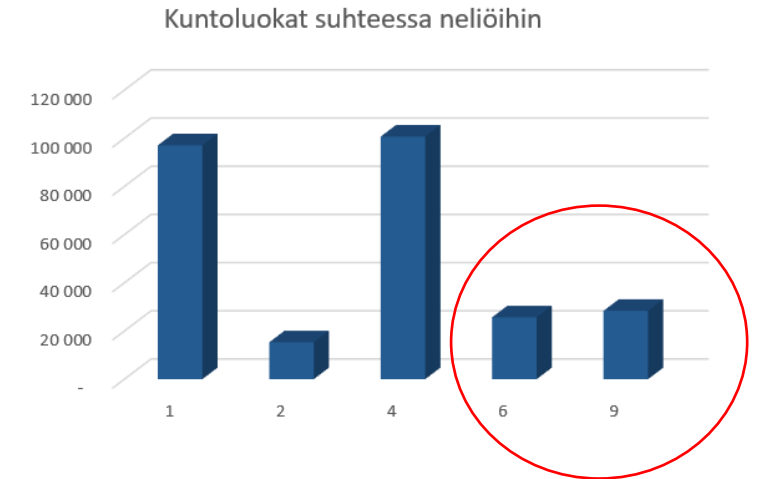
- Keski-Suomen hyvinvointialueelle siirtyneiden tilojen arvo on mittava.
- Jos uudisrakennushintana käytetään 2 900 €/m² hintaa, näiden tilojen jälleenrakennusarvo on noin 1,45 miljardia euroa.

Peruskorjaustarpeet

- Vuoteen 2030 mennessä Sote-tiloista pitää peruskorjata ainakin kuntoluokan 6 tai 9 saaneet tilat eli noin 54 000 m².
- Nykyisiin Sote-tiloihin **kohdistuu noin 117 M€ peruskorjausinvestointitarpeet**
- Investoinnin toteuttajana on kiinteistön omistaja. Uusinvestoinnin voidaan arvioida siirtyvän vuokriin minimissään 7 % tuottovaateella (rahoitusvastikkeen korotus).
- Jos huomioidaan vuotuinen indeksikorotus ja rahoitusvastikkeen korotus, vuokrien voi vuonna 2030 arvioida olevan 78,3 M€. Nousua nykyisestä on **noin 19 M€**. Vuokratilustannusten nousu on 33%.

Uudisrakentaminen

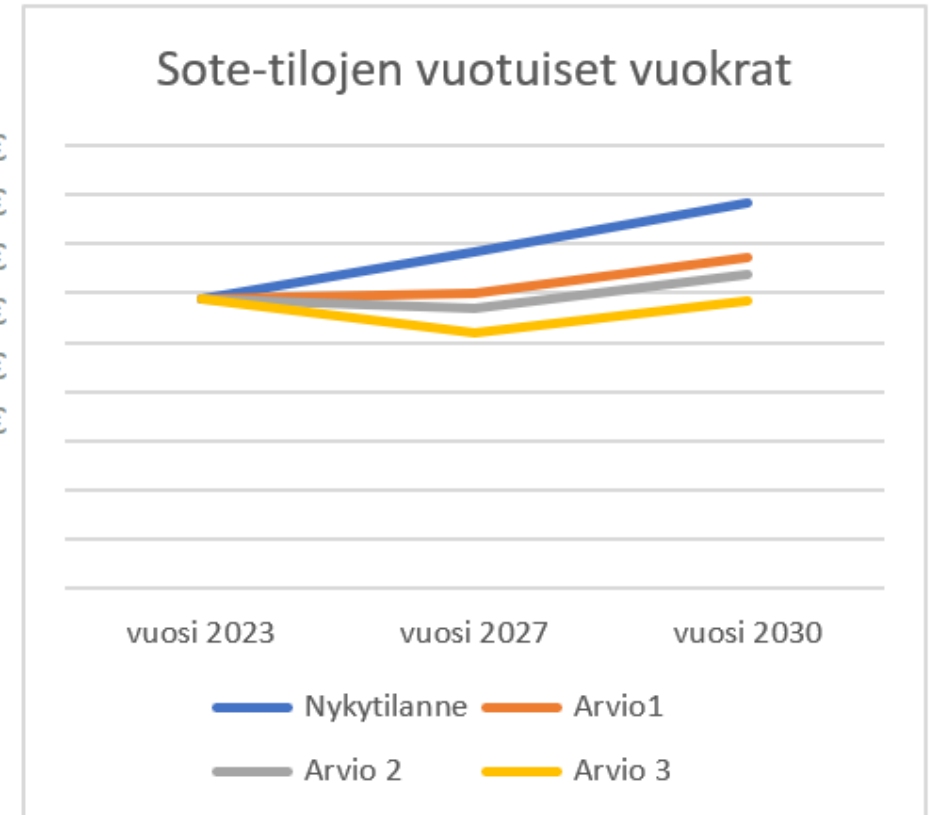
- Toiminnan kehittämisen yhteydessä voi tulla myös tilatarpeita, joita ei voi ratkaista nykyisissä toimitiloissa tilojen laadun, palvelutarpeen kasvun tai sijainnin takia, vaan ratkaisu vaatii uudisrakentamista.
- Keski-Suomen hyvinvointialueen tulee varautua peruskorjausten **lisäksi tilojen uudisrakentamistarpeeseen**
- Tilojen kehittämistarpeet, myös uudisrakentamistarpeet, tulevat esille käynnistyvässä **palveluverkkotyössä**

Vuokrakustannusten nousua on mahdollista hillitä

Vuokrakustannusten on mahdollista hillitä tilojen määrää vähentämällä ja kohdistamalla rakennusinvestoinnit tarkoituksenmukaisesti. Arviot vuoteen 2030

- Nykytilanne: tilojen määrää ei vähennetä, tarvittavat peruskorjaukset noin 117 M€ toteutetaan. Vuokrat nousevat 33 %
- Arvio 1: tilojen määrää vähennetään noin 10 % (noin 33 000 m²), osa peruskorjattavista tiloista jää pois käytöstä, investointitarve pienentyy noin 58 M euroon. Vuokrat nousevat noin 15 %.
- Arvio 2: tilojen määrää vähennetään noin 15 % (noin 49 000 m²), osa peruskorjattavista tiloista jää pois käytöstä, investointitarve pienentyy noin 58 M euroon. Vuokrat nousevat noin 9 %.
- Arvio 3: tilojen määrää vähennetään noin 23 % (noin 75 000 m²), osa peruskorjattavista tiloista jää pois käytöstä, investointitarve pienentyy noin 58 M euroon. Vuokrien voi arvioida vuonna 2030 olevan nykytasolla

* Valtakunnallisesti hyvinvointialueet ovat ilmoittaneet pyrkivänsä vähentämään tiloja 10-20 %.
Palveluverkkotyö meneillään kaikilla alueilla.

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
- 4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko**
5. Käsitteet
6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
8. Nykytila ja palvelutarve
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030
12. Kustannusvaikutukset

Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut ja niihin liittyvä päätöksenteko

Toimivalta sosiaali- ja terveystalveluiden palveluverkkomääritelmän mukaisten palveluiden toimipisteistä

- Palveluverkkomääritelmän mukaisten palveluiden toimipisteiden perustaminen ja lakkauttaminen

Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut määritetään hallintosäännössä

Aluevaltuusto

Palveluverkkomääritelmän mukaisia palveluja ovat:

- sosiaali- ja terveystasemalvelut (perustason sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanottopalvelut),
 - alueellinen osastotoiminta (perustason terveydenhuollon osastotoiminta),
 - ikääntyneiden ympärivuorokautinen asumispalvelu,
 - perhekeskukset
 - ikääntyneiden päivätoiminta
- Näiden palveluiden kivijalkatoimipisteiden perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää toimivaltainen toimielin [tällä hetkellä aluevaltuusto, Hallintosääntö 16§]

Muut sosiaali- ja terveyspalvelut ja niihin liittyvä päätöksenteko

Toimivalta muiden sosiaali- ja terveystalveluiden toimipisteiden palveluverkosta

- Lautakunta seuraa, arvioi ja edistää palveluiden vaikuttavuutta, saatavuutta, saavutettavuutta, laatua ja ihmislähtöisyyttä
- Palveluverkkoon tulevista muutoksista, kuten toimipisteen siirrosta toiseen osoitteeseen, **arvioinnin suhteessa palveluiden järjestämiseen ja palveluverkon periaatteisiin tekee lautakunta** ennen muutosten toteuttamista, **niiden palveluiden osalta joissa muutos vaikuttaa asiakkaiden ja potilaiden asiointiin palveluissa**. Lautakunnan lausuntoon perustuen toimivaltainen viranhaltija irtisanoo ja tekee vuokrasopimukset. Jos muutos vaatii investointia, toteutetaan päätöksenteko siihen liittyen toimivaltaisessa toimielimessä

Hyvinvoinnin ja terveydenlautakunta

- Äitiys- ja lastenneuvola
- Opiskeluhuollon palvelut (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, koulukuraattorit ja -psykologit)
- Perheiden varhaisen tuen palvelut:
 - Palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, tukiperhetoiminta
 - Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta (kotiin vietävä palvelu)
- Perheoikeudelliset palvelut
- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja perheneuvola
- Lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon palvelut
- Nuorisokodit ja perhetukikoti sekä laitosten avotyö

- Erikoissairaanhoidon palvelut
- Suun terveydenhuolto
- Sosiaali- ja kriisipäivystys (kotiin vietävä palvelu)
- Vammaispalvelun asumispalvelut
- Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus
- Vammaisten päivä- ja työtoiminta
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut
- Kuntouttava työtoiminta, sosiaalihuoltolain mukainen päivä- ja työtoiminta
- Ympäri vuorokautinen kotihoito (kotiin vietävä palvelu)
- Turvapalvelut (kotiin vietävä palvelu)
- Ikääntyneiden muut asumispalvelut ja lyhytaikaishoito
- Koti- ja asumispalveluiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus
- Näytteenoton toimipisteet
- Kuvantamisen toimipisteet

**Sosiaali- ja terveystalveluiden loma-aikojen
toiminta ja toimipisteiden aukioloajat
(*palveluverkkotäydennys syksy 2025*)**

Toimivalta sosiaali- ja terveystalveluiden loma-aikojen toiminnan ja toimipisteiden aukioloaikojen muutoksissa

- Sosiaali- ja terveystalveluissa tuotetaan talveluita talveluverkossa linjattujen periaatteiden ja toimipisteverkoston mukaisesti
- Talvelutuotannon kapasiteetti ja laajuus voi vaihdella, jolloin operatiivisesti reagoidaan muuttuviin tilanteisiin joko määraaikaisesti tai toistaiseksi sellaiden tekijöiden osalta jotka eivät vaadi päätöksentekoa.
 - Talvelutuotannon laajuutta määrittävät muun muassa henkilöstöresursointi ja henkilöstön vuosilomat määrittävät merkittävästi talvelukapasiteettiä. **Kesälomakausi ja muut vuoden lomakeskittymät vaikuttavat talveluiden laajuuteen ja toiminnan kapasiteettiin. Tällöin vakiintuneen käytännön mukaisesti osa toiminnasta toimii supistetusti, osa toimipisteistä voi olla suljettuna määraaikaisesti ja talvelut väestölle tarjotaan muista toimipisteistä**
 - Toimipisteiden määraaikaiset aukioloaikojen muutokset henkilöstön lomakausina ovat osa normaalia operatiivista toiminnan sopeuttamista, eikä niistä tehdä erillisiä päätöksiä
 - **Toimipisteiden aukioloaikoja (kellonaika)** määrittävät muun muassa talvelutarve, talveluiden käyttö, henkilöstöresursointi (loma-ajat, koulutukset, henkilöstön saatavuus sekä henkilöstön sijaistukset)
 - Toimipisteiden aukioloaikojen muutoksista ei tehdä erillistä päätöstä -> on operatiivista toiminnan sopeuttamista talvelutarpeeseen

Päätöksenteko ja toimeenpano tilahankkeissa

Päätöksenteko palveluverkkomääritelmän mukaisissa tilahankkeissa

Aluevaltuusto päättää

- Palveluverkkomääritelmän mukaisten palveluiden toimipisteiden perustamisesta ja lakkauttamisesta
- Tilapalvelu selvittää vaihtoehdot ja kustannukset
- Vastuualuejohtaja hyväksyy vuokrauksen, tilapalvelujohtaja tekee viranhaltijapäätöksen vuokrauksesta alla olevan mukaisesti

Aluehallitus päättää

- Vuokrasopimuksista joiden arvo on yli 1 M€/vuosi tai vuokra-aika yli 10 vuotta

Tilapalvelujohtaja päättää

- Vuokrasopimuksista joiden arvo on 1 M€ tai alle/vuosi ja vuokra-aika 10 vuotta tai alle

Tilahankkeiden valmistelu

- Yli 10 000 euron hankkeet (myös vuokravaikutteiset) tulee sisällyttää investointisuunnitelmaan, joka edellyttää myös ministeriöiden hyväksynnän. Hankkeille tulee pystyä osoittamaan rahoitus täysimääräisesti sitoumusvuonna (hankkeen tai vuokrasopimuksen aloitusvuosi) vuosikatteesta, muista rahavaroista tai lainanottovaltuudesta.
 - Vaikea toteuttaa ja ennakoida edellisenä vuonna ainakin nyt siirtymävaiheen aikana. Palveluiden tilatarpeet tulevat tällä hetkellä lyhyemmällä syklillä.

PALVELUVERKKOMÄÄRITELMÄN MUKAISET PALVELUT

Sosiaali- ja terveysasema

Alueellinen osastotoiminta

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen

Ikääntyneiden päivätoiminta

Perhekeskus

Päätöksenteko muissa tilahankkeissa

Muiden sosiaali- ja terveystalveluiden toimipisteet

- **Vastuualue** määrittelee tarpeen (palveluverkkotyö) ja lautakunnat *hyväksyvät* sen
- Tilapalvelu selvittää vaihtoehdot ja kustannukset
- Vastuualuejohtaja hyväksyy vuokrauksen, tilapalvelujohtaja tekee viranhaltijapäätöksen vuokrauksesta alla olevan mukaisesti

Aluehallitus päättää

- Vuokrasopimuksista joiden arvo on yli 1 M€/vuosi tai vuokra-aika yli 10 vuotta

Tilapalvelujohtaja päättää

- Vuokrasopimuksista joiden arvo on 1 M€ tai alle/vuosi ja vuokra-aika 10 vuotta tai alle

Tilahankkeiden valmistelu

- Yli 10 000 euron hankkeet (myös vuokravaikutteiset) tulee sisällyttää investointisuunnitelmaan, joka edellyttää myös ministeriöiden hyväksynnän. Hankkeille tulee pystyä osoittamaan rahoitus täysimääräisesti sitomusvuonna (hankkeen tai vuokrasopimuksen aloitusvuosi) vuosikatteesta, muista rahavaroista tai lainanottovaltuudesta.
 - Vaikea toteuttaa ja ennakoida edellisenä vuonna ainakin nyt siirtymävaiheen aikana. Palveluiden tilatarpeet tulevat tällä hetkellä lyhyemmällä syklillä.

MUUT SOSIAALI- JA TERVEYSTALVELUT

Äitiys- ja lastenneuvola

Opiskeluhuollon palvelut

Perheiden varhaisen tuen palvelut

Perheoikeudelliset palvelut

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut, perheneuvola

Lastensuojelun avo- ja sijais- ja jälkihuollonpalvelut

Nuoriso- ja perhetukikodit, laitosten avotyö

Erikoissairaanhoido

Suun terveydenhuolto

Sosiaali- ja kriisipäivystys

Vammaispalvelun asumispalvelut

Vammaispalveluiden sosiaalityö ja palveluohjaus

Vammaisten päivä- ja työtoiminta

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut

Kuntouttava työtoiminta

Kotihoito

Kotihoidon turvapalvelut

Ikääntyneiden muut asumispalvelut

Keskitetty asiakas- ja palveluohjaus

Erikoissairaanhoido

Aikuissosiaalityö, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä kuntoutus, jotka sijoittuvat muualle kuin sote-asetuille.

Palveluverkkopäätöksistä syntyvien tilamuutosten toimeenpanoprosessi

Ohjaus ja päätökset

- ohjaa toimitilahankkeita asetettujen tavoitteiden mukaisesti (palveluverkkopäätökset)
- hyväksyy budjetit ja aikataulut
- tekee keskeiset päätökset hankkeiden edistämiseksi
- ohjaa projektiryhmän sekä muiden erillistyöryhmien toimintaa

Ohjausryhmä

Projektiryhmän johto

- valmistelelee asioita päätettäväksi
- vastaa päätettyjen tilahankkeiden toimeenpanosta

Tilapalvelujohtaja

Pitkät sopimukset, investoinnit, rakennuttaminen

Kiinteistökehityspäällikkö/
Rakennuttaja

Uusi vuokratilakohde, lisätila, irtisanomiset

Asiakkuuspäällikkö/
Toimitilakoordinaattori

Mikromuutokset/ lisähuone, vaihto, pienet muutokset

Managerit

Aikataulu

2024

- Irtisanomisajalla tehtyjen sopimusten tarkastelu
- 2025 luovuttavista siirtyvien toimintojen korvaavat tilat
- 2025 lopussa luovuttavien irtisanominen
- Uudet vuokrasopimukset jääviin tiloihin (korvaavat 3+1 sopimuksia)

2025

- 2025 ja 2026 luovuttavista siirtyvien toimintojen korvaavat tilat
- 2026 lopussa luovuttavien irtisanominen
- Uudet vuokrasopimukset jääviin tiloihin (korvaavat 3+1 sopimuksia)

2026

- 2026 luovuttavista siirtyvien toimintojen korvaavat tilat
- Uudet vuokrasopimukset jääviin tiloihin (korvaavat 3+1 sopimuksia)

Toimitilahankkeiden sopimukset

Investointiin verrattava vuokrasopimus yli 10 vuotta tai vuokra yli 1,0 M€ vuodessa

Aluehallitus

Investointiin verrattava vuokrasopimus 10 vuotta tai alle, vuokra 1,0 M€ tai alle vuodessa

Palvelujohtaja (tilapalvelujohtaja) investointisuunnitelman puitteissa

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko

5. Käsitteet

6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
8. Nykytila ja palvelutarve
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030
12. Kustannusvaikutukset

Palveluverkkoon liittyviä käsitteitä

Käsite	Määritelmä
Ihmislähtöisyys	Ihmislähtöisyys tarkoittaa, että jokainen ihminen kohdataan yksilönä. Ihmisen tarpeet huomioidaan kokonaisvaltaisesti ja yksilöllisesti, ja palvelut suunnitellaan asukkaitamme varten. Tämä tarkoittaa, että palvelut ovat saavutettavia, oikea-aikaisia, sujuvia ja tarkoituksenmukaisia –ei liikaa eikä liian vähän.
Yhdenvertaisuus	Perustuslain mukaan yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan henkilöön liittyvän syyn, kuten sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan tai vammaisuuden, perusteella. Yhdenvertaisuus hyvinvointialueella tarkoittaa, että hyvinvointialueen asukkaille on samassa palvelutarpeessa olevalle henkilölle tarjolla asuinpaikasta riippumatta lakisääteiset sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut. Esimerkiksi palvelujen myöntämisen perusteet ovat samat ja palvelutarve arvioidaan yhdenvertaisesti, mutta palvelutarpeen arvioinnin jälkeen itse myönnettävä palvelu voi olla tuotettu hyvin eri tavalla.
Yhdenmukaisuus	Yhdenvertaisia palveluita voidaan tuottaa monella eri tavalla riippuen asukkaan tarpeesta ja esimerkiksi alueen toimijoista tai muusta paikallisista ominaispiirteistä. Palvelut voivat siis olla yhdenvertaisia olematta kuitenkaan yhdenmukaisia – paikalliset toimintakäytännöt otetaan huomioon.
Yhteisövaikuttavuus	Yhteisövaikuttavuus tarkoittaa eri toimijoiden, kuten kuntien, järjestöjen ja seurakuntien, yhteistyötä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
Saatavuus	Saatavuuden edellytyksenä on riittävä sosiaali- ja terveyspalvelujen tarjonta, jotta väestöllä on mahdollisuus hakeutua palveluihin niitä tarvitessaan. Saatavuusindikaattoreilla viitataan usein kapeammin siihen, miten palvelukäytön aloitus etenee. Tällöin seuranta kohdistuu usein hoidon tai palvelujen määräaikojen noudattamiseen
Sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdenvertainen saatavuus	Tila, jossa sosiaali- ja terveyspalveluja on riittävästi tarjolla eri väestöryhmien tarpeisiin nähden
Saavutettavuus	Palvelujen saavutettavuus on osa saatavuutta. Sen lisäksi, että tarpeenmukaisia palveluja tulee olla tarjolla oikea-aikaisesti, tulee niiden käyttö lähi- tai etäpalveluna olla asiakkaalle tai potilaalle mahdollista. Saavutettavuus tarkoittaa sitä, miten kaukana ja missä ajassa palvelut ovat tarjolla asukkaille. Saavutettavuus kuvaa myös digitaalisten palvelujen saatavuutta tai liikkuvien palvelujen käyttöä.
Vähähyötyinen hoito (Lähde: Duodecim)	Näyttöön perustuvan terveydenhuollon tavoitteena on, että potilaan hoidossa sovelletaan parasta olemassa olevaa tutkimustietoa. Käytössä on kuitenkin hoitokäytäntöjä, jotka perustuvat hyvin heikkoon tai olemattomaan näyttöön. Vähähyötyisellä hoidolla tarkoitetaan hoitokäytäntöjä, jotka tuottavat vähän tai ei lainkaan hyötyä potilaalle, ovat potilaalle haitallisia, johtavat turhiin kustannuksiin potilaalle tai tuhlaavat rajallisia terveydenhuollon resursseja.
Jatkuvuus	Palvelujen jatkuvuus ymmärretään usein asiakkaan ja sote-ammattilaisen välisen hoito- tai asiakassuhteen jatkuvuutena. Lisäksi se voi tarkoittaa sujuvaa tiedonkulkua asiakkaan palveluprosessin osallistuvien eri ammattilaisten ja tietojärjestelmien välillä sekä asiakkaan palveluprosessin suunnittelun tai toteutumisen jatkuvuutta. Palvelujen jatkuvuus edellyttää myös niiden saatavuutta

Palveluverkkoon liittyviä käsitteitä

Käsite	Määritelmä
Palveluverkko	Koostuu sosiaali- ja terveystalouden palvelukanavista, joihin kuuluvat muun muassa palvelutuotannon toimipisteet, sähköiset palvelut, liikkuvat palvelut ja asiakkaille kotiin vietävät palvelut. Palveluverkon vaihe 1 – viitataan 11.6.2024 päätettyyn palveluverkkoon Palveluverkon vaihe 2 - viitataan syksyllä 2025 käsiteltävään palveluverkkoesitykseen
Peittävyys	Palveluiden peittävyys tarkoittaa prosenttiosuutta tietyistä ikäryhmästä (esim. 75-vuotiaat ja sitä vanhemmat) tiettyä palvelua saavista henkilöistä. Se kertoo, kuinka suuri osa kohderyhmästä saa kyseistä palvelua.
Sähköinen asiointi (digipalvelut)	Sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön ja asiakkaan tai potilaan tai tarvittaessa tämän edustajan välinen vuorovaikutustilanne ilman lähikontaktia
Toimipiste (kivijalka)	Toimipiste on fyysinen paikka, jossa palvelua tarjotaan, esimerkiksi sosiaaliasema, sosiaali- ja terveysasema tai paloasema.
Liikkuvat palvelut	Palvelu voidaan tuoda asiakkaan kotiin, tuottaa sosiaali- ja terveystalouden käytössä olevissa toimipisteissä, jonne ammattilainen tulee, tai tuottaa liikkuvassa yksikössä. Muita liikkuvia palveluja ovat esimerkiksi asukkaiden pariin jalkautuva tai etsivä työ.
Kotiin vietävät palvelut	Palvelut, jotka viedään fyysisesti alueen asukkaiden kotiin. Kotiin vietävät palvelut ovat myös liikkuvia palveluja.
Palvelupiste	Ammattilainen jalkautuu sellaiseen toimipisteeseen, jota käyttävät useat eri palvelut tai toimijat (myös kuntien ja järjestöjen tilat).
Tilaverkko	Kokonaisuus, joka sisältää toimipaikkojen/tilojen teknisen ja toiminnallisen kunnon, tilavuokrasopimukset ja tilojen investointitarpeet.
Alue	Alueella viitataan Keski-Suomen hyvinvointialueeseen, mutta toisaalta myös alueen sisällä oleviin pienempiin osiin, jossa havaitaan eroavaisuuksia palvelutarpeen tai väestörakenteen suhteen (pohjoinen Keski-Suomi, eteläinen Keski-Suomi tai jopa asuinalueiden välisiä eroja).

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko
5. Käsitteet
- 6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)**
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
8. Nykytila ja palvelutarve
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030
12. Kustannusvaikutukset

Toimeenpanon raportointi – palveluverkko vaihe 1 (päättös 11.6.2024)

Palveluverkkopäätös - vaiheen 1 toimeenpanon raportointi

- Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi 11. kesäkuuta 2024 sosiaali- ja terveystalouden ensimmäisen vaiheen palveluverkon. AV 11.06.2024 § 38 681/00.01.01.01/2024
- **Palveluverkkopäätöksessä palveluverkkomääritelmän mukaisiin palveluihin kuvattiin muutokset toimipistetasoisesti, muista palveluista oli yksi kuvaus**
- **Dioilla 33-42 raportoidaan ensimmäisen vaiheen palveluverkkopäätöksen toimeenpanon tilanne:**
 - Dia 33: Paikallisten ja seudullisten sosiaali- ja terveystalouden keskittäminen sosiaali- ja terveystaloukselle ja palvelupisteisiin – muutokset avosairaanhoidon toimipisteisiin
 - Dia 34: Alueellinen osastotoiminta – muutokset toimipisteisiin
 - Dia 35: Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen – muutokset toimipisteisiin
 - Dia 36: Perhekeskukset – muutokset toimipisteisiin
 - Dia 37: Ikääntyneiden päivätoiminta – muutokset toimipisteisiin
 - Diat 38-41: Muut sosiaali- ja terveystaloudet

Palveluverkkomääritelmän mukainen palvelu

- **Sote-asemapaalvelut**
 - Avosairaanhoidon vastaanotot
 - Kuntoutus
 - Mielenterveys- ja päihdepalvelut
 - Aikuisten sosiaalipalvelut
- **Alueellinen osastotoiminta**
- **Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen**
- **Ikääntyneiden päivätoiminta (päivätoiminta/seniorikeskukset)**
- **Perhekeskukset**

Muut sosiaali- ja terveystaloudet

- Äitiys- ja lastenneuvola
- Opiskeluhuollon palvelut (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, koulukuraattorit ja -psykologit)
- Perheiden varhaisen tuen palvelut:
 - Palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, tukiperhetoiminta
 - Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta
- Perheoikeudelliset palvelut
- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja perheneuvola
- Lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon palvelut
- Nuorisokodit ja perhetukikoti sekä laitosten avotyö
- Suun terveydenhuolto
- Sosiaali- ja kriisipäivystys
- Vammaispalvelun asumispalvelut
- Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus
- Vammaisten päivä- ja työtoiminta
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut
- Kuntouttava työtoiminta, sosiaalihuoltolain mukainen päivä- ja työtoiminta
- Kotihoito 24/7
- Turvapalvelut
- Ikääntyneiden muut asumispalvelut
- Koti- ja asumispalveluiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus
- Erikoissairaanhoidon palvelut

Vaiheen 1 toimeenpanon kustannusvaikutukset tarkentuvat; raportoidaan osana palveluverkkoesitystä

Avosairaanhoidon toimipisteet

PÄÄTÖS 11.6.2024

Avosairaanhoidon toimipisteet	Kunto-luokka	Muut palvelut	Sote-asema-palvelut	Toimeenpano ja vaikutuksen arviointi
Säynätsalon terveysasema, Jyväskylä	9	Neuvola, kuntoutus, laboratorio., suun terveydenhuolto, sosiaalityö	Sosiaali- ja terveysasemilla ja sosiaali- ja terveyskeskuksessa	Toiminta siirtynyt Muurameen 1.1.2025. Potilailta tullessa palautteessa oltu tyytyväisiä siihen, että laboratorio- ja kuvantamispalvelut saadaan nyt samoissa tiloissa. T3 aika sekä avosairaanhoidossa että suunterveydenhuollossa on pidentynyt, mutta edelleen ollaan hoitotakuun piirissä. Lisäresurssi on huomioitu siirrossa.
Koskenpään terveysasema, Jämsä	6	Laboratorio	Sosiaali- ja terveysasemilla ja sosiaali- ja terveyskeskuksessa	Muutos 1.9.2025, vaikutukset eivät vielä arvioitavissa
Länkipohjan terveysasema / Sivuvastaanotto, Jämsä	4	Laboratorio		Muutos 1.9.2025, vaikutukset eivät vielä arvioitavissa
Jämsänkosken hoitajavastaanotto, Jämsä	2			Muutos 1.9.2025, tilat toimivat edelleen väistötiloina
Kannonkosken terveysasema	6	Neuvola, laboratorio, suunterveydenhuolto	Perustetaan palvelupiste	Toiminta jatkunut sosiaali- ja terveysaseman tiloissa palvelupistesältöisenä. Suunterveydenhuolto siirtymässä 1.3.2026 Saarijärvelle, näin taataan toimintavarmuus.
Haapamäen sivuvastaanotto koululla (Keuruu)	<i>Ei tietoa</i>	Suunterveydenhuolto	Sosiaali- ja terveysasemalla	Suunterveydenhuollon toimipiste jatkaa.
Kivijärven terveyskeskus	4	Neuvola, laboratorio	Perustetaan palvelupiste	Toiminta jatkunut sosiaali- ja terveysaseman tiloissa palvelupistesältöisenä. Suunterveydenhuollon osalta konttiratkaisu (10/23) parantanut palvelun saavutettavuutta.
Kyyjärven terveysasema	4	Neuvola, laboratorio	Perustetaan palvelupiste	Toiminta jatkunut sosiaali- ja terveysaseman tiloissa palvelupistesältöisenä. Suunterveydenhuollon osalta konttiratkaisu (10/23) parantanut palvelun saavutettavuutta.
Lievestuoreen terveysasema	4	Neuvola, laboratorio	Sosiaali- ja terveysasemalla	Sairaanhoitajan vastaanotto päättyy 31.12.2025. Suun terveydenhuolto jatkaa. Neuvolapalvelut 1.1.2026 Lievestuoreen kouluterveydenhuollon tiloissa koululla.
Luhangan terveysasema	6	Laboratorio	Perustetaan palvelupiste	Toiminta jatkunut terveysaseman tiloissa palvelupistesältöisenä. Suunterveydenhuollon palvelut tarjotaan Joutsassa 1.1.2025 alkaen.
Multian terveysasema	2	Suun terveydenhuolto, neuvola, kuntoutus	Perustetaan palvelupiste	Toiminta jatkunut sosiaali- ja terveysaseman tiloissa palvelupistesältöisenä.
Toivakan terveysasema	4	Laboratorio, suunterveydenhuolto ja neuvola	Perustetaan palvelupiste	Ammatinharjoittajalääkäri on aloittanut heinäkuussa 2025 sosiaali- ja terveysasemalla. Hoidonjatkuvuus ja saatavuus ovat parantuneet.

Alueellinen osastotoiminta

PÄÄTÖS 11.6.2024

Kunta	Osoite	Toimipisteen nimi	Sairaansijoja, PÄÄTÖS	Toimeenpanon raportointi
Jyväskylä	Hoitajantie 3	Sairaala Nova	90	Toteutunut suunnitellusti.
Jyväskylä	Keskussairaalantie 20	Kyllön terveysasema	122	Osasto 7 suljettuna alkuvuodesta 2023 alkaen henkilöstöpulan vuoksi. Muilla osastoilla yhteensä 93 sairaansijaa käytössä. Osasto 1 toimii erityistason palliatiivisena osastona, osasto 2 neurologisena kuntoutusosastona, osasto 3 somaattisten mielenterveys- ja päihdepotilaiden kuntoutusosastona, osasto 4 yleisosastona (10 lonkkamurtumapotilaiden jatkokuntotuspaikkaa).
Jämsä	Sairaalantie 11	Jokilaakson sairaala	30	Siirtynyt hyvinvointialueelle 47-paikkaisena 1.9.2025.
Karstula	Koulutie 9	Karstulan terveyskeskus	20	Toimii tuki- ja liikuntaelinsairauksien potilaiden kuntoutusosastona suunnitellusti (7 lonkkamurtumapotilaiden jatkokuntotuspaikkaa).
Keuruu	Kantolantie 7	Keuruun terveyskeskus	26	Toimii suunnitellusti.
Laukaa	Kantolantie 12	Laukaan terveysasema	22	Toimii suunnitellusti.
Muurame	Virastotie 10	Muuramen terveyskeskus	28	18 sairaansijaa käytössä, 10 sairaansijan lisäyksen toimeenpano toteutumassa
Pihtipudas	Asematie 12	Pihtiputaan terveysasema	18	20 sairaansijaa käytössä.
Saarijärvi	Sairaalatie 2	Saarijärven terveysasema	20	20 sairaansijaa käytössä.
Viitasaari	Sairaalantie 4-6	Viitasaaren terveyskeskussairaala	22	20 sairaansijaa käytössä, ei riittävästi henkilökuntaa sekä osaston että kotisairaalan toiminnan ylläpitämiseen.
Äänekoski	Terveyskatu 8	Äänekosken terveyskeskus	42	Pääosin toiminut suunnitellusti, heinä-syyskuussa 2025 lääkäripulan vuoksi 30 sairaansijaa käytössä.
Joutsa	Myllytie 12	Joutsan sote-keskus	15	Toiminut suunnitellusti.

Yht. 455

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen

PÄÄTÖS 11.6.2024

Muutokset	Kunta	Osoite	Toimipisteen nimi	Kuntoluokka*	Paikkamäärä	Toimeenpano
Uusi	Jyväskylä		Uusi toimipiste / ostopalvelu		130	MainioKoti Lahjajarju, 30 paikkaa (myös yhteisöllistä) (puitesopimuksen mukainen yksikkö)
Uusi	Jyväskylä		Uusi toimipiste / ostopalvelu			Selvitystyötä kaavoituksen ja rakentajan osalta tehty, mutta vielä ei näköpiirissä Korpilahdelle tulevaa korvaavaa yksikköä
Uusi	Muurame		Uusi toimipiste / ostopalvelu		30	Ei vielä suunnitelmaa
Uusi	Äänekoski		Uusi toimipiste / ostopalvelu		50	MainioKoti 50 paikkainen kiinteistö valmistuu 5/2026
Poistuu	Hankasalmi	Suotie 3d	Metsätähden palvelutalo	2	15	Ympärivuorokautinen palveluasuminen päätynyt 31.3.2025; kiinteistö otettu yhteisöllisen asumisen käyttöön
Poistuu	Jyväskylä	Räätälintie 31a	Iltatähti, Korpilahti	9	32	Toimeenpanon aikataulu vielä avoin, odotettu mahdollisen korvaavan kiinteistön rakentamista Korpilahdelle; asia ei ole vielä edennyt; toimeenpanon aikaikkuna vuoteen 2030
Poistuu	Kinnula	Keskustie 3	Eevakoti	6	15	Ympärivuorokautinen palveluasuminen päätynyt 31.5.2025; kiinteistö irtisanottu
Poistuu	Konnevesi	Maijankuja 2	Koskikara	6	13	Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen päättyy 31.12.2025; tila jää lyhytaikaishoidon käyttöön, mahdollista toimia 20 paikkaisena
Poistuu	Konnevesi	Maijankuja 2	Kotipihlaja	6	17	Ympärivuorokautinen palveluasuminen päättyy 31.12.2025; vuokrasopimus irtisanottu
Poistuu	Saarijärvi	Pekkasentie 1	Iltarusko	9	18	Ympärivuorokautinen palveluasuminen päätynyt 31.1.2025; vuokrasopimus irtisanottu
Poistuu	Kivijärvi	Virastotie 5b	Wallesmanni	4	14	Ympärivuorokautinen palveluasuminen päätynyt 31.3.2025; vuokrasopimus irtisanottu
Poistuu	Viitasaari	Lehtotie 9	Lehtola	4	15	Ympärivuorokautinen palveluasuminen päättyy 31.12.2025; vuokrasopimus irtisanottu
Poistuu	Äänekoski	Palvelutie 3	Konginkangas	6	33	Ympärivuorokautinen palveluasuminen päättymässä 31.5.2026, kun Mainiohoivan yksikkö Äänekoskelle valmistuu
Poistuu	Äänekoski	Maunontie 1a	Sumiaiskoti	4	17	Ympärivuorokautinen palveluasuminen päättymässä 31.12.2026

Toimeenpano toteutunut ja toteutetaan vuorovaikutusta edistään kaikissa toimipisteissä siten, että asukkaille ja heidän läheisilleen sekä henkilöstölle järjestetään infotilaisuus. Tilaisuuden jälkeen on sovittu asiakasohjaajan tapaaminen, jossa asiakkaan palvelutarve kartoitetaan sekä selvitetään toive uudesta asuinpaikasta. Asiakkaan läheinen voi osallistua tapaamiseen. Asiakasohjaaja tekee palvelupäätöksen uudesta asuinpaikasta. Henkilöstön osalta esihenkilö ja hr-palvelut käyvät työntekijän kanssa läpi työntekijän toiveen uudesta sijoittumisesta. Kaikissa tähän mennessä toteutuneissa toimeenpanoissa uusi asumispaikka ja uusi työpaikka on voitu osoittaa.

Perhekeskuspalvelut

NYKYTILA (2024)

KUNTA	TOIMIPISTEIDEN LKM
Hankasalmi	1
Joutsa	1
Jyväskylä	2
Jämsä	1
Karstula	-
Keuruu	1
Konnevesi	-
Laukaa	1
Muurame	1
Petäjävesi	1
Pihtipudas	-
Saarijärvi	-
Toivakka	-
Uurainen	1
Viitasaari	1
Äänekoski	1
Yhteensä	12

Toimipisteitä on tavoitteena lisätä noin yksi vuodessa siihen asti, kunnes vuonna 2030 on yhteensä 21 toimipistettä.

PÄÄTÖS 11.6.2024

TOIMIPISTEIDEN LKM VUONNA 2030	Toimeenpano
1	
1	
6	Perhekeskusten määrä ei ole lisääntynyt. Asuinaluekohtaiset perhekeskusverkostot toiminnassa
1 (tulossa uusi korvaava toimipiste vuonna 2025-2026)	Korvaava toimipiste valmistelussa uuden sotekeskuksen päätösten aikataulussa
1	Yhteistyö kunnan kanssa käynnistynyt, perhekeskuskoordinaatituki ja tukipysäkkitoiminta
1	
1	Perhekeskuskoordinaatituki, pistemäistä tukipysäkkitoimintaa
1 (Kunnan koordinoima*)	Perhekeskuskoordinaatituki, ryhmätoimintaa, tukipysäkkitoimintaa, tilojen yhteiskäyttö kunta+hva
1	
1 (Kunnan koordinoima*)	Perhekeskuskoordinaatituki, tukipysäkkitoimintaa
1	Perhekeskuskoordinaatituki, tukipysäkkitoimintaa
1 (tulossa uusi toimipiste jo vuonna 2024)	Saarijärvelle avattu uusi toimipiste syksyllä 2024, palveluiden yhteiskäyttö
1	Yhteistyö kunnan kanssa käynnistynyt, perhekeskuskoordinaatituki, tukipysäkkitoimintaa, kunnalla on oma osoitettu tila perhekeskukseksi, toimii myös nuorisotilana
1	
1	Tarkennus: 50%/50% yhteistyössä kunnan kanssa
1 (Kunnan koordinoima*)	Perhekeskuskoordinaatituki, ryhmätoimintaa, tukipysäkkitoimintaa
21	13 (v.2025)

Määrä kasvaa

*Toiminnan järjestämisen yksityiskohdista sovitaan kuntasopimuksissa

Digitaalinen perhekeskus ja jalkautuva/liikkuva työ kaikissa kunnissa

Perhekeskuksen toimija- ja ohjausryhmäverkostotoiminta kaikissa kunnissa tai alueellisesti

Ikääntyneiden päivätoiminta

NYKYTILA (2024)

PÄÄTÖS 11.6.2024

TOIMIPISTE	Kuntouttavaa päivätoimintaa (Kyllä/Ei)	Kuntouttavaa päivä-toimintaa (Kyllä/Ei)	Päätös (muutos vuoteen 2030 mennessä)	Toimeenpano
Joutsa	Kyllä	Kyllä	Säilyy	-
Jyväskylä (Keltinmäki)	Kyllä	Kyllä	Säilyy	Tilasta luovutaan 31.12.2025 vuokran antajan kiristyneisiin ehtoihin perustuen. Asiakkaat ohjautuvat muihin yksiköihin.
Jyväskylä (Kortepohja)	Kyllä	Kyllä	Säilyy	-
Jyväskylä (Palokka)	Kyllä	Kyllä	Säilyy	Arvioidaan tiloja, sisäilmaongelmaa esiintynyt. Mikäli tilasta luovutaan, tarvitaan jatkoon toimintaan sopivat tilat.
Jämsä	Kyllä	Kyllä	Säilyy	-
Keuruu	Kyllä	Kyllä	Säilyy	-
Petäjävesi	Kyllä	Kyllä	Säilyy	-
Pihtipudas	Kyllä	Kyllä	Säilyy	-
Saarijärvi	Kyllä	Kyllä	Säilyy	-
Äänekoski	Kyllä	Kyllä	Säilyy	-
Jyväskylä (Korpilahti)	Kyllä	Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään	Tiloja kehitetty. Tilat nyt ovat ok.
Luhanka	Kyllä	Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään	Ennallaan, jatkoa arvioidaan asiakastarpeiden pohjalta.
Viitasaari	Kyllä	Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään	Tiloja on kehitetty, kuntosalilaitteita saatu.
Hankasalmi	Kyllä	Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään	Tilat ok.
Karstula	Kyllä	Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään	Tilat ok.
Kinnula (Terveystalo)	Kyllä	Kyllä	Säilyy, tilaa kehitetään	Siirtyy omaksi toiminnaksi 1.1.26. Siirtyy vammaispalvelun kanssa samaan tilaan (Kotipiha).
Jyväskylä (Vaajakoski)	Ei	Kyllä	Uusi tila (tulossa jo)	Kesä 2026 valmistunee
Jyväskylä	Ei	Kyllä	Uusi tila	Suunnitelmasta luovutaan taloustilanteen vuoksi
Laukaa	Ei	Kyllä	Uusi tila	Suunnitelmasta luovutaan taloustilanteen vuoksi
<i>Sijaintia ei ole vielä päätetty</i>	Ei	Kyllä	Uusi tila	Suunnitelmasta luovutaan taloustilanteen vuoksi
Kannonkoski	Kyllä	Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Kuntouttavaa päivätoimintaa tuotetaan. Tilat asumisyksikön yhteydessä.
Multia	Kyllä	Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Multian päivätoiminta yhdistynyt Keuruun yksikköön. Seniorikeskustoimintaa Multian alueella vaihtuvissa tiloissa.
Uurainen	Kyllä	Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Kuntouttavan päivätoiminnan osalta tiloista luovuttu, ohjaututaan joko Saarijärvi, Äänekoski tai Jyväskylän Palokka. Seniorikeskustoimintaa toteutetaan alueen eri tiloissa.
Äänekoski (Suolahti)	Kyllä	Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Tiloista on luovuttu, ohjaututaan Äänekoskelle.
Kyyjärvi	Kyllä	Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Tiloista on luovuttu, asiakkaat ohjautuvat Karstulaan.
Laukaa	Kyllä	Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Lievestuoreen tilasta luovuttu, toiminta keskittynyt Laukaan keskustan Pelloskujan tiloihin.
Kivijärvi	Kyllä	Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Tiloista luovuttu, asiakkaat ohjautuvat Karstulaan tai Kinnulaan.
Konnevesi	Kyllä	Ei	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Asiakkaat ohjautuvat Hankasalmelle. Seniorikeskustoimintaa kehitetään.
Muurame	Ei	Ei	Etsitään tilat seniorikeskus-toimintaan	Ostopalvelu on päättynyt. Päivätoiminnan asiakkaat ohjautuvat Korpilahdelle. Seniorikeskustoiminnassa hyödynnetään alueen eri toimijoiden tiloja.
Toivakka	Ei	Ei	Etsitään tilat seniorikeskus-toimintaan	Ei päivätoimintaa, ohjaututaan Vaajakoskelle. Seniorikeskustoimintaa toteutetaan alueen eri tiloissa.

Kuntouttava päivätoiminta säilyy

Uusi kuntouttavan päivätoiminnan toimipiste

Toimipiste keskittyy senioritoimintaan

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (1/4)

Toimeenpano

Äitiys- ja lastenneuvola

- Neuvolapalvelut tarjotaan lähipalveluna. Ne integroituvat perhekeskuksiin tai sosiaali- ja terveys- asemiin. Tilojen vaatimukset ovat terveydenhuollon mukaiset. Kunnissa, joista sosiaali- ja terveysasema poistuu, voidaan neuvolapalvelua tuottaa jonkun muun palvelun yhteydessä.

Toteutunut suunnitellusti. Integroituminen perhekeskuksiin ollut vähäistä. Joissain kunnissa palvelu tuotettu opiskeluhuollon tiloissa. Säynätsalon neuvola siirtynyt Keljonkankaan neuvolan yhteyteen.

Opiskeluhuollon palvelut

- Opiskeluhuollon palvelut **tuotetaan lakisääteisesti lähipalveluna oppilaitoksissa tai niiden läheisyydessä**
- Kouluille tarvitaan noin 30 huonetta lisätilaa kouluterveydenhuollolle huomioiden uusi lainsäädäntö muun muassa tarkastustoimintaan liittyen.
- Sepänkadun opiskelijaterveydenhuollon uudelleen sijoittaminen Jyväskylässä

Toteutunut suunnitellusti lähipalveluna. 30 huoneen tarve poistunut. Tilatarkastelua tehty tilapalvelujen kanssa.

Palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, tukiperhetoiminta

- **Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelut ovat lähipalvelua.** On tärkeä säilyttää kunnissa pääosin nykyiset toimipisteet
- Lapsiperheiden sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen **sijoittuminen alueellisiin palvelukeskittyisiin**, joista jalkaudutaan lähipalvelupisteisiin

Toteutunut suunnitellusti

Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta

- **Perhetyö ja lapsiperheiden kotipalvelutyö on lähipalvelua.** Kirjaamistilat ja sosiaaliset tilat tulee säilyttää lähellä asiakasperheitä kunnissa
- Lapsiperheiden kotipalvelun sekä perhetyön **sijoittuminen alueellisiin palvelukeskittyisiin**, joista jalkaudutaan lähipalvelupisteisiin
- Tavoitteena on lisätä etäperhetyöntekijän osuutta palveluissa sekä vahvistaa omaa tuotantoa kunnissa (ml. tukihenkilötoiminta).

Toteutunut suunnitellusti

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja perheneuvola

- **Palvelut kattavat maantieteellisesti kaikki Keski-Suomen alueen kunnat.** Nykyisissä tiloissa ei suuria muutostarpeita.
- Tiloja uudistettaessa ne pyritään sijoittamaan perhekeskusten tai muiden lapsiperhepalveluiden yhteyteen.

Toteutunut suunnitellusti

Perheoikeudelliset palvelut

- **Nykyiset toimipisteet sekä tapaamispaikat säilyvät** ja Saarijärvelle lisätään tapaamispaikka

Toteutunut suunnitellusti

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (2/4)

Toimeenpano

Avohuollon lastensuojelu sekä sijais- ja jälkihuollon palvelut

- Asiakasvolvyymit/avohuollossa kriteerit täyttävien määrä ohjaa toimipisteiden sijoittumista ja tavoitteena **sijoittuminen lähelle muita lapsiperhepalveluita**. Lastensuojelun avohuollon toimistotiloja tulee myös uudistaa.
- **Turvataan sosiaalityö ja lastensuojelun tukitoimet lastensuojelussa** lähipalveluna ja kotiin vietävänä palveluna (avohuolto) sekä jalkautuvana palveluna (sijais- ja jälkihuolto). Toimipisteiden sijoittelussa huomioidaan henkilöstön saatavuus reuna-alueilla, työn riittävän tuen mahdollistaminen sekä yhtenäisten palveluiden ja prosessien kehittäminen. **Perhehoitoa vahvistetaan** suhteessa laitoshoitoon.

Toteutunut suunnitellusti

Nuorisokodit ja perhetukikoti sekä laitosten avotyö

- Turvataan omat riittävät laitoshoidon palvelut (kriisi- ja vastaanotto toiminta, pitkäaikainen laitoshoido sekä perhekuntoutus), jotka ovat **saavutettavissa koko hyvinvointialueella**.
- Uusi lastensuojelun laitoshoidon yksikkö on nykyisessä investointiohjelmassa
- Laitosten avotyö tehdään pääosin koteihin, mutta vaatii tiimitilan.

Toiminta on edistynyt suunnitelman mukaisesti v2025; käynnistetty lastenkoti Pikkumetsän toiminta 03/25 sekä Haapaniemen nuorisokoti käynnistyy 09/25. Kinkomaan tarveselvitys käynnistetty, toiminta –27-28

Suun terveydenhuolto

- Suun terveydenhuolto on **toiminnan luonteen vuoksi pääsääntöisesti kivijalkapalvelua**. Käytössä myös liikkuvia palveluja
- Suun terveydenhuolto **säilyy pääosin entisellään**
- Hammashoitoloiden **tulisi sijaita sote-asemien yhteydessä** (mm. potilasturvallisuus) ja **toimipisteiden tulisi sijoittua kysynnän mukaan**.
- Hoidontarpeen arvio ja etävastaanotot optimaalisinta olla samoissa tiloissa muiden vastaavien palveluiden kanssa.
- **Lasten ja koululaisten suun terveydenhuolto** ml. oikomishoito on osa kouluterveydenhuoltoa, joten **palvelut tulee järjestää lähipalveluina**

Esitetyt muutokset perustuvat tasaisempaan jakautumiseen väestön mukaan. Kouluterveydenhuollon palvelut tuotetaan pääsääntöisesti lähipalveluna hammashoitolassa tai liikkuvana yksikkönä

Sosiaali- ja kriisipäivystys

- Sosiaali- ja kriisipäivystys on keskitetty palvelu, jonka on sijaittava sairaala Novan välittömässä läheisyydessä yhteispäivystyksen mahdollistumiseksi
- Sosiaali- ja kriisipäivystyksen palvelut **ovat kaikkien hyvinvointialueen asukkaiden ja hyvinvointialueella oleskelevien henkilöiden saatavilla** asuinpaikkakunnasta tai oleskelupaikasta riippumatta 24/7

Tavoite on toteutunut. Uutena tilaratkaisuna Sijoittuminen 23.9.2025 sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekeskuksen tiloihin. Tukee palveluiden oikea-aikaisuutta ja viranomaisyhteistyötä.

Vammaispalvelun asumispalvelut

- **Kotiin tukemisen tiimien määrää ja palvelua** lisätään tavoitteellisesti. Mahdollistetaan asiakkaiden asuminen omassa kodissaan. **Tiimien toiminnan sijoittuminen hyvinvointialueen kattavasti**
- **Asumispalveluita järjestetään asiakastarpeiden mukaisesti**. Asumisyksiköitä sijoitetaan sinne, missä palvelutarpeet suurimmat asiakasmäärän mukaisesti
- Vammaisten asumispalveluihin tarvitaan uusia yksiköitä 3 kpl ja korvaavia 7 kpl

Tiimien määrää lisätty, rekrytoitu 3 työntekijää lisää. Palvelu kattaa pääosin alueet, joilla palvelulle on tarvetta. Työntekijöiden liikkuvuus mahdollistaa laajemman työskentelyalueen. Erityisen vaativan tuen 13-paikkainen yksikkö käynnistyy 10/26. Väkkärän asumisyksikkö korvaa Harjukodin ja saadaan 4 lisäpaikkaa, käynnistyy 6/26.

Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus

- **Seudulliset toimipisteet**. Alustavasti lähtökohtana: Saarijärvi, Äänekoski, Viitasaari, Laukaa, Jämsä, Keuruu ja Jyväskylä. Lisäksi palvelupäivät pysyvissä tai yhteiskäyttötiloissa muissa kunnissa ja kotikäynnit edelleen.

Toteutunut suunnitellusti

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (3/4)

Toimeenpano

<p>Vammaisten päivä- ja työtoiminta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelutuotannon järjestäminen alueellisten asiakastarpeiden mukaisesti • Toimipisteitä ympäri hyvinvointialuetta • Useita kertoja päivätoiminnassa käyville asiakkaille palvelut on järkevää tuottaa lähipalveluna • Vammaisten päivä- ja työtoiminnan lisätilojen tarpeen tarkastelu ajankohtainen
<p>Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kotiin tukemisen tiimien määrää ja palvelua lisätään tavoitteellisesti. • Asumispalveluita järjestetään asiakastarpeiden mukaisesti ja asumisyksiköitä lisätään sinne, missä on suurimmat palvelutarpeet • Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluihin tarvitaan 5 uutta yksikköä
<p>Kuntouttava työtoiminta, sosiaalihuoltolain mukainen päivä- ja työtoiminta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntouttavan työtoiminnan tilojen kunnan arviointi ja huonokuntoisten tilojen korvaaminen ajanmukaisilla tiloilla • Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien päivätoiminnan laajeneminen asiakkaiden palvelutarpeen mukaisille paikkakunnille • Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kuntouttavassa työtoiminnassa on 3 yksikön lisätilan tarve
<p>Kotihoito 24/7</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kotihoidon palvelut tuotetaan asiakkaan kotona lähipalvelualueilla, jotka eroavat hieman väestöltään ja maantieteellisesti toisistaan • Kotihoidon henkilöstön toimipisteet voisivat sijoittua alueittain siten, että asiakkaiden käynneille päästään nopeasti ja sujuvasti • Kotihoidon henkilöstön toimipiste voi olla terveyspalveluiden lähellä tai samoissa tiloissa
<p>Turvapalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Keskitetty turvapuhelinkeskus ja turva-auttajamalli • Turva-auttajapalvelu on kotiin annettavaa palvelua ja tämän tueksi tarvitaan liikkumisen mahdollistavat kulkuvälineet • Palveluvastaavien etätönn, hybridityön ja monipaikkaisen työn mahdollistaminen yhteiskäyttötiloilla
<p>Ikääntyneiden muut asumispalvelut / Laitospalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pitkäaikainen laitoshoido päättyy vuoden 2027 loppuun mennessä, talouden tuottavuusohjelma edellyttää nopeutettuja toimia. • Laitoshoidon purkamisesta johtuen tila- ja toimintamuutoksia Joutsassa, Keuruulla, Viitasaarella, Pihtiputaalla, Äänekoskella ja Jyväskylässä. Osa laitoshoidon yksiköistä lakkaa toimimasta kokonaan eli tiloista luovutaan. • Mahdollisuuksien mukaan laitoshoidon yksiköitä hyödynnetään jatkossa joko ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tai lyhytaikaisoidossa

Toteutunut suunnitellusti

Tuettua asumista (aiemmin kotiin tukemisen tiimit) ja muita asumispalveluita on saatavilla koko hyvinvointialueella. Uusia asumisyksiköitä ei ole perustettu. Äänekosken yhteisöllisen asumisen Tukipilari-yksiköstä luovuttiin 1.4.2025. Jokaiselle asiakkaalle järjestetty korvaava palvelu.

Osasta kuntouttavan työtoiminnan huonokuntoisista tiloista on luovuttu, ilman vaikutusta palvelun saavutettavuuteen. Asiaksmääriin perustuen Jyväskylässä on lisätty vuonna 2025 kuntouttavan työtoiminnan toimipiste ja toinen on käynnistymässä. Päivätoimintaa ei ole voitu laajentaa, mutta ryhmätoimintaa on lisätty kohdennetusti.

Toteutunut suunnitellusti

Toteutunut suunnitellusti
Turvapuhelinkeskus siirtyy 1.10.2025 sosiaali- ja terveyspalveluiden tilannekeskukseen, esihenkilötyö jää ennalleen. Turva-auttajilla käytössä Leasing –autot. Omista työtiloista on luovuttu ja käytetään yhteiskäyttötiloja. Muutoksilla ei vaikutuksia asiakkaisiin.

Laitoshoidoa tavoitellaan päättyväksi 5/2026; jäljellä 24 paikkaa Äänekosken Hoivalassa.

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (4/4)

Toimeenpano

Ikääntyneiden muut asumispalvelut / Yhteisöllinen asuminen

- **Tavoitekattavuus yhteisölliselle asumiselle 2 pronttia 75 vuotta täyttäneiden määrästä** eli noin 800 paikkaa (tällä hetkellä 220 asiakasta)
- Yhteisöllisessä asumisessa on tarkoituksenmukaista valmistella myös palveluseteli-vaihtoehto ja kilpailuttaa puitesopimus
- Kunnilla on keskeinen rooli ikääntyneiden asumisen kehittämisessä: asumisen, asuinympäristön ja palvelujen kehittämisen tulee sisältyä kuntien strategiseen suunnitteluun

Koti- ja asumispalveluiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus

- Asiakasihjaajien työssä tarve **työpisteille eri puolella hyvinvointialuetta lähellä asiakasta**
- Toimistotyön ja asiakaslaskutuksen henkilöstön työpisteiden ei tarvitse olla sidottuna tiettyyn paikkaan

Erikoissairaanhoito

- **Kivijalkatoiminnot keskitetään yhteen toimipisteeseen Novaan**
- **Integroituja erikoissairaanhoidon** palveluita sairaus- ja potilasryhmäkohtaisissa osaamiskeskuksissa (kuten diabeteskeskus ja geriatrinen keskus)
- Suuren volyymin potilasryhmille tuotetaan **jalkautuvia erikoissairaanhoidon vastaanottopalveluita**
- Erikoissairaanhoito, päivystys ja sairaalatoiminnot loppuvat Jämsästä, mutta **päivystys korvataan kattavilla kiirevastaanoton palveluilla** ja perustason **sairaalatoiminnot siirtyvät osaksi alueellista osastotoimintaa**. Lisäksi Jämsän ympäristön toimintaa **tuetaan tarvittaessa** (esim. Himos-tapahtuman aikaan) esimerkiksi liikkuvan ensihoidon avulla sekä pidennetyillä aukioloajoilla kiirevastaanotossa. Muutosten taustalla **toiminnan järjestäminen tarkoituksenmukaisesti, nykyistä kustannustehokkaammin ja yhdenvertaisesti koko Keski-Suomen alueella:**
 - Päivystyksen käynneistä jämsäläisiä on ollut noin 4500 henkilöä/vuosi ja ulkopaikkakuntalaisia (ml. Himos) noin 1000-1200 henkilöä/v.
 - Jämsän erikoissairaanhoidon toimintojen siirtymisellä Novaan arvioidaan olevan noin 8 % lisäys Novan toimintavolyymeihin

Kuntoutus, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä Aikuisten sosiaalipalvelut

- **Sosiaali- ja terveystieteiden ja sosiaali- ja terveysasemien lisäksi näille palveluille järjestetään toimitiloja esitetyn tarpeen mukaisesti. Nykyiset toimitilat säilyvät pääosin.**
- Sosiaalipalveluita keskitetään Äänekoskelle, Saarijärvelle, Viitasaarelle, Laukaaseen, Jämsään, Keuruulle ja Jyväskylään, joihin tarvitaan toiminnalle sopivat ja riittävät tilat. Lisäksi muihin kuntiin varataan sosiaalityön palvelupäivien asiakastyön tarvetta vastaavat tilat.

Palvelusetelihaku tuottajien osalta avautui 9/2025. Paikkamäärä tällä hetkellä 268. Kunnilla vähän dokumentoituna ikääntyneiden asumisen kehittämisen suunnitelmia

Toteutunut suunnitellusti

Jokilaakson sairaalan toiminta on päättynyt 31.8.2025. Erikoissairaanhoidon palvelut sairaala Novassa, lisäksi alueella on integroitua erikoissairaanhoitoa 1.9.2025 alkaen Jämsässä sekä avoterveydenhuollon yhteydessä soteasemilla erikoissairaanhoidon vastaanottoja eri erikoisaloilla. Dialyysisatelliittiyksiköt Karstula, Saarijärvi, Jämsä ja Novan dialyysi. Jämsän kiirevastaanotto toiminta kello 20 saakka alkaen 1.9.2025. Ensihoidon yksikkömäärä ennallaan.

Aikuisten sosiaalipalveluissa tavoitteet toteutuneet. Saarijärvellä siirtymä 9/2025 kunnantalolta sosiaali- ja terveysasemalle. Pihtiputaalla palvelupäivien toimitila siirtynyt kunnantalolta sosiaali- ja terveysasemalle.

Sosiaali- ja terveystalouden uudisrakennushankkeet tilanne

Toimeenpano

• Jämsän alueen palvelut

- Jämsän osalta tutkitaan tilatarve nykyisen sairaalan tiloissa vuoden 2026 alusta uudisrakennuksen käyttöönottoon saakka
- Uudisrakennuksen hankesuunnittelu käynnissä -> tavoitteena koota alueen sosiaali- ja terveystaloudet yhteen toimipisteeseen (mahdollisuus luopua nykyisin hajanaisesta toimipisteverkosta)

Hankesuunnitelma valmisteilla.
Uudisrakennuksen arvioitu valmistuminen loppuvuodesta 2028.

• Huhtasuon sosiaali- ja terveystalouden

- Sosiaali- ja terveystalouden tilojen tarveselvitys käynnistyy
- Selvitetään lähialueen muu tilatarjonta

Hankesuunnittelu keskeytetty;
Käsitellään palveluverkko vaihe 2 uudelleen

Vuositason kustannusvaikutukset vuodesta 2026 alkaen - laskettu tilojen, tukipalveluiden ja henkilöstön osalta, palveluverkko vaihe 1

	Kustannussäästö yhteensä (vuositasolla)	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Henkilöstö	Muut	Huomiot
Sote-asetat (avosairaanhoidon vastaanotto toiminta, kuntoutus, mielenterveys- ja päihdepalvelut, kiirevastaanotto)	744 400	684 400		Menoja lisätty + 340 000	400 000	Säynätsalon terveysasema ulkoistuksen myötä ostopalvelu päättyi ja Muurameen lisättiin 2 lääkäriä ja 1 sairaanhoitaja.
Alueellinen osastotoiminta	Ei kustannusvaikutusta					
Ikääntyneiden ympärivuorokautinen	5 311 800	1 055 800	996 000	4 812 000	157 000	Tuotot vähenevät -1 709 000
Perhekeskukset	Ei kustannusvaikutusta					
Ikääntyneiden päivätoiminta	260 300	67 700		135 000	57 600	
Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut yhteensä	6 316 500	1 807 900	996 000	4 607 000	614 600	
Muista tilamuutoksista aiheutuneet kustannussäästöt		2 192 100				Kaikki muut, kuin palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut
Kaikki muutokset yhteensä	10 316 500	4 000 000	996 000	4 607 000	614 600	

Osa muutoksista realisoitunut vuoden 2025 aikana; osa realisoituu vuonna 2026, kun loputkin vuokra-asetuksen mukaiset vuokrasopimukset päättyvät

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko
5. Käsitteet
6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
- 7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2**
8. Nykytila ja palvelutarve
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030
12. Kustannusvaikutukset

Palveluverkkotyön vaiheessa 2 palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut sekä talousarviossa muuttuvat palveluverkot on kuvattu toimipistetasoisesti, muista palveluista on yksi kuvaus

Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut:

Palveluverkkomääritelmän mukaiset palvelut:

- Sosiaali- ja terveysasemapalvelut
- Alueellinen osastotoiminta
- Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen
- Ikääntyneiden päivätoiminta (päivätoiminta/seniorikeskukset)
- Perhekeskukset

Talousarviossa 2026 muutoksia toimipisteisiin:

- sosiaali- ja terveysasemapalvelut
- alueellinen osastotoiminta
- ikääntyneiden ympärivuorokautinen asumien

Muista palveluista on yksi kuvaus:

- Opiskeluhuollon palvelut (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, koulukuraattorit ja -psykologit)
- Perheiden varhaisen tuen palvelut:
 - Palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, tukiperhetoiminta
 - Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta
- Perheoikeudelliset palvelut
- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja perheneuvola
- Lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon palvelut
- Nuorisokodit ja perhetukikoti sekä laitosten avotyö
- Sosiaali- ja kriisipäivystys
- Vammaispalvelun asumispalvelut
- Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus
- Vammaisten päivä- ja työtoiminta
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut
- Kuntouttava työtoiminta, sosiaalihuoltolain mukainen päivä- ja työtoiminta
- Kotihoito 24/7
- Turvapalvelut
- Ikääntyneiden muut asumispalvelut
- Ikääntyneiden asiakasohjaus ja keskitetyt palvelut
- Erikoissairaanhoidon palvelut

Talousarviossa 2026 muutoksia toimipisteisiin: -Äitiys- ja lastenneuvola -Suun terveydenhuolto

Yhteenveto päätöksenteon kokonaisuudesta

Aluevaltuusto päättää 9.12.2025:

- Päätösasiana: **Palvelustrategia**
- Päätösasiana: **Palveluverkkoesitys, vaihe 2**
- Päätösasiana: **Talousarvio vuodelle 2026**

- Kokonaisuuden osana valmistelussa myös palveluiden myöntämisen perusteet.

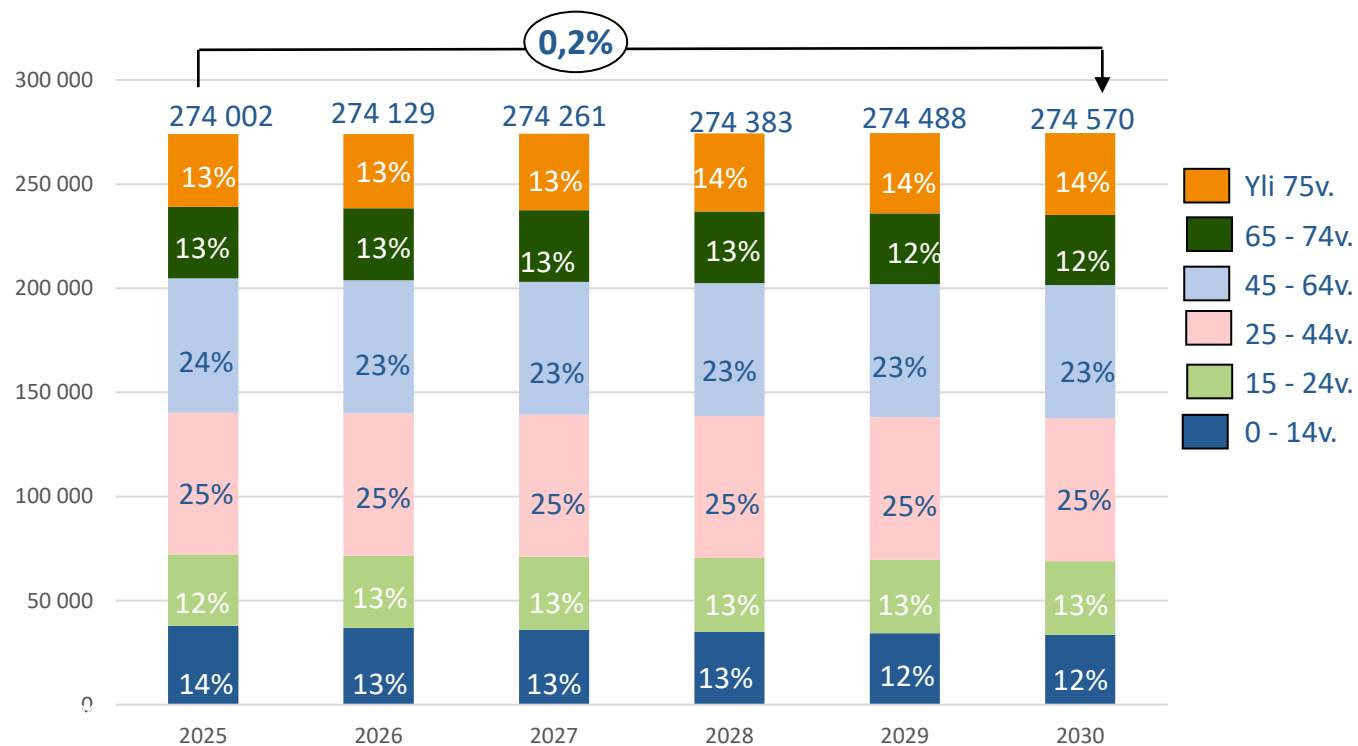
Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko
5. Käsitteet
6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
- 8. Nykytila ja palvelutarve**
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030
12. Kustannusvaikutukset

Nykytila ja palvelutarve

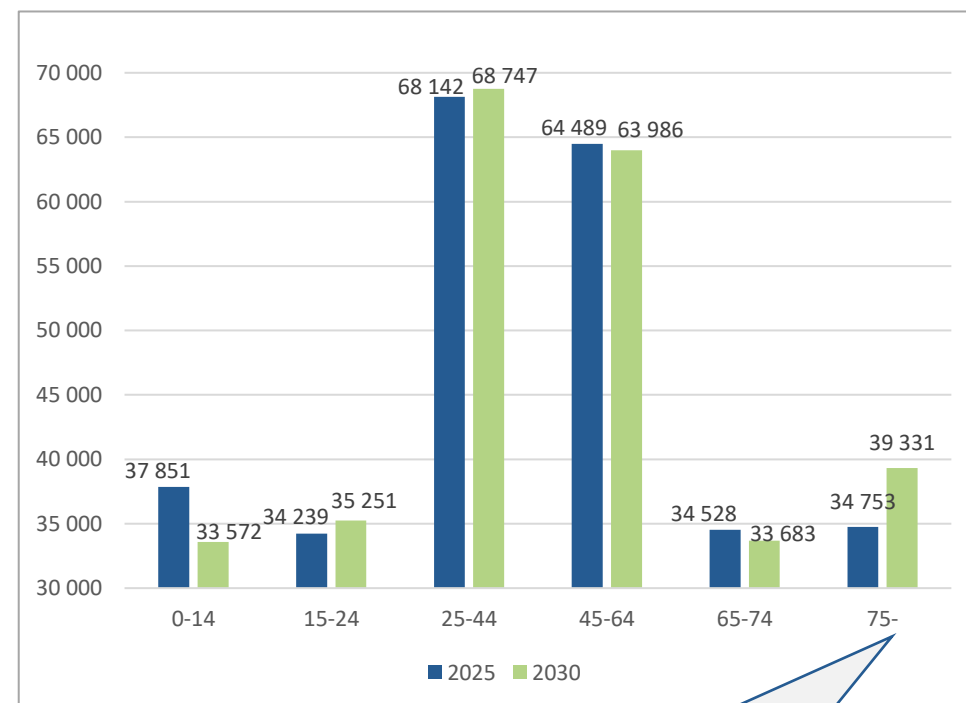
Ikääntyneiden määrä kasvaa Keski-Suomessa, kokonaisväestön arvioidaan kasvavan ainoastaan vähän

VÄESTÖN KEHITYS KESKI-SUOMESSA IKÄRYHMITÄIN 2025-2030

Lähde: Tilastokeskuksen väestöennuste 2024

VÄESTÖN MUUTOS KESKI-SUOMESSA IKÄRYHMITÄIN 2023-2030

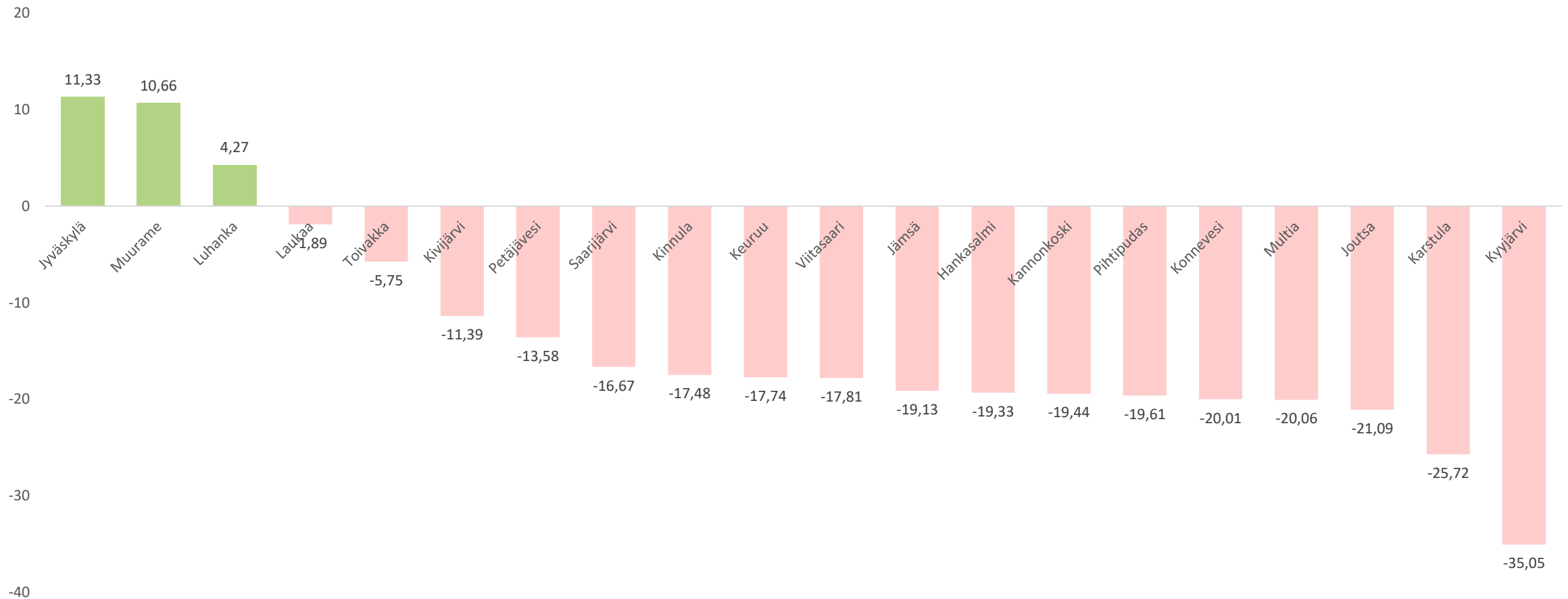
Palveluverkkotyön vaiheessa 1, yli 75-vuotiaiden ennuste vuodelle 2030 oli tuolloisen väestöennusteen mukaan vielä **40 182**

Väestön ikäjakauma vaihtelee kunnittain, yli 75-vuotiaiden osuus 9-22%

VÄESTÖN JAKAUMA IKÄRYHMITÄIN, 2024

Väestönmuutos prosentteina Keski-Suomen hyvinvointialueen kunnissa vuoteen 2045 mennessä

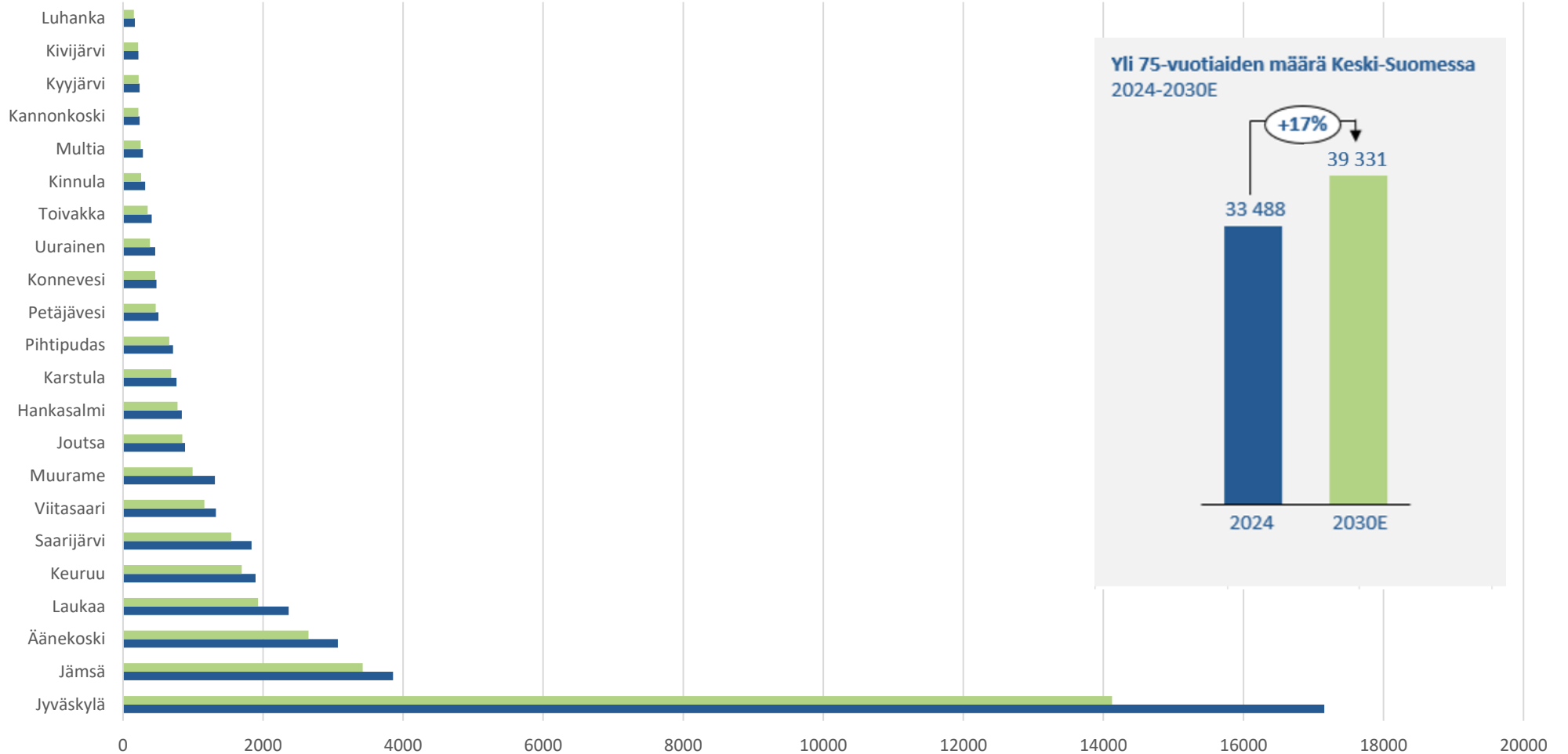

Ikääntyneiden määrä kasvaa jokaisessa kunnassa, mutta osassa kuntia muutos on pieni

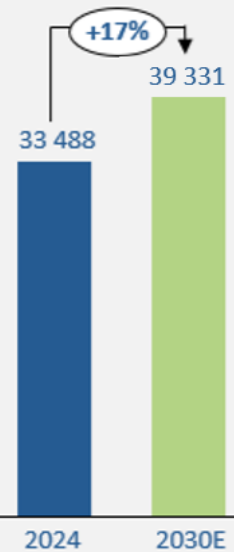
Yli 75-vuotiaiden määrän kehitys kunnittain, 2024-2030E*

Muutos

	%	muutos
Luhanka	8	13
Kivijärvi	1	3
Kyyjärvi	6	13
Kannonkoski	8	18
Multia	14	34
Kinnula	22	58
Toivakka	16	57
Uurainen	19	73
Konnevesi	4	19
Petäjävesi	8	38
Pihtipudas	8	53
Karstula	11	74
Hankasalmi	8	59
Joutsa	4	38
Muurame	32	321
Viitasaari	14	167
Saarijärvi	19	288
Keuruu	12	196
Laukaa	23	436
Äänekoski	16	420
Jämsä	13	434
Jyväskylä	21	3031

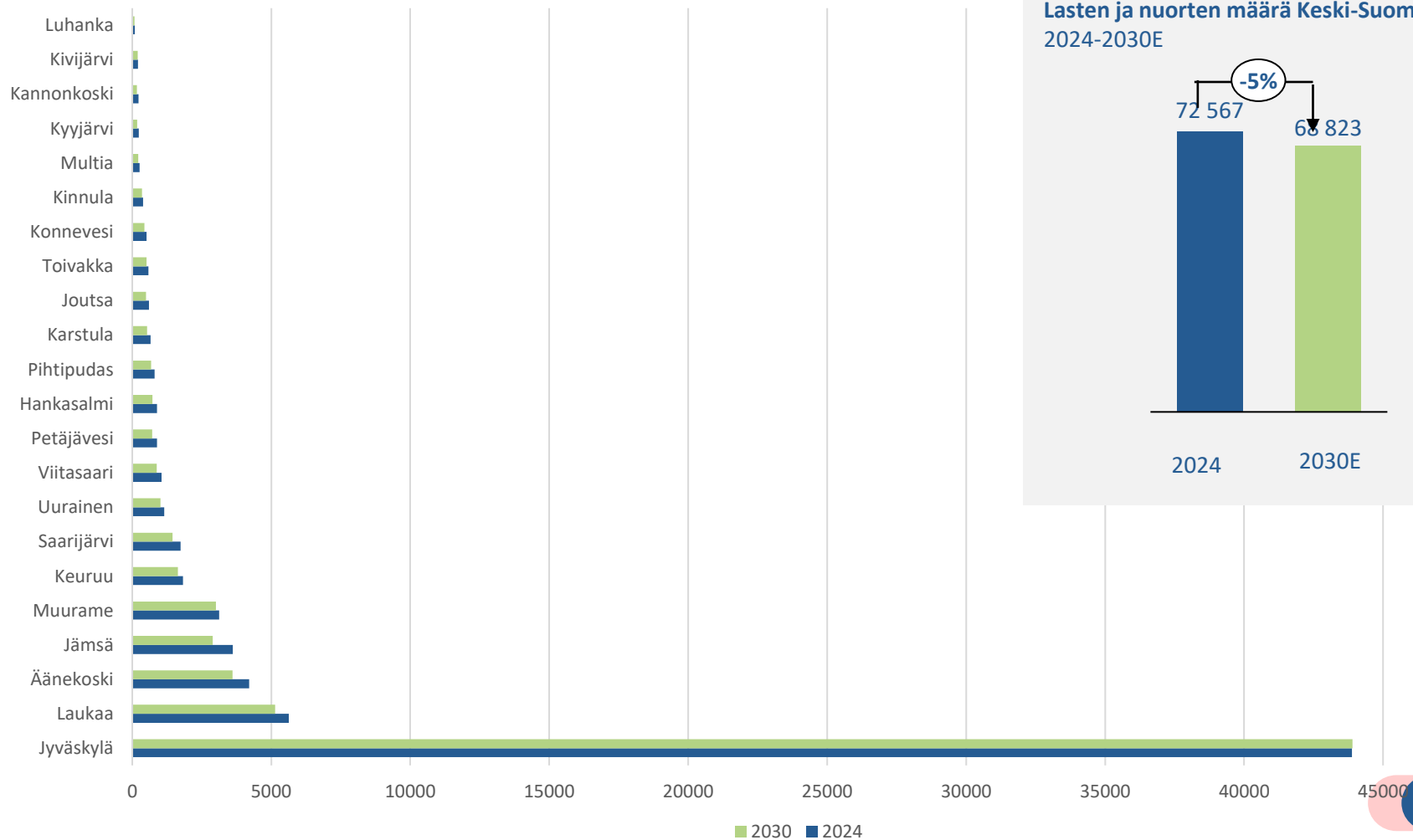
Yli 75-vuotiaiden määrä Keski-Suomessa 2024-2030E

Lasten ja nuorten määrä laskee kaikissa kunnissa, paitsi Jyväskylässä

Lasten ja nuorten määrän kehitys kunnittain (0-24v)
2024-2030E*

	%	muutos
Luhanka	-7	-6
Kivijärvi	-8	-17
Kannonkoski	-22	-49
Kyyjärvi	-25	-60
Multia	-17	-46
Kinnula	-9	-34
Konnevesi	-14	-73
Toivakka	-12	-68
Joutsa	-18	-111
Karstula	-19	-124
Pihtipudas	-15	-122
Hankasalmi	-19	-165
Petäjävesi	-19	-172
Viitasaari	-16	-171
Uurainen	-12	-138
Saarijärvi	-16	-286
Keuruu	-10	-187
Muurame	-4	-119
Jämsä	-20	-725
Äänekoski	-14	-606
Laukaa	-9	-493
Jyväskylä	0	28

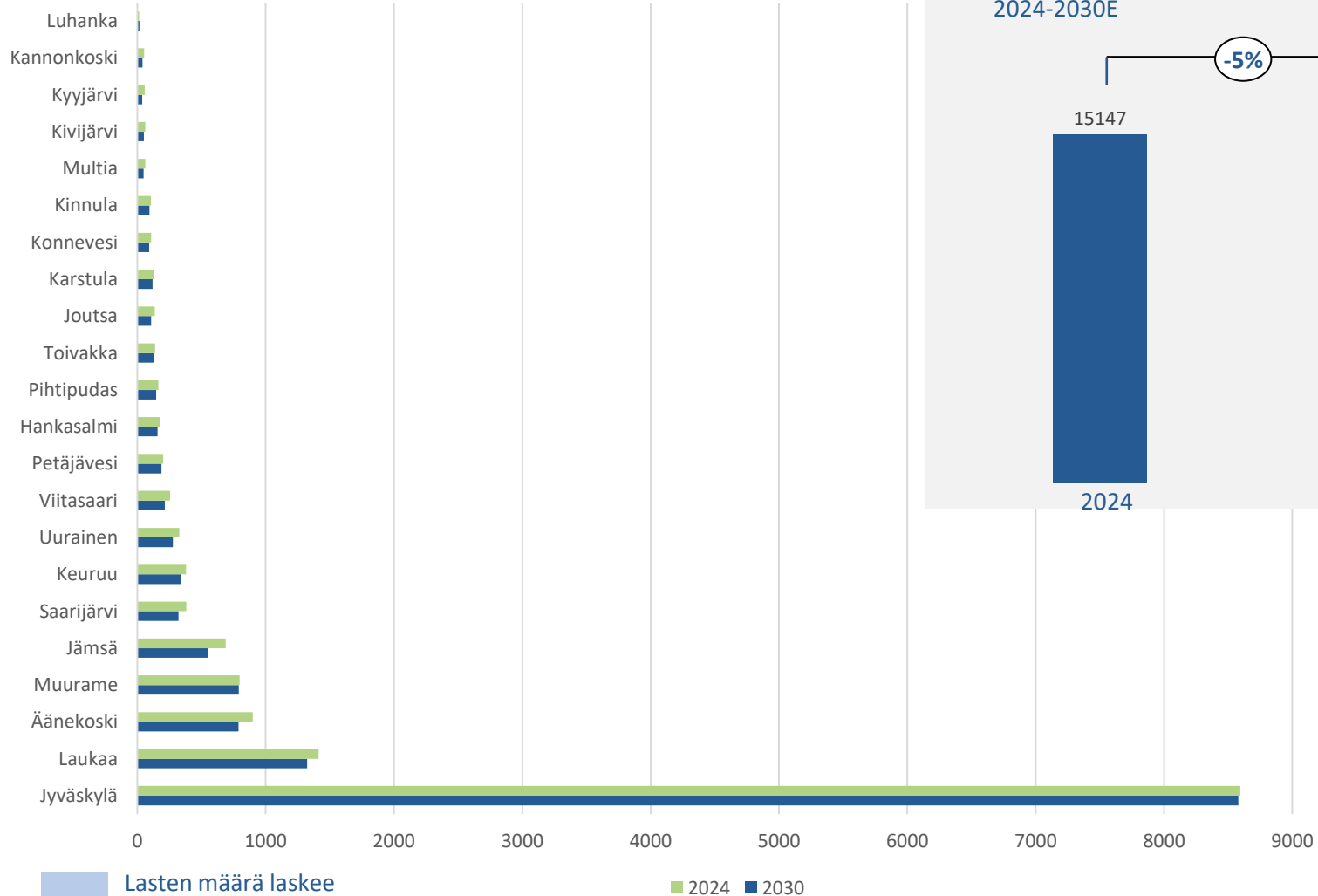

0-6-vuotiaiden lasten määrä laskee kaikissa kunnissa, paitsi Luhangassa

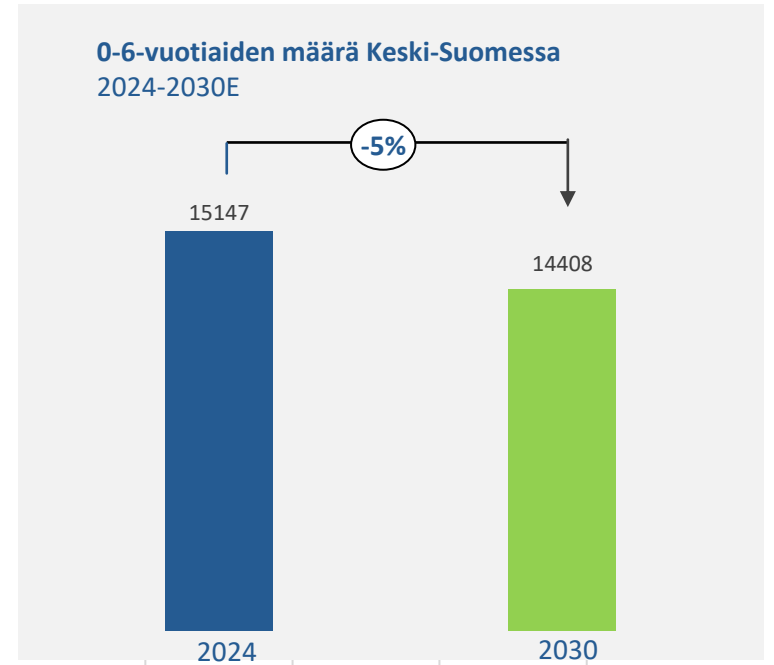
Lasten määrän kehitys kunnittain (0-6v)

2024-2030E*

	%	muutos
Luhanka	7	1
Kannonkoski	-24	-13
Kyyjärvi	-36	-21
Kivijärvi	-16	-10
Multia	-23	-14
Kinnula	-10	-11
Konnevesi	-13	-14
Karstula	-11	-14
Joutsa	-21	-28
Toivakka	-8	-11
Pihtipudas	-10	-17
Hankasalmi	-10	-18
Petäjävesi	-6	-13
Viitasaari	-16	-41
Uurainen	-15	-50
Keuruu	-11	-42
Saarijärvi	-16	-62
Jämsä	-20	-138
Muurame	-1	-7
Äänekoski	-12	-111
Laukaa	-6	-89
Jyväskylä	0	-16

0-6-vuotiaiden määrä Keski-Suomessa 2024-2030E

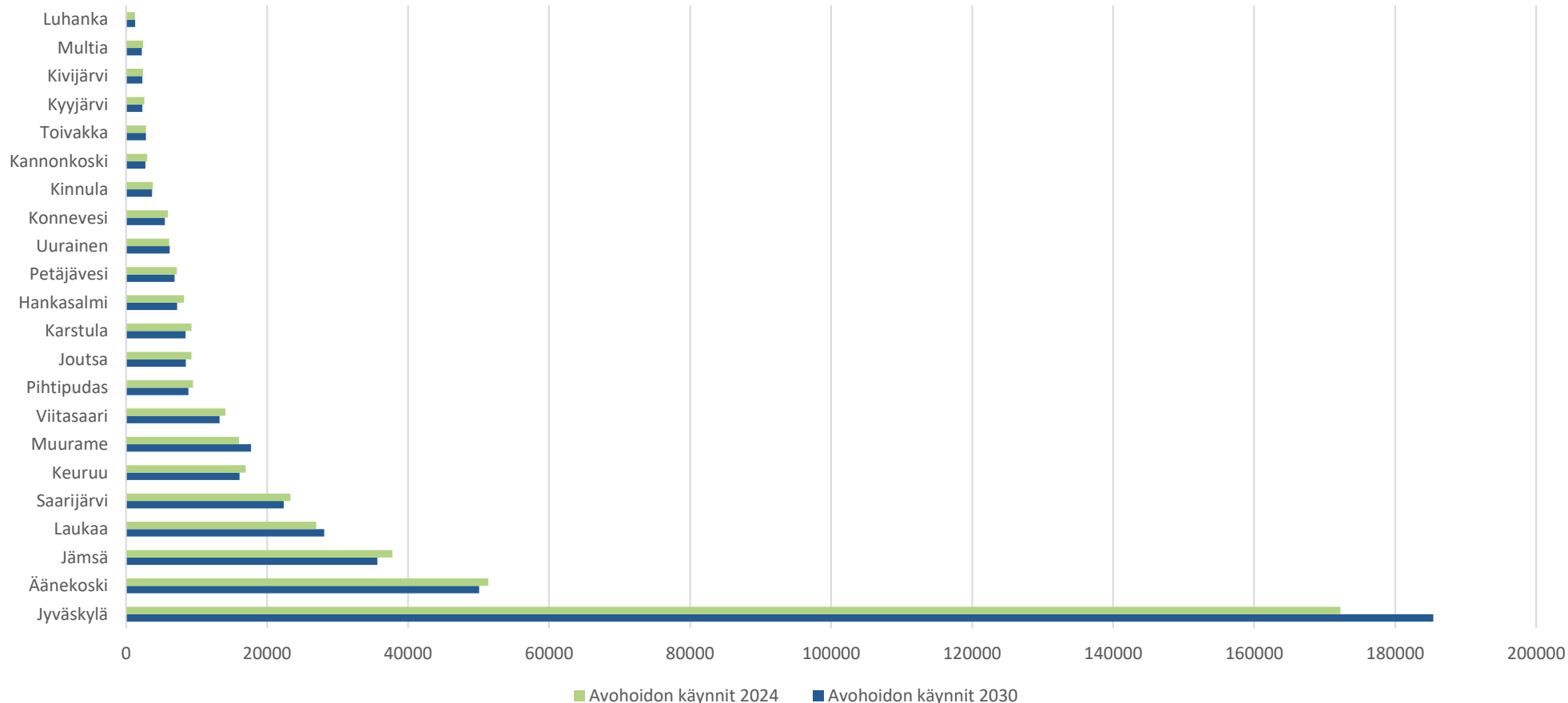

Sosiaali- ja terveysasemat: Kokonaisuutena alueen palvelutarve kasvaa, mutta suurimmassa osassa kuntia tarve laskee

Avosairaanhoidon käyntimäärät (läsnäkäynnit) kunnittain, 2024-2030E*

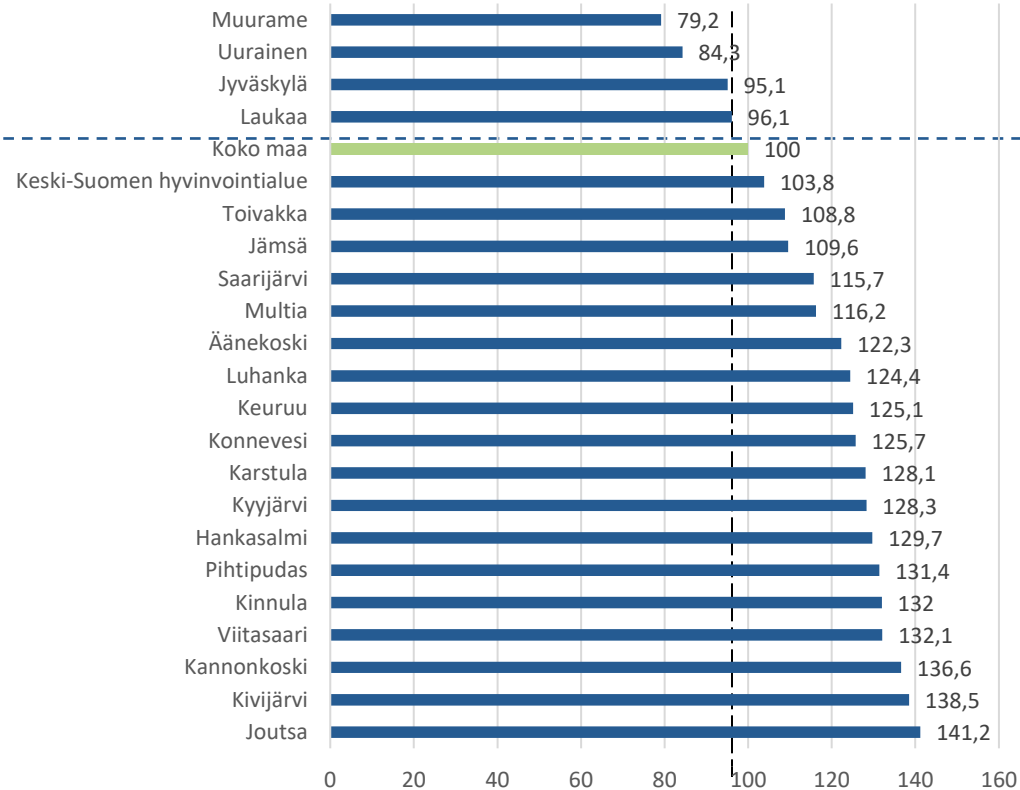
Muutos

Kunta	Muutos (abs)	Muutos, %
Luhanka	39	3
Multia	-171	-7
Kivijärvi	-124	-5
Kyyjärvi	-289	-11
Toivakka	10	0
Kannonkoski	-256	-9
Kinnula	-108	-3
Konnevesi	-446	-8
Uurainen	51	1
Petäjavesi	-310	-4
Hankasalmi	-962	-12
Karstula	-837	-9
Joutsa	-813	-9
Pihtipudas	-662	-7
Viitasaari	-849	-6
Muurame	1711	11
Keuruu	-887	-5
Saarijärvi	-957	-4
Laukaa	1116	4
Jämsä	-2141	-6
Äänekoski	-1300	-3
Jyväskylä	13155	8

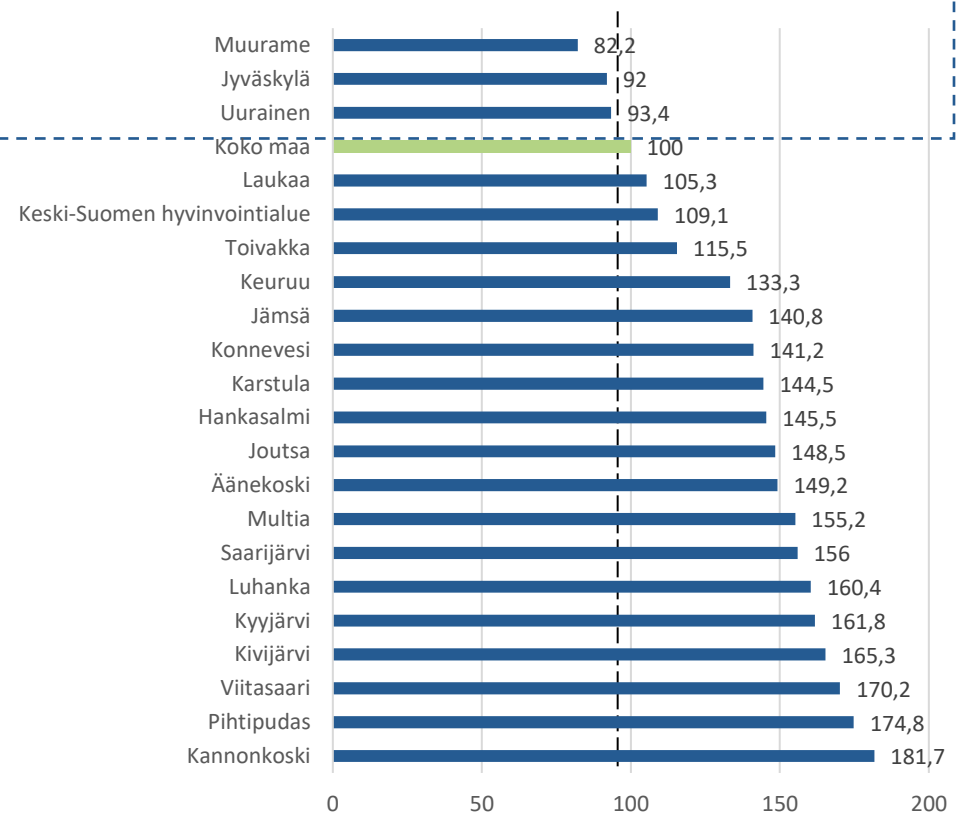

Muuramessa, Uuraisilla, Laukaassa ja Jyväskylässä pienin sairastavuus sekä työkyvyttömyys

SAIRASTAVUUS KUNNITTAIN, IKÄVAKIOIMATON*; 2023

TYÖKYVYTTÖMYYS KUNNITTAIN, IKÄVAKIOIMATON*; 2023

2023

2023

Kela-taksien käytössä on suuria eroja kuntakohtaisesti – asukaskohtaiset korvaukset nousevat mitä kauempana Jyväskylästä kunta sijaitsee

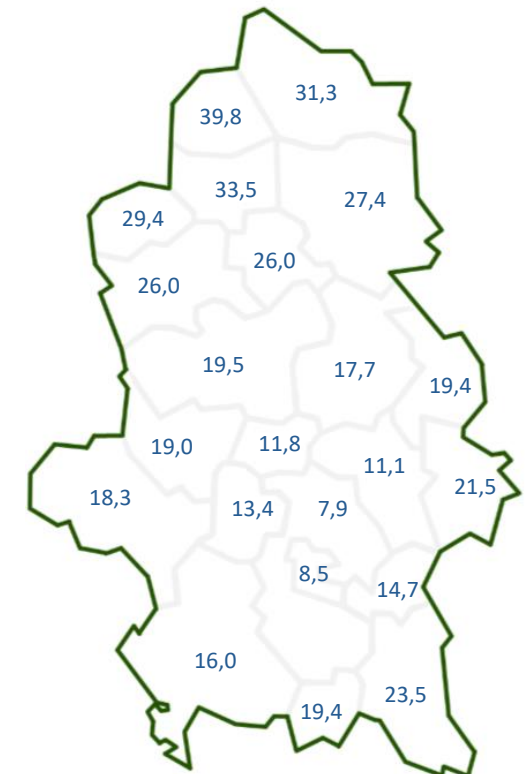
Huomioita nykyisestä Kela-taksien käytöstä

- Kela-korvattavia taksimatkoja vuonna 2024 oli yhteensä **11,1 M€**
- Suuri osa Kela-korvattavista matkoista on **oman kunnan ulkopuolelle**, kun hakeudutaan hoitoon esimerkiksi Jyväskylään
- Kunnissa, jotka ovat kauempana Jyväskylästä, korvattiin taksimatkoja enemmän suhteessa väestöön ja matkat olivat kalliimpia
- Korvausten saajia suhteessa kunnan väestöön oli vähiten Jyväskylässä 7,9 % ja eniten Kinnulassa 39,8 %

Milloin Kela korvaa taksimatkan?

Jos asukas ei voi käyttää julkista liikennettä terveydentilan vuoksi tai julkista liikennettä ei ole käytettävissä koko matkalle tai osalle matkaa.

Saajien osuus väestöstä, 2024

Kela-korvattavien matkojen määrät ja osuudet matkoista kunnan ulkopuolelle (vuosi 2024)

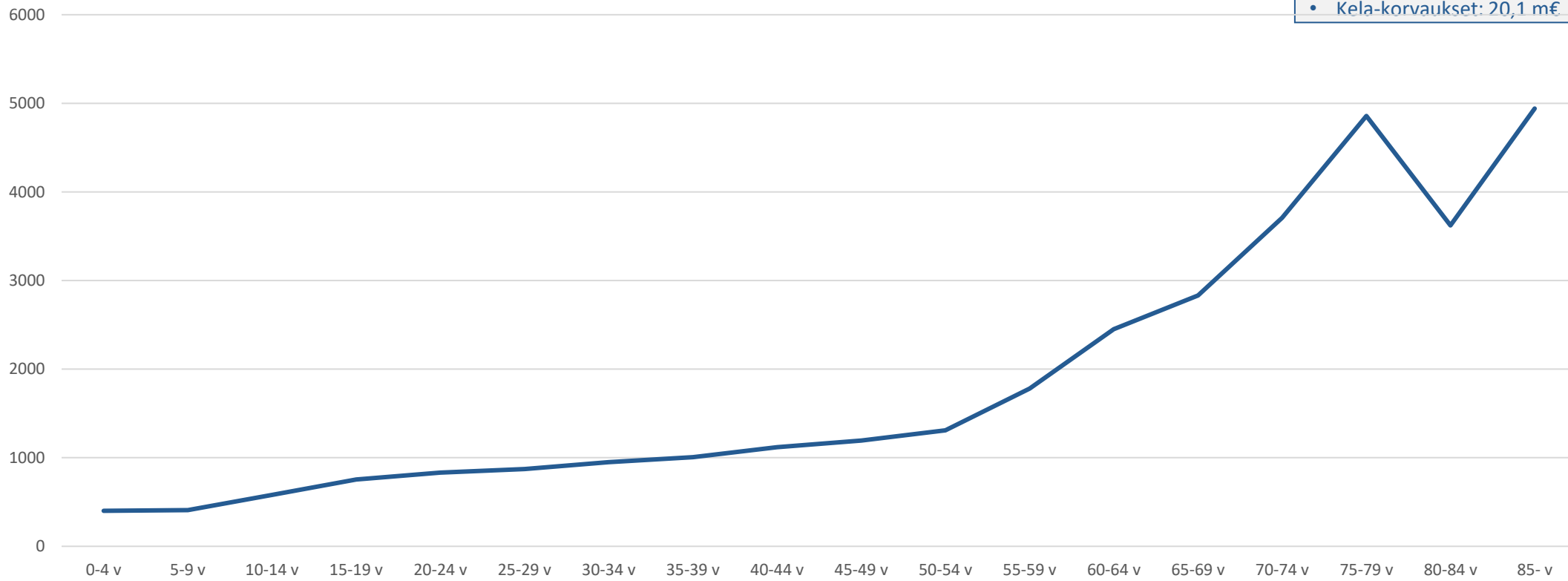
Kunta	Kela-korvattavien matkojen määrä (2024*)	Osuus matkoista kunnan ulkopuolelle	Kunnan sisäisen matkan mediaanikustannus, €	Kunnan ulkopuolisen matkan mediaanikustannus, €	Kunnan ulkopuolisten matkojen korvausten osuus kaikista matkoista
Hankasalmi	2 887	81 %	30	89	94 %
Joutsa	3 419	75 %	27	121	95 %
Jyväskylä	87973	57 %	31	102	81 %
Jämsä	11 922	50 %	29	106	80 %
Kannonkoski	1013	100 %		147	100 %
Karstula	3015	94 %	22	161	99 %
Keuruu	5 510	81 %	33	98	94 %
Kinnula	1251	100 %		238	100 %
Kivijärvi	971	100 %		168	100 %
Konnevesi	821	100 %		108	100 %
Kyyjärvi	994	100 %		173	100 %
Laukaa	8 305	69 %	39	57	85 %
Luhanka	160	100 %		94	100 %
Multia	284	100 %		90	100 %
Muurame	1 843	86 %	30	36	92 %
Petäjävesi	748	100 %		52	100 %
Pihtipudas	3133	90 %	42	205	98 %
Saarijärvi	5 949	82 %	33	103	95 %
Toivakka	345	100 %		66	100 %
Uurainen	589	100 %		65	100 %
Viitasaari	4 852	82 %	34	151	96 %
Äänekoski	9428	64 %	34	85	84 %
Yhteensä	155 412	61 %	33	100	86 %

Huom! Matkat ovat yhdensuuntaisia, joten Jyväskylän suurta kunnan ulkopuolisten matkojen määrää selittävät paluumatkat muihin kuntiin

*Luvuissa on huomioitu vain matkat, joita on ollut ikäluokittain yli 3 kpl/kk. Nuorempien ikäluokkien tiedot ovat tästä syystä puutteelliset. Taulukossa esitetyt matkat ja kustannukset ovat yhdensuuntaisia. Lähde: Kela

Kelan matkakorvausten saajissa korostuu ikääntyneet ja erityisesti yli 70-vuotiaat

KESKI-SUOMEN KELAN MATKAKORVAUKSET (SAAJAT*/IKÄRYHMÄN MUKAAN), 2024

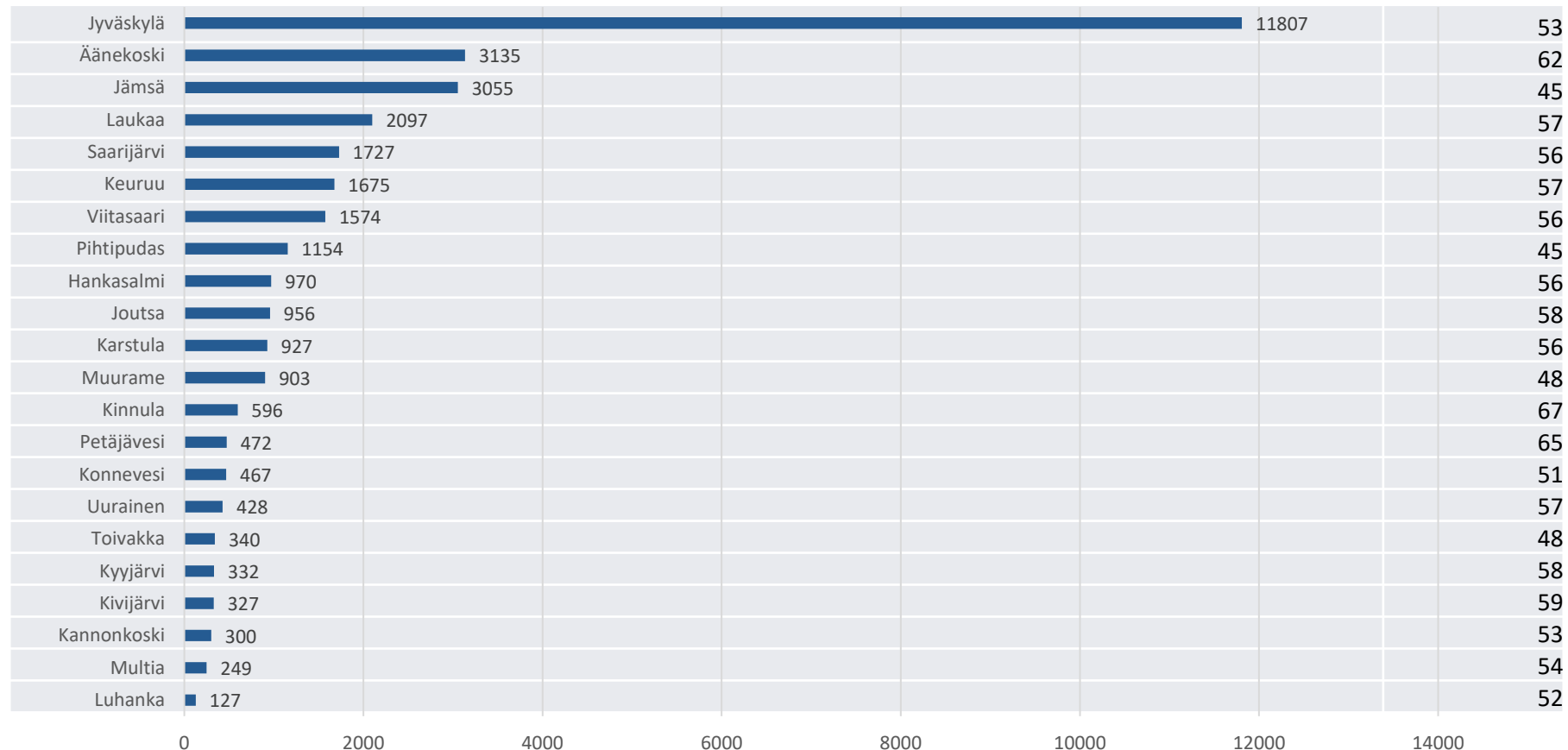
Kelan matkakorvaukset (sisältää eri kulkuneuvot) vuonna 2024:

- Eri henkilöitä: 33 618 (vuonna 2023 määrä 33 302 henkilöä)
- Kela-korvaukset: 20,1 m€

Kelan matkakorvausten saajissa yli 70-vuotiaiden osuus on 45-66 % kunnasta riippuen

KESKI-SUOMEN KELAN MATKAKORVAUSTEN SAAJAT, 2024

Joista yli 70-vuotiaiden osuus (%):

Palvelujen käyttö ikäryhmittäin

Lasten, 0-6-vuotiaiden sosiaali- ja terveystalveluiden käyttö Keski-Suomessa käynnit/asukas/vuosi

Lastenneuvola

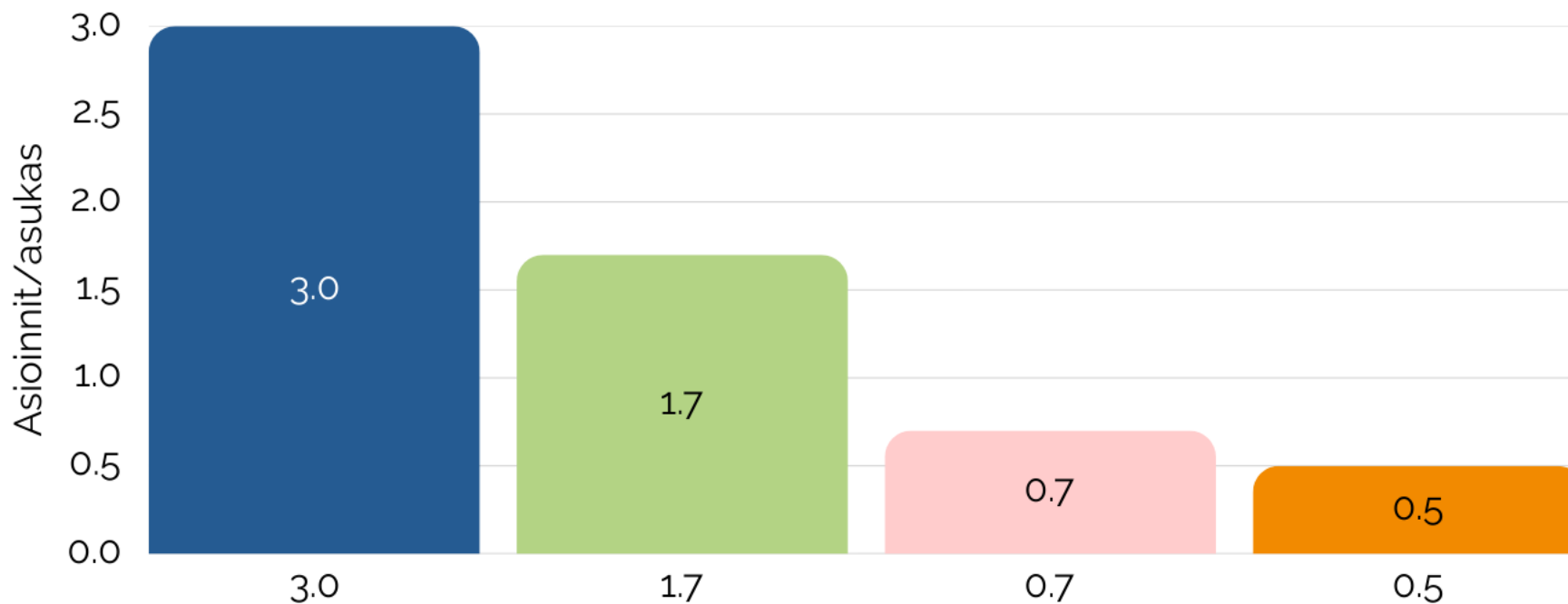
Hoitaja- ja lääkäri-
vastaanotto

Suun terveyden-
huolto

Erikois-
sairaanhoito

Ikäryhmässä noin 15 000 henkilöä. Luvut vuodelta 2024.

Lasten ja nuorten, 7-18-vuotiaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttö Keski-Suomessa käynnit/asukas/vuosi

Koulu- ja opiskelu-
terveydenhuolto

Hoitaja- ja
lääkäri-
vastaanotto

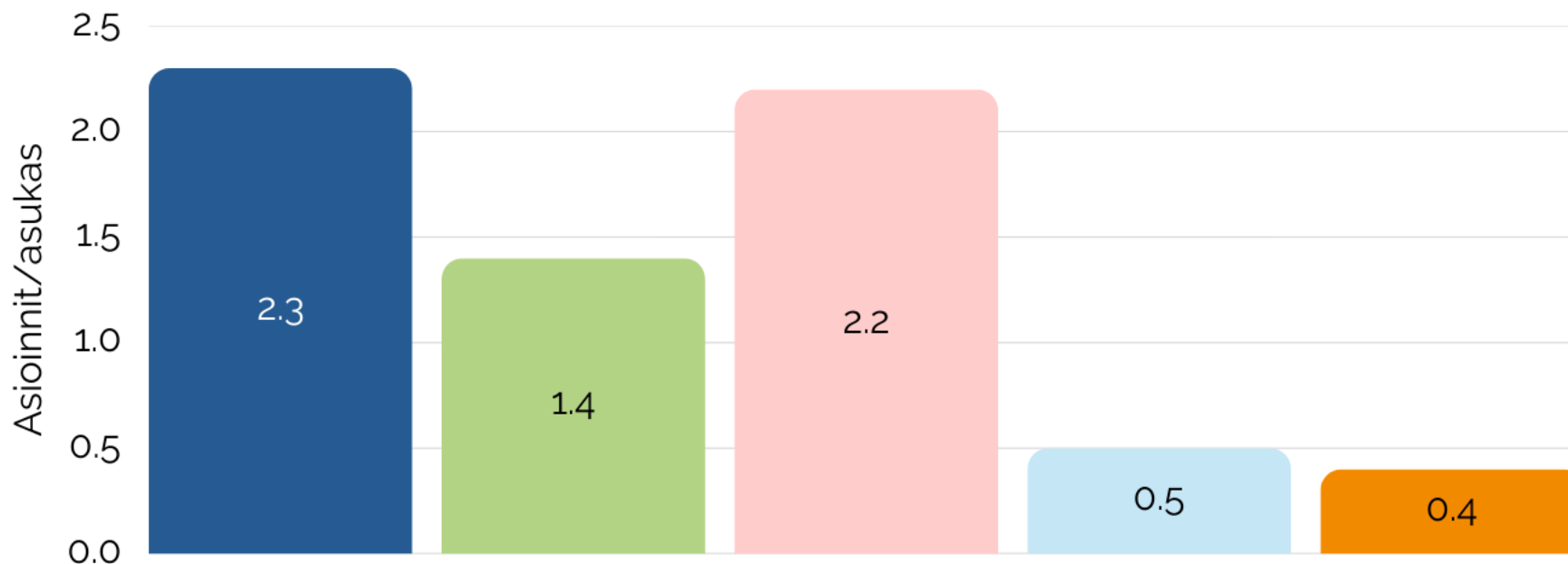
Suun terveyden-
huolto

Mielen-
terveystyö

Erikois-
sairaanhoito

Ikäryhmässä noin 37 000 henkilöä. Luvut vuodelta 2024.

Työikäisten, 19-64-vuotiaiden sosiaali- ja terveystalveluiden käyttö Keski-Suomessa käynnit/asukas/vuosi

Hoitaja- ja lääkäri-
vastaanotto

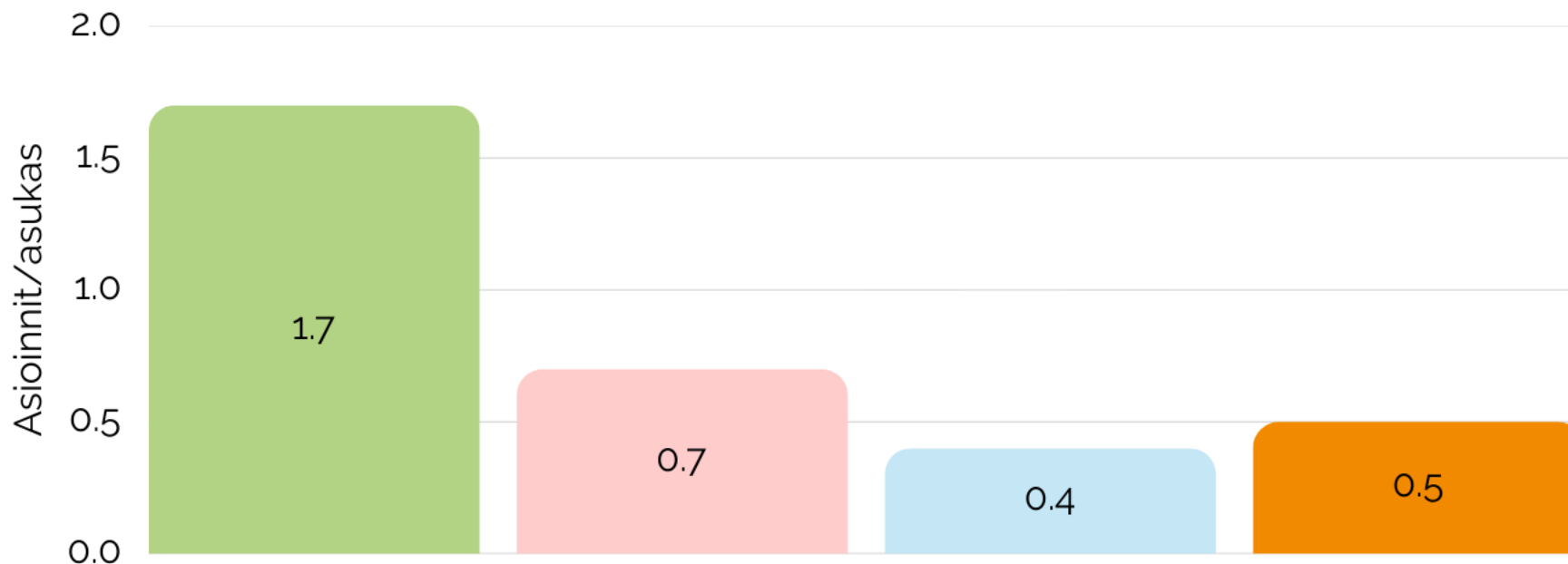
Suun terveyden-
huolto

Mielen-
terveystyö

Erikois-
sairaanhoido

Ikäryhmässä noin 154 000 henkilöä. Luvut vuodelta 2024.

65 vuotta täyttäneiden sosiaali- ja terveystalveluiden käyttö Keski-Suomessa käynnit/asukas/vuosi

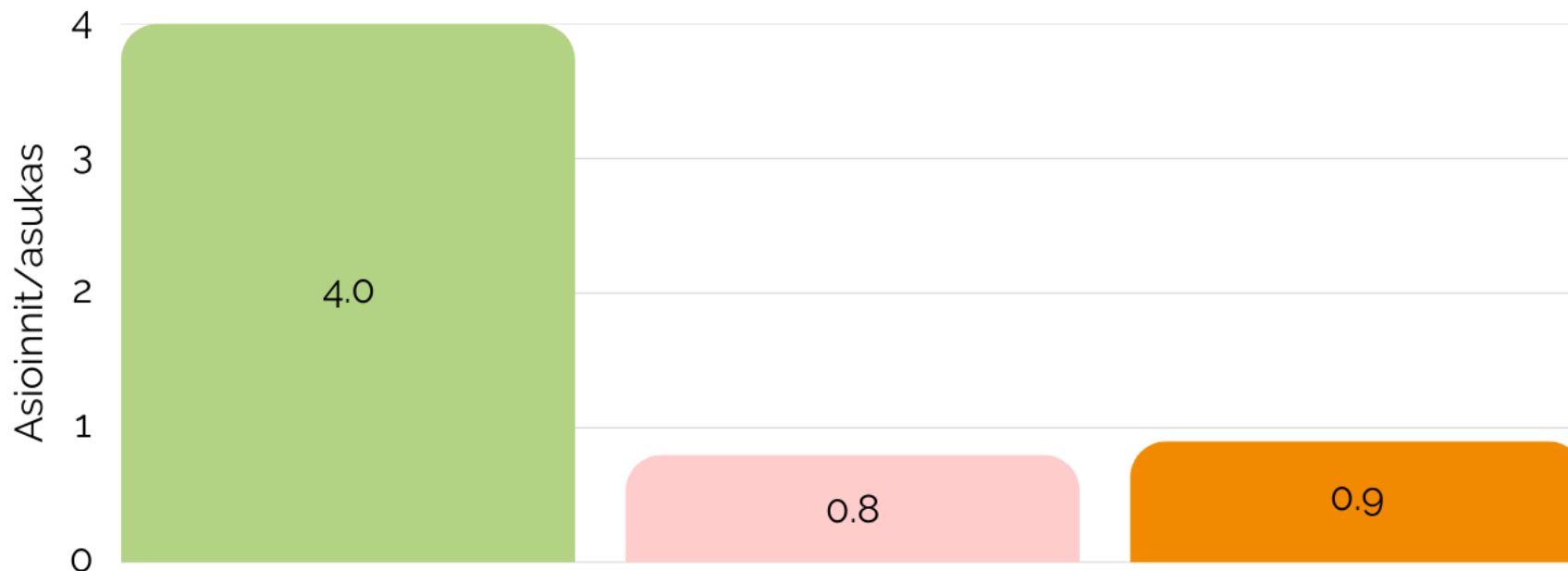
Hoitaja- ja lääkäri-
vastaanotto

Suun terveyden-
huolto

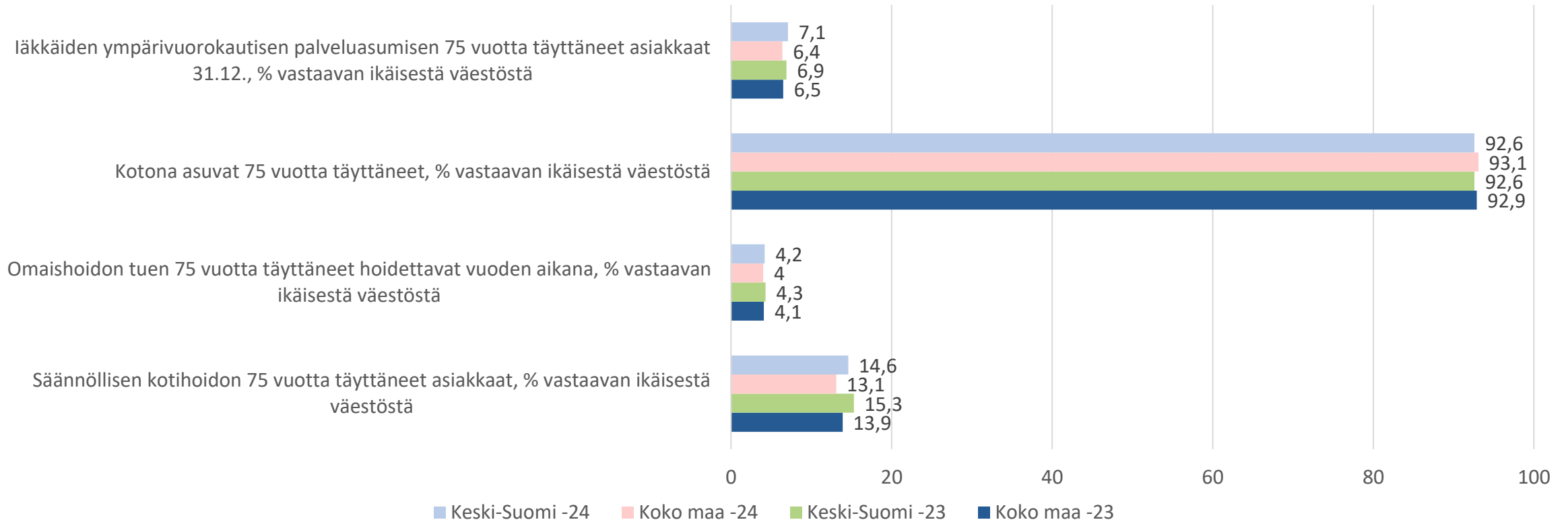
Erikois-
sairaanhoito

Ikäryhmässä noin 69 000 henkilöä. Luvut vuodelta 2024.

Ikääntyneiden sosiaalipalvelujen peittävyys

Ikääntyneiden sosiaalipalvelujen peittävydet

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko
5. Käsitteet
6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
8. Nykytila ja palvelutarve
- 9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä**
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030
12. Kustannusvaikutukset

Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä

Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä

Kriisivalmius ja toimintakyky

- Hyvinvointialue tunnistaa poikkeusoloihin varautumisen keskeiseksi osaksi palveluverkkoa. Palveluverkon suunnittelussa on huomioitu häiriö- ja poikkeusolot jatkuvuudenhallinnan ja varajärjestelyjen näkökulmasta. Suurempien yksiköiden arvioidaan parantavan kykyä selviytyä yleisemmistä häiriötilanteista, kuten sähkö-, vesi- tai tietoliikennehäiriöistä, sillä niissä on paremmat varavoima- ja korvaavat järjestelmät. Ensihoidon roolia maakunnallisena turvaverkkona vahvistetaan, ja ensihoidon palveluista viestitään kuntalaisille entistä aktiivisemmin. Häiriötilanteiden vaikutukset arvioidaan ja tarvittavista kehittämistoimenpiteistä laaditaan erillinen suunnitelma osana palveluverkon toimeenpanoa.

Huoltovarmuus ja omavaraisuus

- Palveluverkon tiivistämistä ei tehdä huoltovarmuuden kustannuksella vaan isommat yksiköt mahdollistavat tehokkaamman logistiikan, lääkkeiden ja tarvikkeiden hallinnan sekä varastoinnin. Jatkossa varmistetaan, että palvelutuotannon kriittisten kiinteistöjen suojaus, varavoima ja väestönsuojat ovat ajantasaiset ja riittävän laadukkaat. Hyvinvointialue kehittää yhteistoimintaa yksityisten palveluntuottajien sekä kuntien kanssa, mikä vahvistaa huoltovarmuutta etenkin asumispalveluissa ja kotihoidossa. Häiriö- ja poikkeusoloihin varautumisen kyvykkyys arvioidaan osana palveluverkon toimeenpanoa, jotta muutosten vaikutukset jatkuvuudenhallintaan sekä huoltovarmuuteen voidaan huomioida.

Henkilöstön ja johtamisen vastuu

- Henkilöstön varautumisosaamista vahvistetaan kaikilla tasoilla. Hyvinvointialue varmistaa, että varautumiskoulutus ja harjoittelu toteutuvat systemaattisesti. Yhteistyötä lisätään muiden hyvinvointialueiden ja puolustusvoimien kanssa, jotta kyvykkyys toimia laajoissa häiriötilanteissa vahvistuu. Kuntien ja hyvinvointialueen välisen johtamisketjun selkeyttä lisätään, roolit ja vastuut kriisitilanteissa määritellään yhteisesti. Palveluverkon suunnittelussa kiinnitetään huomiota myös henkilöstön työ- ja terveysturvallisuuteen: tilaratkaisut ja mitoitus tukevat työkykyä ja toimintavarmuutta.

Väestön turvallisuuden tunne

- Turvallisuuden tunnetta vahvistetaan aktiivisella viestinnällä ensihoidon ja häiriötilanteiden toimintamalleista. Hyvinvointialue huomioi palveluverkossa myös asukkaiden kuljetusturvallisuuden ja logistiikan järjestelyt. Asukkaiden toimintakyky ja yksilöllinen palvelutarve huomioidaan entistä tarkemmin kotona asumisen ja tuetun asumisen suunnittelussa. Liikkuvia ja etähoivapalveluja kehitetään osaksi arjen turvallisuutta.

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko
5. Käsitteet
6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
8. Nykytila ja palvelutarve
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä

10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset

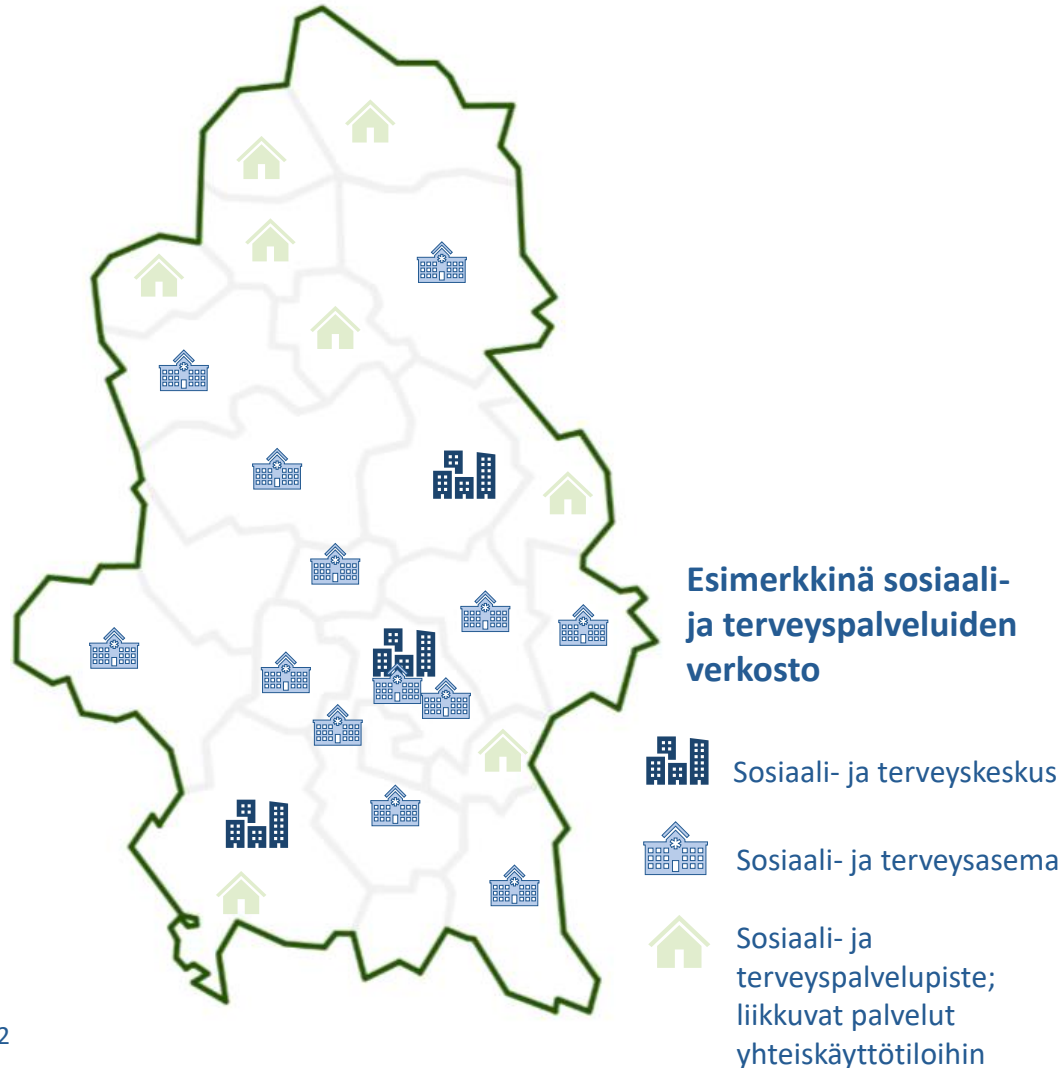
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030
12. Kustannusvaikutukset

Palveluverkko, vaihe 2 – esitetyt muutokset

Tiivistelmä palveluverkkoesityksestä, vaihe 2

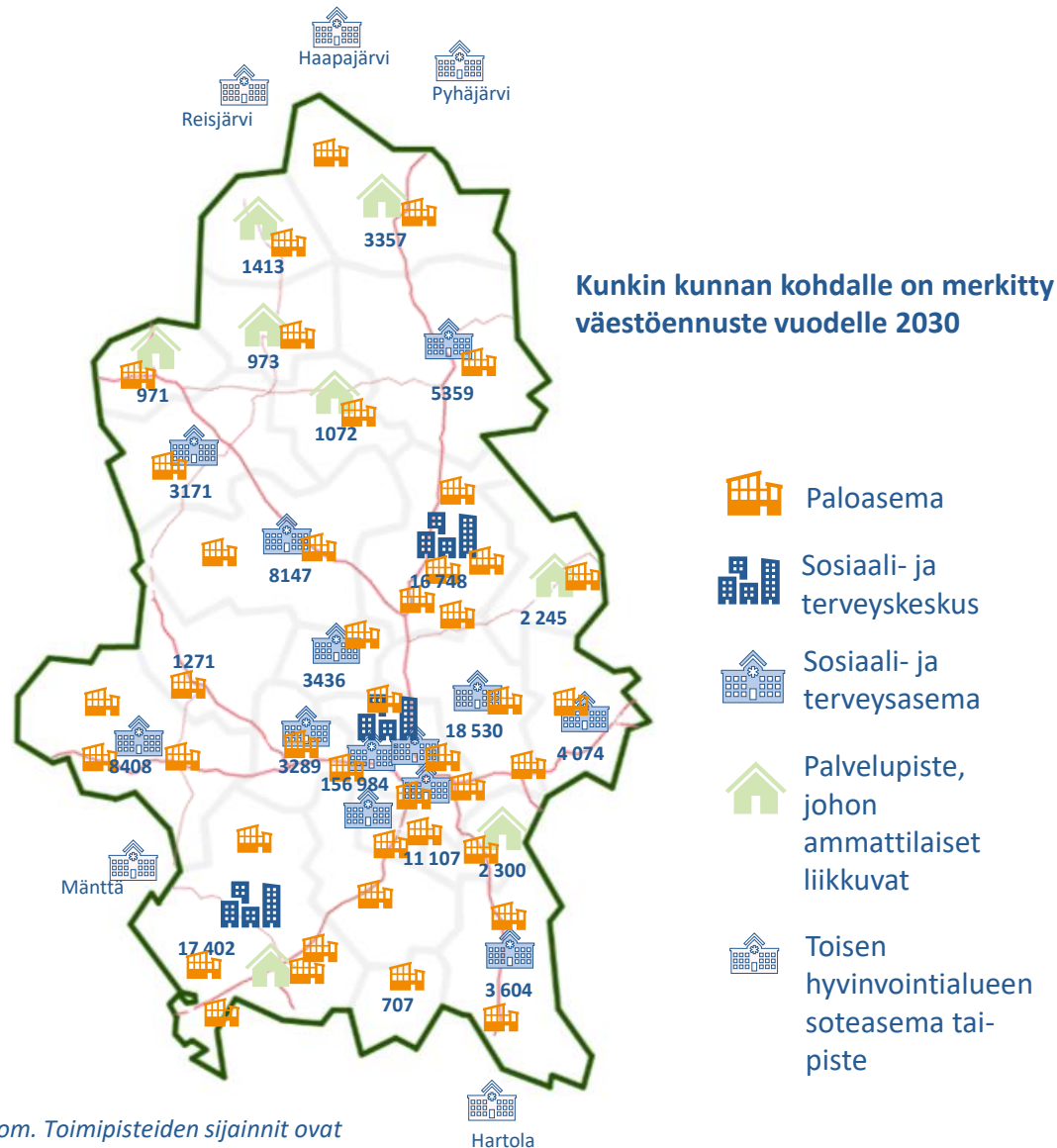
- 1. Keski-Suomen hyvinvointialueella säilytetään alueellisesti kattava palvelujen verkosto.** Palvelutarpeen kasvu edellyttää uusia toimintamalleja. Liikkuvia palveluja täydennetään hyvinvointialueen palveluissa. Palvelujen aukioloaikoja tavoitellaan laajennettavan ja asukkaiden vapautta käyttää eri toimipisteitä lisätään jatkossa. Digitaalisia palveluita kehitetään edelleen.
- 2. Terveysasemapalveluja tarjotaan sosiaali- ja terveyskeskuksissa, sosiaali- ja terveysasemilla ja sosiaali- ja terveysterveyspalvelupisteissä.** Sosiaali- ja terveyskeskuksessa on laajin moniammatillinen palveluvalikoima, laajat aukioloajat sekä kiirevastaanotto, joka palvelee myös iltaisin ja viikonloppuisin. Osaan fyysisistä toimipisteistä tulee muutoksia; yhteiskäyttöisiä tiloja otetaan käyttöön ja liikkuvia toimintamalleja lisätään.
- 3. Suun terveydenhuollon palveluja** kootaan nykyistä suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin.
- 4. Alueellisessa osastotoiminnassa** akuuttihoito-osastopaikkoja lisätään pääsääntöisesti laajan palvelun sosiaali- ja terveyskeskusten yhteyteen, joissa kiirevastaanottotoiminta sekä tukipalvelut kuten kuvantaminen ja laboratoriopalvelut ovat kattavammin, jotta voidaan välttää asiakkaan siirtoa paikasta toiseen. Näin voidaan turvata henkilöstön osaaminen, palvelun laatu ja potilasturvallisuus. Neljästä osastosta luovutaan.
- 6. Ikääntyneiden palveluita kehitetään kokonaisuutena,** jolloin tavoitteena on vahvistaa kevyempiä palveluita ja vähentää raskaiden palveluiden käyttöä. Osasta ikääntyneiden ympärivuorokautisen pienistä asumisen yksiköistä luovutaan.
- 7. Neuvolapalveluissa** toimintamallin muutos mahdollistaa paikallisten tilojen joustavamman käytön. Osa neuvolapalveluista toteutetaan sosiaali- ja terveysasemien yhteydessä, joissa on laajemmat aukioloajat ja palvelutarjonta.
- 8. Perhekeskusten toimintaa kehitetään edelleen** tiiviissä yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa yhteisövaikuttavuuden keinoin.
- 9. Ikääntyneiden päivätoiminnan** kokonaisuudessa kehitetään seniorikeskustoimintaa edelleen yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa.

Palveluverkkoesityksen (vaihe 2) mukaan Keski-Suomessa on kattava sosiaali- ja terveystieteiden ja -palveluiden verkosto uusia toimintamalleja hyödyntäen

- Palveluverkkoesityksen mukaan Keski-Suomessa tulee säilymään kattava palvelujen verkosto.
- Joka kunnassa on saatavilla sosiaali- ja terveystieteiden palveluja, kuten esimerkiksi kouluterveydenhuoltoa.
- Jokaiseen kotiin on tarpeen tullessa saatavilla kotihoitoa, ensihoidon palveluita ja tarvittaessa muitakin ammattilaisia.
- Digitaaliset- ja etäpalvelut ovat kaikkien keskisuomalaisien käytössä.
- Perustason terveydenhuollon osalta kolmessa laajan palvelun sosiaali- ja terveystieteiden keskuksessa tarjotaan palveluita moniammatillisesti laajoin aukioloajoin. Ne palvelevat myös iltaisin ja viikonloppuisin kiiretilanteessa ja niissä on saatavilla arkisin myös erikoistason palveluita.
- Sosiaali- ja terveystietokeskuksissa palveluita tarjotaan moniammatillisesti tai eri ammattilaisten voimin.
- Sosiaali- ja terveystieteiden palvelupisteet toimivat yhteiskäyttötiloissa, joihin tuodaan liikkuvia palveluita paikalliseen palvelutarpeeseen vastaten.
- Asiakas voi valita missä sosiaali- ja terveystieteiden pisteessä asioi.

Palveluverkkoesityksen (vaihe 2) mukaiset toimipisteet, palolaitokset sekä kunnittaiset väestöennusteet 2030

Huom. Toimipisteiden sijainnit ovat kartalla suuntaa-antavasti

1. Sosiaali- ja terveys- asemat

- Perustelut palveluverkon kehittämiselle
- Käsitteet
- Liikkuvien palveluiden täydentäminen
- Toiminta lukuina
- Toimipisteet nykytilassa ja palveluverkkoesityksessä, vaihe 2
- Muuttuvien ja poistuvien toimipisteiden tiedot
- Aikuissosiaalityö ja työllisyyttä edistävät sosiaalipalvelut
- Kuntoutus- sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Digiasiointi
- Ilta- ja viikonloppukiirevastaanotot
- Näytteenotto
- Kuvantaminen

Sosiaali- ja terveysasemat – perustelut palveluverkon kehittämiselle

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE

- **Avosairaanhoidon osalta palvelutarpeen ennustetaan kasvavan**, kun tarkastellaan koko Keski-Suomea. **Suurimmassa osassa kuntia palvelutarve kuitenkin laskee**, kun huomioidaan nykyinen palveluiden käyttö sekä väestöennuste ikäryhmittäin.
- **Valinnanvapaus vahvistuu**, sillä kaikki toimipisteemme ovat keski-suomalaisen käytössä. Tästä on jo kokemusta erityisesti suunterveydenhuollossa, jossa aikoja on tarjottu eri toimipisteistä – ja olemme saaneet asiakkailta hyvää palautetta.
- Keski-Suomessa on useita pieniä toimipisteitä, joissa lääkärimäärä on kaksi tai alle. **Pienissä toimipisteissä toimintavarmuus on heikompaa** esimerkiksi henkilöstön sairaustapausten yhteydessä. Näissä toimipisteissä ei ole myöskään mahdollista toteuttaa palvelua moniammatillisesti, mikä heikentää palvelun vaikuttavuutta. Myös vuokratyövoiman käyttö ollut suhteellisen laajaa.
- Nykyisten toimipisteiden osalta myös **kuntoluokat vaihtelevat ja joukossa on tekniseltä kunnoltaan vanhentuneita tai toiminnallisesti heikkoja tiloja**.
- Palveluverkkoesityksessä luovutaan pienistä, toimintavarmuudeltaan heikoista ja huonokuntoisista tiloista. Yhteiskäyttötiloja hyödynnetään muiden palveluiden kanssa. **Palvelutuotannon jatkuvuuden turvaaminen paranee kun toimintoja ja henkilöstöä sijoitetaan alueellisesti tarkoituksen mukaisesti**.
- **Liikkuvat palvelut ovat osa palveluvalikoimaa ja niitä täydennetään**. Yhteiskäyttöisissä palvelupisteissä järjestetään tarpeen mukaan laboratorionäytteenottoja ja ammattilaisten vastaanottoa.
- Esityksessä **varmistetaan palveluiden saatavuus ja saavutettavuus** kaikille Keski-Suomen asukkaille.
- **Hoidon jatkuvuus** varmistetaan omalääkäri-, ammatinharjoittaja- ja tiimimalleilla
- **Digitaalisia palveluita on kehitetty ja kehitetään edelleen** parantamaan palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta. Digitaalisen sosiaali- ja terveyskeskuksen integrointi sosiaali- ja terveysasemien palveluihin laajentaa digipalveluiden käyttöä.
- Sosiaali- ja terveysasemien sijaintia tarkastellaan avosairaanhoidon palveluiden kautta, mutta **sote-asemilla tarjotaan myös mm. kuntoutusta, mielenterveys- ja päihdepalveluita sekä aikuisten sosiaalipalveluita**. Lisäksi toiminnassa huomioidaan tukipalveluiden järjestäminen optimaalisesti.

PALVELUKANAVAT	NYKYTILA (palveluverkko 1)	Esitys (vaihe 2)
Fyysinen toimipiste / kivijalka 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimipisteiden lukumäärä: 29 • Toimipisteet, joissa vähäinen lääkäreiden määrä (2 tai alle): 10 • 2 lääkäriä: 2 • 1 lääkäriä: 3 • 0 lääkäriä: 5 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimipisteiden lukumäärä: 24, ml. yhteiskäyttötiloissa toimivat palvelupisteet (eli liikkuvat palvelut)
Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • Ammattilaisten kotikäynnit tarvittaessa • Kotisairaala • Ensihoito 	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelupisteiden lukumäärä: 7 (vuonna 2026) ja 8 (vuonna 2027) • Palvelutarpeen arvioinnin mukaan palvelut ja monikäyttöiset asiointipisteet (eli liikkuvat palvelut) • Kotiin vietävät sähköiset palvelut • Ammattilaisten kotikäynnit tarvittaessa • Kotisairaala, ensihoito • Sosiaali- ja terveyspalveluiden tilannekeskus koordinoi ammattilaisten yhteistyötä
Digitaaliset palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • Sähköiset yhteydenottopyynnöt • Chat (monikanavaisuus) • Hoitaja-avusteiset etävastaanotot 	<ul style="list-style-type: none"> • Sähköiset yhteydenottopyynnöt • Kotiin vietävät vastaanottopalvelut (videovastaanotot) • Hoitaja-avusteiset etävastaanotot • Monikanavaisia yhteydenottotapoja laajennetaan • Chat (monikanavaisuus)

Käsitteet: Sosiaali- ja terveystakeskus, sosiaali- ja terveystasema sekä sosiaali- ja terveystalvelupiste ja yksiköiden lukumäärä palveluverkkoesityksessä

	Sosiaali- ja terveystakeskus	Sosiaali- ja terveystasema	Sosiaali- ja terveystalvelupiste
SIJOITTUMINEN	<ul style="list-style-type: none"> Kolme laajan palvelun sosiaali- ja terveystakeskusta Jyväskylä, Jämsä, Äänekoski 	<ul style="list-style-type: none"> Toimipisteitä yhteensä 14 vuonna 2026; 13 vuonna 2027 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelupiste yhteiskäyttötilassa Toimipisteitä yhteensä 7 vuonna 2026 ja 8 vuonna 2027
PALVELUT	<ul style="list-style-type: none"> Laajin palveluvalikoima moniammatillisista palveluista samassa toimipisteessä Kiirevastaanotto (päiväaikainen sekä ilta- ja viikonloppukiirevastaanotto) Kuvantamis- ja laboratoriotalvelut Erikoissairaanhoidon poliklinikkatalveluita, skopiakeskus 	<ul style="list-style-type: none"> Vastaanottotalvelut, ml kiireellistä vastaanottoa arkisin virka-aikaan sijoittuen Moniammatillisia palveluita toimipisteessä Palveluvalikoima voi vaihdella eri toimipisteissä 	<ul style="list-style-type: none"> Liikkuvat ammattilaiset, ammattilaiset tulevat paikalle pitämään vastaanottoa Ammattilainen ottaa palvelupisteessä etäyhteyden toiseen ammattilaiseen Liikkuva laboratorionäytteenotto

Asiakas voi valita minkä tahansa sote-keskuksen tai sote-aseman palvelut
Digitaaliset palvelut täydentävät palveluvalikoimaa

Liikkuvat palvelut Keski-Suomen hyvinvointialueella

Liikkuvat sosiaali- ja terveyspalvelut voidaan jakaa tuotantotapojen mukaan neljään eri kategoriaan:

Tuotantotapa	Kuvaus	Esimerkkejä nykyisin käytössä olevista liikkuvista palveluista Keski-Suomessa
Palvelu tuotetaan asiakkaan luona 	Palvelu tuodaan asiakkaan kotiin tai muuhun arkiympäristöön/asumispaikkaan. Palvelu toimii usein kiireettömissä tapauksissa ja se voi toimia ajanvarauksella tai ilman ajanvarausta.	<ul style="list-style-type: none">• Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, kotihoito, sosiaalityön kotikäynnit, asiakasohjaus• Kotisairaalan satelliittiyksiköiden toimintaa on laajennettu vaiheittain Keski-Suomen hyvinvointialueella. Kotisairaalassa hoidetaan palliatiivista hoitoa tai saattohoitoa tarvitsevia potilaita ja infektiopotilaita, jotka tarvitsevat suonensisäistä antibioottihoitoa.• Ensihoito
Palvelu tuotetaan ennalta määritetyssä paikassa 	Palvelu tuodaan asiakkaiden luo ennalta määritettyyn paikkaan, kuten kouluille.	<ul style="list-style-type: none">• Sosiaali- ja terveyspalvelupisteet• Neuvolatoiminta Lievestuoreen koululla ja Konneveden koululla
Liikkuva yksikkö 	Palvelu tuodaan liikkuvalla yksiköllä lähemmäs asiakasta. Liikkuva yksikkö voi tarjota useita eri palveluja tai keskittyä yhteen palveluun.	<ul style="list-style-type: none">• Liikkuva hammashoitoyksikkö aloitti toimintansa Keski-Suomen hyvinvointialueen kouluilla syyskuussa 2023. Liikkuva hammashoitola on hammashoituhuoneeksi muutettu kontti, joka voidaan tarvittaessa tuoda sinne missä ei ole kivijalkahoitolaa, esimerkiksi koulun tai palvelutalon pihaan. Yksikkö liikkuu koko hyvinvointialueella ja se on toiminut muun muassa Kyyjärven, Kivijärven, Vesangan, Puuppolan, Niemisjärven ja Aseman kouluilla.• Kuvantamisen mobiiliyksikkö käy muun muassa Karstulassa ja Hankasalmella
Muu liikkuva palvelu 	Muut liikkuvat palvelut tarkoittavat yleisimmin jalkautuvaa tai etsivää työtä, missä asiakkaiden kohtaamiselle ei ole ennalta määrättyä paikkaa.	<ul style="list-style-type: none">• Nopsajalka-tiimi – liikkuva asunnottomuustyö• Lastensuojelun ja varhaisen tuen liikkuvat tiimit (Nopsa- ja Vikkelä –tiimit)• Perhekeskuskoordinaattoreiden liikkuva työ, perhetyö, mielenterveys- ja päihdetyön tiimit• Ensihoito

Keski-Suomen hyvinvointialueella täydennetään liikkuvia palveluita palvelupistekonseptilla vuonna 2026

Tarkoitus

- Olemassa olevia liikkuvia palveluita täydennetään sosiaali- ja terveyspalvelupisteissä
- Toteutus yhteiskäyttöön soveltuvissa olemassa olevissa tiloissa, joissa vastaanottoa on mahdollista pitää.

Liikkuvien palveluiden kohderyhmä

- Palvelun/hoidon tarpeen arvion perusteella liikkuvaa palvelua tarjotaan erityisesti niille, joiden on hankala hakeutua palveluun lähimmälle sosiaali- ja terveysasemalle omalääkäriin tai omahoitajan vastaanotolle tai jotka muusta syystä hyötyvät erityisesti lähipalvelusta.

Suunnitelman toimeenpanovaiheessa alueella voidaan järjestää asukastyöpaja, joissa tarkennetaan tarjottavien palveluiden sisältöä. Myös henkilöstö osallistuu aluekohtaisten toimeenpanosuunnitelmien laatimiseen.

Periaatteet

Keskeiset palvelut:

- Terveystieteiden ammattilaisen vastaanotot (mahdollista myös videovälitteinen yhteys eri ammattilaisille) perustuen palvelutarpeeseen
- Laboratorionäytteenotto
- Kotihoidon kanssa tehtävän yhteistyön tiivistäminen
- Tarvittaessa lääkärin ja hoitajan kotikäynnit sosiaali- ja terveysasemalta
- Ensihoidon tukitehtävät (vieritestit, lääkehoidot) ja yhteistyö kotisairaalan kanssa

Toiminta-alueet:

- Vuosi 2026, Kyyjärvi, Kivijärvi, Kannonkoski, Konnevesi, Kuorevesi, Pihtipudas, Toivakka.
- Vuonna 2027 laajenee Kinnulan alueelle.
- Aikataulu yhteensovitetaan toimipistemuutosten kanssa.

Seuranta ja arviointi:

- Palveluiden käyttömäärät
- Asiakaspalaute
- Käyttäjärühmät (ketkä käyttävät liikkuvia palveluita)

Liikkuvilla palveluilla varmistetaan, että palveluja on saatavilla lähellä

Palvelupisteet

- Kaikille keskisuomalaisille tarjotaan palvelut ensisijaisesti lähimmältä sosiaali- ja terveysasemalta hoidon jatkuvuus turvaten. Tarvittaessa eri ammattilaisten, kuten hoitajan, lääkärin tai fysioterapeutin palveluja tuodaan sosiaali- ja terveyspalvelupisteelle hoidon tarpeen arvion perusteella.
- Palvelupisteet sijaitsevat pääsääntöisesti hyvinvointialueen vuokraamissa yhteiskäyttöisissä tiloissa, esimerkiksi ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen yksiköissä.
- Palvelupisteessä on tarpeen mukaan hoitajan- ja/tai lääkärin vastaanottoa ajanvarauksella sekä laboratorionäytteenottoa. Lisäksi on mahdollista ottaa videovälitteisesti yhteys lääkäriin. Palvelupisteiden palveluvalikoima vaihtelee alueen palvelutarpeen mukaan, vastaanottoja on alustavan suunnitelman mukaan viikoittain tai useana päivänä viikossa.
- Palveluvalikoima rakentuu joustavasti ja asiakaslähtöisesti, ja sitä voidaan muuttaa alueen tilanteen ja kysynnän mukaan.
- Asiointia palvelupisteellä tarjotaan ammattilaisen arvioiman hoidon tarpeen arvion perusteella erityisesti niille asiakkaille, joille on vaikeaa hakeutua lähimmälle sosiaali- ja terveysasemalle tai jotka muusta syystä hyötyvät lähipalvelusta.

Muut liikkuvat palvelut

- Liikkuvia palveluita kehitetään koordinoimalla ja organisoimalla toimintoja uudella tavalla
- Yhden ensihoitajan yksiköt yhdessä mielenterveys- ja päihdetyön ammattilaisten kanssa tukevat mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden hoitoa.
- Liikkuvat yksiköt koko hyvinvointialueella tekevät tiivistä yhteistyötä kotihoidon ja kotisairaalan verkoston kanssa varmistaen laadukkaan palliatiivisen ja saattohoidon asiakkaan kodissa.
- Liikkuvat yksiköt tulevat olemaan osa ensihoitopalveluiden liikkuvien yksiköiden kokonaisuutta. Aikataulu uudistuksille on kevät 2026.

Sosiaali- ja terveysasemat / Vastaanottopalvelut Tunnuslukuina 1.1-31.12.2024

TUNNUSLUVUT (Jämsän tiedot puuttuvat)

Kontakti	Yhteensä	0-17	18-74	Yli 75
Lähikontakti	365 318	42 785	229 994	92 539
Puhelu	143 555	11 829	92 420	39 306
Asiointi ei kontaktia	535 218	49 388	349 236	136 594
Sähköinen asiointi	15 102	1 112	12 912	1 078
Yhteensä	1 059 193	105 114	684 562	269 517

	Lääkärit	Muut ammatilaiset
Henkilöstön määrä	204	383

DIGISOTEKESKUKSEN KONTAKTIT

Ikäluokka	Kontaktit
Alle 18v.	14 190
18-74v.	91 326
Yli 75v.	15 290
Yhteensä	120 806

DIGISOTEKESKUKSEN HENKILÖSTÖ

	Lääkärit	Muut ammatilaiset	
Henkilöstön määrä	6	76	

Sosiaali- ja terveysasemat – Toimipisteet nykytilassa sekä esityksessä

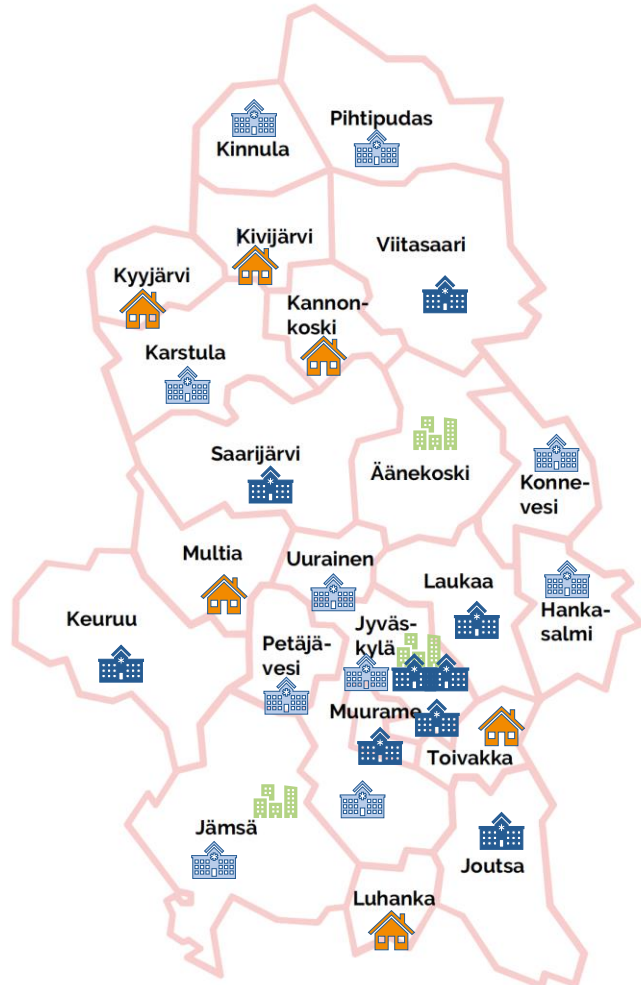
Nykytila (palveluverkko 1)

Esitys

Kunta	Osoite	Avosairaanhoidon toimipisteet	Sotekeskus, sote-asema, sote-palvelupiste	Kunta	Osoite	Toimipisteet	Sotekeskus, sote-asema, palvelupiste
Jyväskylä	Hoitajantie 3	Sairaala Nova	Alueellinen sote-keskus	Jyväskylä	Hoitajantie 3	Novan sosiaali- ja terveyskeskus	sote-keskus
Jämsä	Sairaalantie 11	Jokilaakson sairaala	Alueellinen sote-keskus	Jämsä	Sairaalantie 11	Jämsän sosiaali- ja terveyskeskus	sote-keskus
Äänekoski	Terveyskatu 8	Äänekosken terveyskeskus	Alueellinen sote-keskus	Äänekoski	Terveyskatu 8	Äänekosken sosiaali- ja terveyskeskus	sote-keskus
Joutsa	Myllytie 12	Sote-Keskus	Seudullinen sote-asema	Joutsa	Myllytie 12	Joutsan sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Jyväskylä	Keskussairaalantie 20	Kyllön terveysasema	Seudullinen sote-asema	Jyväskylä	Keskussairaalantie 20	Kyllön sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Jyväskylä	Ritopohjantie 25	Palokan terveysasema	Seudullinen sote-asema	Jyväskylä	Ritopohjantie 25	Palokan sosiaali- terveysasema	sote-asema
Jyväskylä	Vesmannintie 7	Sampoharjun terveysasema	Seudullinen sote-asema	Jyväskylä	Vesmannintie 7	Sampoharjun sosiaali- ja terveysasema	Sote-asema
Jyväskylä	Nevakatu 1	Huhtasuon terveysasema	Seudullinen sote-asema				
Keuruu	Kantolantie 7	Keuruun terveyskeskus	Seudullinen sote-asema	Keuruu	Kantolantie 7	Keuruun sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Laukaa	Kantolantie 12	Laukaan terveysasema	Seudullinen sote-asema	Laukaa	Kantolantie 12	Laukaan sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Muurame	Virastotie 10	Muuramen terveyskeskus	Seudullinen sote-asema	Muurame	Virastotie 10	Muuramen sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Saarijärvi	Sairaalatie 2	Saarijärven terveysasema	Seudullinen sote-asema	Saarijärvi	Sairaalatie 2	Saarijärven sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Viitasaari	Sairaalantie 4-6	Viitasaaren terveyskeskus	Seudullinen sote-asema	Viitasaari	Sairaalantie 4-6	Viitasaaren sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Hankasalmi	Keskustie 53	Hankasalmen terveysasema	Paikallinen sote-asema	Hankasalmi	Keskustie 53	Hankasalmen sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Jyväskylä	Kirkkokatu 3	Tikkakosken terveysasema	Paikallinen sote-asema				
Jyväskylä	Virastokuja 2	Korpilahden terveysasema	Paikallinen sote-asema	Jämsä	Paikallinen vastaanottotila	Kuoreveden palvelupiste	palvelupiste
Jämsä	Puistotie 5	Kuoreveden terveysasema	Paikallinen sote-asema	Karstula	Koulutie 9	Karstulan sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Karstula	Koulutie 9	Karstulan terveyskeskus	Paikallinen sote-asema	Kinnula	Paikallinen vastaanottotila	Kinnulan sosiaali- ja terveysasema	sote-asema vuoden 2026, vuonna 2027 palvelupisteeksi
Kinnula	Keskustie 44	Kinnulan terveyskeskus	Paikallinen sote-asema	Konnevesi	Paikallinen vastaanottotila	Konneveden palvelupiste	palvelupiste
Konnevesi	Maijankuja 2	Konneveden terveysasema	Paikallinen sote-asema	Petäjävesi	Teollisuustie 1	Petäjäveden sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Petäjävesi	Teollisuustie 1	Petäjäveden terveysasema	Paikallinen sote-asema	Pihtipudas	Paikallinen vastaanottotila	Pihtiputaan palvelupiste	palvelupiste
Pihtipudas	Asematie 12	Pihtiputaan terveysasema	Paikallinen sote-asema	Uurainen	Kuukantie 16	Uuraisten sosiaali- ja terveysasema	sote-asema
Uurainen	Kuukantie 16	Uuraisten terveysasema	Paikallinen sote-asema	Kannonkoski	Paikallinen vastaanottotila	Kannonkosken palvelupiste	palvelupiste
Kannonkoski		Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste	Kivijärvi	Paikallinen vastaanottotila	Kivijärven palvelupiste	palvelupiste
Kivijärvi		Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste	Kyyjärvi	Paikallinen vastaanottotila	Kyyjärven palvelupiste	palvelupiste
Kyyjärvi		Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste				
Luhanka		Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste				
Multia		Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste				
Toivakka		Paikallinen vastaanottotila	Sote-palvelupiste	Toivakka	Paikallinen vastaanottotila	Toivakan palvelupiste	palvelupiste

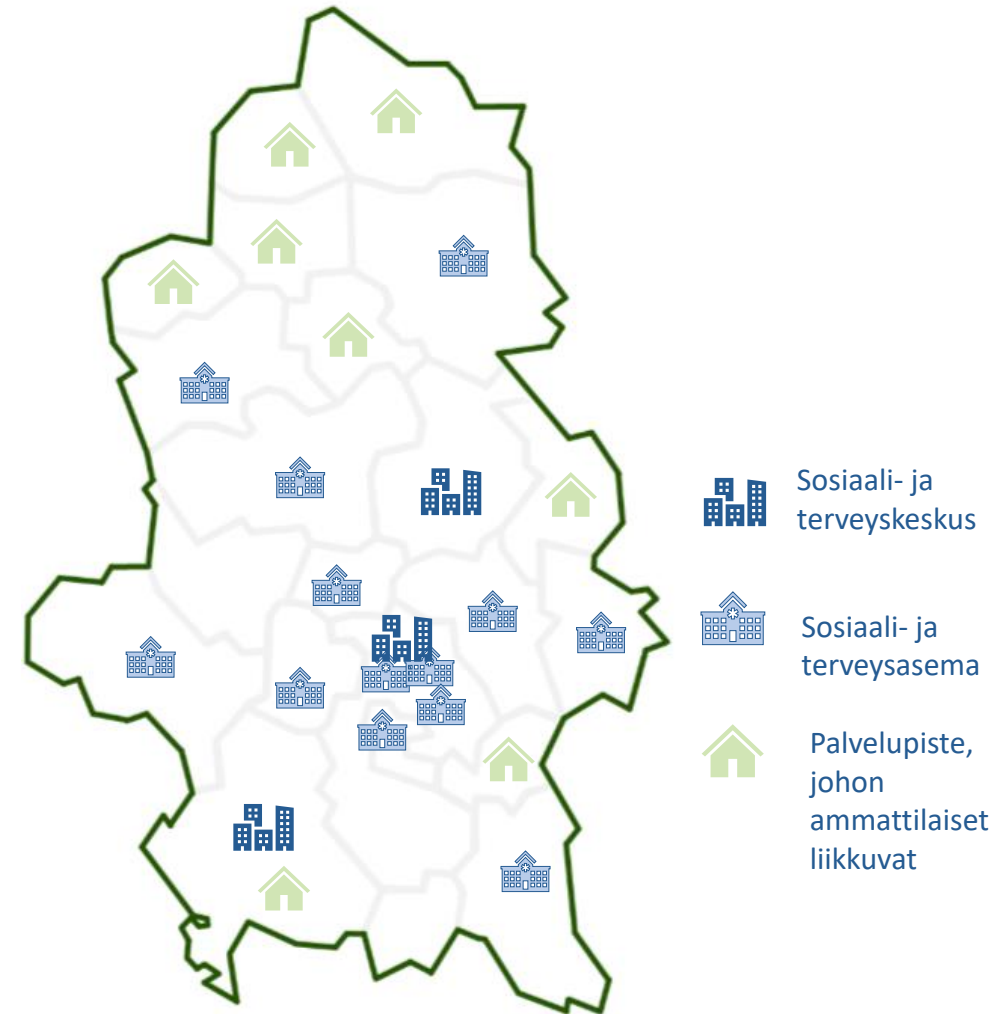
Fyysiset toimipisteet nykyisin ja palveluverkkoesityksessä

Nykytilanne
(palveluverkkopäätös 11.6.2024)

Toimipisteet merkitty kartalle suuntaa antavasti.

Palveluverkkoesitys, vaihe 2

Muuttuvien ja poistuvien toimipisteiden tiedot ja perustelut muutokselle (1/2)

Toimipiste	Aukioloaika	Väestömäärä	Henkilöstön määrä	Käyntimäärät Tammi-Joulukuu 2024	Sairastavuus	Laboratorio näytteenotto	Palveluiden saavutettavuus; etäisyys lähimpään sote-toimipisteeseen	Vaikutukset muihin palveluihin	Perustelut muutokselle
Luhangan sote-palvelupiste	joka toinen keskiviikko klo 8:30-11:30 yksi hoitaja	<ul style="list-style-type: none"> alle 15 v. 66 15-64 v. 318 yli 64 v. 303 Yhteensä 687	0,025 htv	Lääkärillä: 0, Hoitajalla: 63	90,4	joka toinen keskiviikko klo 9-10:30.	Luhanka-Joutsa 35km	Ei muita palveluja	Aukiolo kerran kahdessa viikossa, yhden hoitajan piste, jossa vähäiset käyntimäärät. Asiakkaat asioineet pääosin Joutsassa nykyisin.
Kannonkosken sote-palvelupiste	tiistaisin klo 8-14:00 kaksi hoitajaa	<ul style="list-style-type: none"> alle 15 v. 140 15-64 v. 567 yli 64 v. 449 Yhteensä 1156	0,25 htv	Lääkärillä: 0, Hoitajalla: 755	131,9	tiistaisin klo 7:15 – 10:00, alustapalveluna	Kannonkoski-Saarijärvi 34km	Neuvola ja suun terveydenhuolto	Hoitajan vastaanoton aukiolo kerran viikossa, asiakkaat ovat asioineet lääkärin vastaanotolla Saarijärvellä. Palvelutarpeeseen voidaan vastata uudella liikkuvalla konseptilla.
Kivijärven sote-palvelupiste	to klo 8-14:00, kaksi hoitajaa	<ul style="list-style-type: none"> alle 15 v. 145 15-64 v. 469 yli 64 v. 390 Yhteensä 1 004	0,25 htv	Lääkärillä 0, Hoitajalla 719	143,3	to klo 7.15-10:00 alustapalveluna	Kivijärvi-Saarijärvi 58km	neuvola	Aukiolo kerran viikossa, asiakkaat ovat asioineet lääkärin vastaanotolla Saarijärvellä. Palvelutarpeeseen voidaan vastata uudella liikkuvalla konseptilla.
Kyyjärven sote-palvelupiste	keskiviikkoisin klo 8-14:00 kaksi hoitajaa	<ul style="list-style-type: none"> alle 15 v. 188 15-64 v. 504 yli 64 v. 444 Yhteensä 1 136	0,25 htv	Lääkärillä 0, Hoitajalla 843	130,6	ke klo 7:15-10:00	Kyyjärvi-Karstula 28km	neuvola	Aukiolo kerran viikossa. Asiakkaat ovat asioineet lääkärin vastaanotolla Karstulassa. Palvelutarpeeseen voidaan vastata uudella liikkuvalla konseptilla.
Konneveden sote-asema	ma-pe klo 8-16:00, yksi lääkäri, 3 hoitajaa	<ul style="list-style-type: none"> alle 15 v. 338 15-64 v. 1240 yli 64 v. 906 Yhteensä 2 484	3 htv hoitaja, 1htv lääkäri	Lääkäri 2150, hoitaja 3317	120	to klo 7:15-13:30	Konnevesi-Laukaa 38km ja Konnevesi-Äänekoski 38km	Suunterveydenhuolto eri rakennus, Neuvola, palveluasumisen yksikkö, terapiapalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut	Yhden lääkärin piste, joten sijaista tarvittaessa haastava saada. Asiakkaat ovat asioineet nykyisin myös Laukaassa ja Äänekoskella.
Kuoreveden sote-asema	ma-pe klo 8-15:30, 3 hoitajaa	<ul style="list-style-type: none"> alle 15 v. 129 15-64 v. 627 yli 64 v. 579 Yhteensä 1841 (+Länkipohja 759)	3 htv hoitaja	Lääkäri 1506, Hoitaja 1172 (v. 2024 1 hoitaja)	98,8	ma, ke ja pe 7:30-11:00 alustapalvelu Hyvaks	Kuorevesi-Jämsä 24km	Suun terveydenhuolto, terapiapalvelut	Lääkärirekrytointi haasteellinen. Yhden lääkärin piste, haavoittuvuus. Asiakkaat ovat asioineet myös Jämsässä, jossa kiirevastaanottopalvelut.

Muuttuvien ja poistuvien toimipisteiden tiedot ja perustelut muutokselle (2/2)

Toimipiste	Aukioloaika	Väestömäärä	Henkilöstön määrä	Käyntimäärät - Tammi-Joulukuu 2024	Sairastavuus	Laboratorio näytteenotto	Palveluiden saavutettavuus; etäisyys lähimpään sote-toimipisteeseen	Vaikutukset muihin palveluihin	Perustelut muutokselle
Huhtasuon sote-asema	Ma-pe klo 8-16	<ul style="list-style-type: none"> Alle 6 v. 580 6-64 v. 7 314 yli 64 v. 2 178 	Ei tietoa	Lääkäri: 5 380 Hoitaja: 7 654	95,1	Fimlab x 1 viikko	Huhtasuo-Palokka 4,7km, Huhtasuo-Kyllö 8km	Suunterveydenhuolto, neuvola ja terapiapalvelut	Epäkäytännölliset tilat; työturvallisuushaasteita. Rakennus käyttökänsä päässä.
Tikkakosken sote-asema	Ma-pe klo 8-16	<ul style="list-style-type: none"> Alle 6v 360 6-64v 3789, yli 64v 995 	Ei tietoa	Lääkäri: 2 991 Hoitaja 4 277	95,1	Fimlab x 1 viikko	Tikkakoski-Palokka, Tikkakoski-Kyllö		Epäkäytännölliset tilat; työturvallisuushaasteita. Rakennus käyttökänsä päässä.
Korpilahden soteasema	Ma-pe klo 8-16	<ul style="list-style-type: none"> Alle 6 v. 236 6-64 v. 3 116 Yli 64 v. 1 296 	Ei tietoa	Lääkäri 2 635 Hoitaja: 3 881	95,1	Fimlab x 1 viikko	Korpilahti-Muurame 15km, Korpilahti-Jämsä 30 km	Suunterveydenhuolto, neuvola ja mielenterveyspalvelut	Pienuhkö yksikkö ja palvelut varmistetaan isommassa yksikössä, jonne etäisyydet lyhyet (Muurame, Jämsä)
Multian sote-palvelupiste	Ainoastaan ajanvarauksella	<ul style="list-style-type: none"> Alle 15 v. 161 6-64 v. 654 yli 64 v. 578 	Tulee Keuruulta	Lääkäri: 329 Hoitaja: 826	132	Ei ole	Multia-Keuruu 18km	Mielenterveyspalvelut, suunth	Palvelutarpeeseen voidaan vastata muissa toimipisteissä. Asiakkaat ovat asioineet pääosin Keuruulla.
Pihtiputaan sote-asema palvelupisteeksi	ma-pe klo 8-16:00, 4 lääkäriä	<ul style="list-style-type: none"> alle 15 v. 538 15-64 v. 1 866 yli 64 v. 1 289 Yhteensä 3 693 	7 htv hoitajia 4 htv lääkäreitä	Lääkäri: 3 827 Hoitaja: 7 172	130	ma-pe klo 7-15.00	Pihtipudas-Viitasaari 39km	Suunterveydenhuolto, neuvola, terapiapalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut	Henkilöstön saatavuus varmistetaan yhdessä soteaseman kanssa. Lääkärirekrytointi on haasteellinen ja vuokratyövoimaa jouduttu käyttämään.
Kinnulan sote-asema palvelupisteeksi	Ma-pe 8-16	<ul style="list-style-type: none"> Alle 15 v. 257 15-64 v. 693 yli 64 v. 542 	2 htv hoitaja 1 htv lääkäri	Lääkäri: 1 114 Hoitaja: 2 852	116	Ma-Pe 8-16	Kinnula-Viitasaari 63km	Suunterveydenhuolto,	Muuttuu palvelupisteeksi 2027.

Toimipistekortit

Seuraavilla dioilla kuvataan sote-toimipisteitä koskevat muutokset

Toimipistekortti: Luhangan sosiaali- ja terveyspalvelupiste

- Luhangan sosiaali- ja terveyspalvelupisteen palvelut siirtyvät järjestettäväksi jatkossa Joutsan sosiaali- ja terveysasemalla.

Toimipistekortti: Toivakan sosiaali- ja terveystalvvelupiste

- Sosiaali- ja terveystalvvelupisteen toiminta v. 2026 Toivakan sosiaali- ja terveystalvvelupisteellä
 - Lääkärin vastaanotto sotetalvvelupisteellä (ammatinharjoittajapilotti jatkumassa 7/26 asti)
 - Hoitajan vastaanotto ajanvarauksella tai etävastaanottona, laboratorionäytteenotto hoitajan toimesta
 - Mielenterveys- ja päihdehoitaja etävastaanottona tai talvvelupisteellä
- Talvvelupisteen toiminta jatkossa mahdollisesti yhteiskäyttöisissä tiloissa
- Talvveluita tarjotaan myös Sampoharjun sote asemalta, jossa palvelee kiire- ja kiireetön vastaanottotoiminta

Toimipistekortti: Kannonkosken sosiaali- ja terveystalutus

- Ensisijaisesti palvelut tarjotaan Saarijärven sosiaali- ja terveystalutuksessa, jossa palvelee sekä kiireettömän että kiirevastaanoton palvelut.
- Kannonkosken sosiaali- ja terveystalutus toimii jatkossa mahdollisesti Mäntykodilla tai paloaseman tiloissa. Asiointia palvelutalutuksessa tarjotaan ammattilaisen arvioiman hoidon tarpeen arvion perusteella erityisesti niille asiakkaille, joille on vaikeaa hakeutua lähimmälle sosiaali- ja terveystalutukseen tai jotka muusta syystä hyötyvät lähitalutuksesta.
- Palvelutalutuksen palvelut:
 - Hoitajan vastaanotto ajanvarauksella, laboratorionäytteenotto hoitajan toimesta
 - Mielenterveys- ja päihdehoitaja etävastaanotto tai palvelutalutuksessa
 - Lääkärin etävastaanotto videoyhteydellä
 - Fysioterapeutti käy koululla tarvittaessa

Toimipistekortti: Kivijärven sosiaali- ja terveystalutus

- Ensisijaisesti palvelut tarjotaan Saarijärven sosiaali- ja terveystalutuksessa, jossa palvelee sekä kiireettömän että kiirevastaanoton palvelut.
- Kivijärven sosiaali- ja terveystalutus toimii jatkossa mahdollisesti asuntola Kotikiven tiloissa. Asiointia palvelutalutuksessa tarjotaan ammattilaisen arvioiman hoidon tarpeen arvion perusteella erityisesti niille asiakkaille, joille on vaikeaa hakeutua lähimmälle sosiaali- ja terveystalutukseen tai jotka muusta syystä hyötyvät lähitalutuksesta.
- Palvelutalutuksen palvelut:
 - Hoitajan vastaanotto ajanvarauksella, laboratorionäytteenotto hoitajan toimesta
 - Mielenterveys- ja päihdehoitaja etävastaanotto tai palvelutalutuksessa
 - Lääkärin etävastaanotto videoyhteydellä
 - Fysioterapeutti käy koululla tarvittaessa

Toimipistekortti: Kyyjärven sosiaali- ja terveystalokeskus

- Ensisijaisesti palvelut tarjotaan Karstulan sosiaali- ja terveystalokeskus, jossa palvelee sekä kiirettömän että kiirevastaanoton palvelut
- Kyyjärven sosiaali- ja terveystalokeskus toimii jatkossa palvelutalo Kivirannan tiloissa. Asiointia palvelupisteellä tarjotaan ammattilaisen arvioiman hoidon tarpeen arvion perusteella erityisesti niille asiakkaille, joille on vaikeaa hakeutua lähimmälle sosiaali- ja terveystalokeskus tai jotka muusta syystä hyötyvät lähipalvelusta.
- Palvelupisteen palvelut:
 - Hoitajan vastaanotto ajanvarauksella, laboratorionäytteenotto hoitajan toimesta
 - Mielenterveys- ja päihdehoitaja etävastaanotto tai palvelupisteellä
 - Lääkärin etävastaanotto videoyhteydellä
 - Fysioterapeutti käy koululla tarvittaessa

Toimipistekortti: Konneveden sosiaali- ja terveysasema

- Konneveden sosiaali- ja terveysaseman palvelut siirtyvät järjestettäväksi Laukaan sosiaali- ja terveysasemalle, jossa sekä kiirettömän että kiirevastaanoton palvelut.
- Konneveden sosiaali- ja terveysterveystoiminta toimii jatkossa mahdollisesti Maijankujalla ikäihmisten palveluiden tiloissa. Asiointia palvelupisteellä tarjotaan ammattilaisen arvioiman hoidon tarpeen arvion perusteella erityisesti niille asiakkaille, joille on vaikeaa hakeutua lähimmälle sosiaali- ja terveysasemalle tai jotka muusta syystä hyötyvät lähipalvelusta.
- Palvelupisteen palvelut:
 - Lääkärin ja hoitajan sekä fysioterapeutin vastaanottoa ajanvarauksella
 - Laboratorionäytteenotto 1-2 päivää viikossa
 - Lääkärin etävastaanotto videoyhteydellä
 - Mielen- ja päihdehoitaja etävastaanotto tai palvelupisteellä

Toimipistekortti: Kuoreveden sosiaali- ja terveysasema

- Kuoreveden sosiaali- ja terveysaseman palvelut siirtyvät järjestettäväksi Jämsän sosiaali- ja terveyskeskuksessa, jossa sekä kiireettömän että kiirevastaanoton palvelut.
- Kuoreveden sosiaali- ja terveysterveyspalvelupiste toimii jatkossa Hallin palvelutalossa. Asiointia palvelupisteellä tarjotaan ammattilaisen arvioiman hoidon tarpeen arvion perusteella erityisesti niille asiakkaille, joille on vaikeaa hakeutua lähimmälle sosiaali- ja terveysasemalle tai jotka muusta syystä hyötyvät lähipalvelusta.
- Palvelupisteen palvelut:
 - Hoitajan sekä fysioterapeutin vastaanottoa ajanvarauksella
 - Laboratorionäytteenotto 2 päivää viikossa
 - Lääkärin etävastaanotto videoyhteydellä
 - Mielenterveys- ja päihdehoitaja etävastaanotto tai palvelupisteellä

Toimipistekortti: Huhtasuon sosiaali- ja terveysasema

- Huhtasuon sosiaali- ja terveysaseman toiminnot siirtyvät järjestettäväksi ensisijaisesti Palokan ja Kyllön sosiaali- ja terveysasemilla, joissa palvelee kiireetön ja kiirevastaanotto.
- *Hyvä julkinen liikenneyhteys Kyllöön, Palokkaan yhteydet selvityksessä (Palokassa ilmainen parkkialue)*
- Suun terveydenhuollon toimipiste ja neuvola jatkavat tiloissa vuoteen 2027.

Toimipistekortti: Tikkakosken sosiaali- ja terveysasema

- Tikkakosken sosiaali- ja terveysaseman palvelut siirtyvät järjestettäväksi ensisijaisesti Palokan ja Kyllön sosiaali- ja terveysasemilla, jossa palvelee laajat palvelut kiireetön ja kiirevastaanotto.
- Suun terveydenhuollon toimipiste jatkaa.

Toimipistekortti: Korpilahden sosiaali- ja terveysasema

- Korpilahden sosiaali- ja terveysaseman palvelut siirtyvät järjestettäväksi Muuramen sosiaali- ja terveysasemalla tai Jämsän sosiaali- ja terveyskeskuksessa, joissa palvelee laajat palvelut kiireetön ja kiirevastaanotto.
- Suun terveydenhuollon toimipiste ja neuvola jatkavat Korpilahdella.

Toimipistekortti: Multian sosiaali- ja terveystalvaelupiste

- Multian sosiaali- ja terveystalvaelupisteen palvelut siirtyvät järjestettäväksi jatkossa Keuruun sosiaali- ja terveystalvaelupistelle.

Toimipistekortti: Pihtiputaan sosiaali- ja terveysasema

- Pihtiputaan sosiaali- ja terveysaseman palvelut siirtyvät järjestettäväksi ensisijaisesti Viitasaaren sosiaali- ja terveysasemalla, jossa palvelee sekä kiirettömän että kiirevastaanoton palvelut.
- Pihtiputaan sosiaali- ja terveysterveystoimipiste toimisi jatkossa palvelutalo Sopukan tiloissa. Asiointia palvelupisteellä tarjotaan ammattilaisen arvioiman hoidon tarpeen arvion perusteella erityisesti niille asiakkaille, joille on vaikeaa hakeutua lähimmälle sosiaali- ja terveysasemalle tai jotka muusta syystä hyötyvät lähipalvelusta.
- **Palvelupisteen palvelut:**
 - Lääkärin, hoitajan ja fysioterapeutin vastaanotto ajanvarauksella
 - Laboratorionäytteenotto 1 päivä viikossa
 - Lääkärin etävastaanotto videoyhteydellä
 - Puheterapeutin vastaanotto
 - Mielenterveys- ja päihdehoitajan etävastaanotto tai vastaanotto palvelupisteellä

Toimipistekortti: Kinnulan sosiaali- ja terveysasema

- Kinnulan sosiaali- ja terveysasema palvelee vuonna 2026 seuraavasti:
 - Ajanvarausvastaanotot 2-3 päivänä viikossa (lääkäri, hoitajat)
 - Laboratorionäytteenotto 1 päivänä viikossa
 - Etävastaanotot (mielenterveys- ja päihdehoitaja, fysioterapeutti, lääkäri)
 - Kiirevastaanotto palvelee Viitasaarella
- Vuonna 2027 Kinnulan sosiaali- ja terveysaseman palvelut järjestetään ensisijaisesti Viitasaaren sosiaali- ja terveysasemalla, jossa palvelee sekä kiirettömän että kiirevastaanoton palvelut.
- Kinnulassa palvelut jatkuvat sosiaali- ja terveystalustilanteissa vuonna 2027 Kotipihan tiloissa. Asiointia palvelupisteellä tarjotaan ammattilaisen arvioiman hoidon tarpeen arvion perusteella erityisesti niille asiakkaille, joille on vaikeaa hakeutua lähimmälle sosiaali- ja terveysasemalle tai jotka muusta syystä hyötyvät lähipalvelusta.

Aikuissosiaalityö ja työllisyyttä edistävät sosiaalipalvelut ovat osa sote-keskus ja sote-asema-palveluja, mutta niitä tarjotaan pääasiallisesti sosiaalitoimistoissa palveluna

Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus tukevat heikoimmassa asemassa olevia asiakkaita arjessa selviytymisessä

- Keskeisiä palveluita ovat:
 - palvelutarpeen arviointi
 - ohjaus- ja neuvonta
 - täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki
 - sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut
 - asunnottomuustyö
 - sosiaalinen luototus
 - sosiaalinen kuntoutus
 - kotoutumista tukevat sosiaalipalvelut
 - työllisyyttä edistävät sosiaalipalvelut
 - kuntouttava ja sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta
 - välitystili
 - selviämisasemapalvelut

Nostoja aikuisten sosiaalipalveluiden sijoittamista ja järjestämistä ohjaavista tavoitteista

- Asemoituminen sote-keskuksiin, sote-asemiin ja palvelupisteisiin ja sairaala Novaan. Osa palveluista voi sijoittua kunnan alueella myös muihin kuin sote-keskusten tai sote-asemien tiloihin.
 - Jokaiseen sote-keskukseen ja sote-asemaan vähintään yksi työhuone asiakastapaamisiin, jota voi käyttää yksi tai useampi työntekijä.
 - Terveysosiaalityölle tilat Novassa
 - Uusiin sote-keskuksiin ja sote-asemille tavoitellaan toimitiloja kokonaisille aikuissosiaalityön tiimeille
 - Sosiaalitoimistoja on Äänekoskella (yhteispalvelupiste), Viitasaarella, Laukaassa (yhteispalvelupiste), Jämsässä, Keuruulla ja Jyväskylässä
 - Saarijärvellä aikuisten sosiaalipalvelut terveysaseman yhteydessä
 - Muissa kunnissa järjestetään palvelut palvelupäivinä ajanvarauksellisesti asiakastarpeiden mukaisesti joko nykyisissä tiloissa tai toimintaan soveltuviin muissa tiloissa
 - Lisäksi selvitetään Hannikaisenkadun sosiaaliaseman palveluiden sijoittumista vaihtoehtoihin tiloihin, mikäli tilat mahdollistavat
 - Sähköistä asiointia ja etäpalvelua lisätään

Kuntoutus- sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut ovat osa avoterveydenhuoltoa

Kuntoutus- sekä mielenterveys- ja päihdepalveluita tarjotaan sote-keskusten, sote-asemien ja palvelupisteiden yhteydessä. Osa palveluista voi sijoittua myös muihin kuin sote-keskusten tai sote-asemien tiloihin.

Nostoja palveluiden sijoittamista ja järjestämistä ohjaavista tavoitteista

Kuntoutuspalvelut

- Kuntoutuspalvelut säilyvät pääosin nykyisellään
- Sote-asemien tilat ovat varattavissa ja yhteiskäytössä
- Uusia palvelumuotoja on saatavilla (mm. digipalvelut), mikä mahdollistaa palveluiden oikea-aikaisen saatavuuden
- Terapiapalvelut joustavasti saatavilla asiakkaan toimintaympäristöön
- Oman toiminnan lisääminen ja ostopalvelun vähentäminen

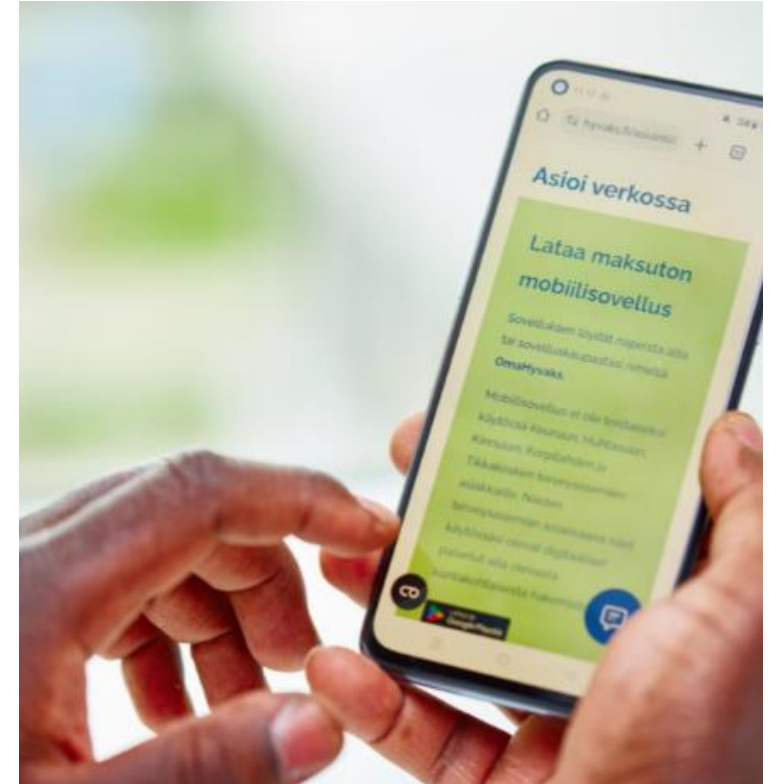

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

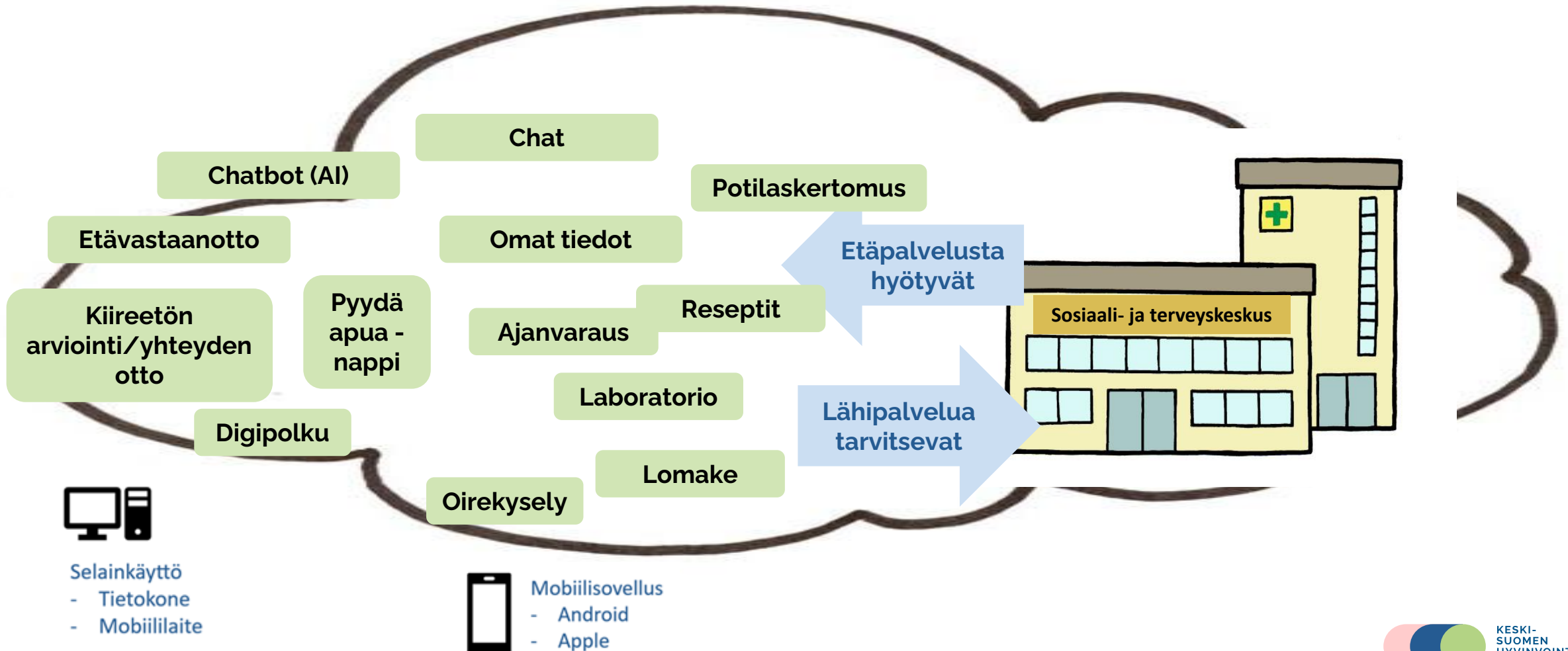
- Pääsääntöisesti osana sote-keskusten ja -asemien toimintaa
- Sähköisiä palveluita lisätään saavutettavuuden ja saatavuuden parantamiseksi
- Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja kehitetään edelleen
- Integroidut palvelut erikoissairaanhoidon kanssa
- Integroidut palvelut lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kanssa
- Integroidut palvelut sosiaalipalveluiden kanssa
- Päihdetyön moniammatillinen ja maakunnallinen kehittäminen jatkuu
- Päihdepalvelukeskusta kehitetään maakunnalliseksi osaamiskeskukseksi

Digiasiointi sujuvoittaa arkea

- Digipalvelut ovat tulevaisuuden pääasiallinen palvelumuoto suurelle joukolle asiakkaita niihin soveltuvissa palveluissa: digitaaliset palvelut ovat ajasta ja paikasta riippumattomia.
- Digitaalisen asiointialustan kautta voi olla yhteydessä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisiin joko reaaliaikaisesti chat-palvelussa tai kiireettömän kanavan kautta ympäri vuorokauden. Ammattilainen voi aloittaa asiakkaan kanssa myös videovastaanoton tai viestiä ammattilaislähtöisesti asiakkaan kanssa.
- Digitaalinen palvelu sopii yhteydenpitotavaksi, kun asiakkaalla on siihen sopivat välineet, kyky asioida digitaalisesti ja asiakkaan asia soveltuu etänä hoidettavaksi.
- Kasvokkainen kohtaaminen ja digitaaliset sosiaali- ja terveyspalvelut kulkevat rinnakkain: digipalvelut eivät korvaa kasvokkaisia kohtaamisia, vaan täydentävät niitä sopivissa kohdin.
- Vuoteen 2030 mennessä tavoitteena on hoitaa digitaalisesti yli puolet sosiaali- ja terveydenhuollon yhteydenotoista.
- Huomioimme, että kaikilla ei ole kyvykkyyttä tai välineitä digipalveluihin. Mitä monimutkaisempi ongelma asiakkaalla on, sitä useammin tarvitaan tapaaminen kasvokkain.

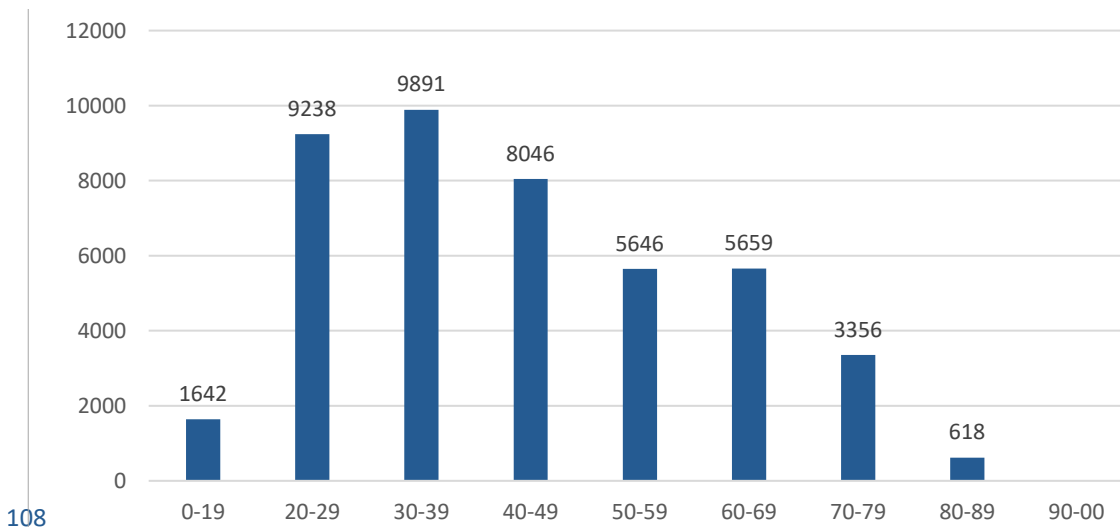
Digipalvelut tukevat palveluiden saavutettavuutta nyt ja tulevaisuudessa koko hyvinvointialueella

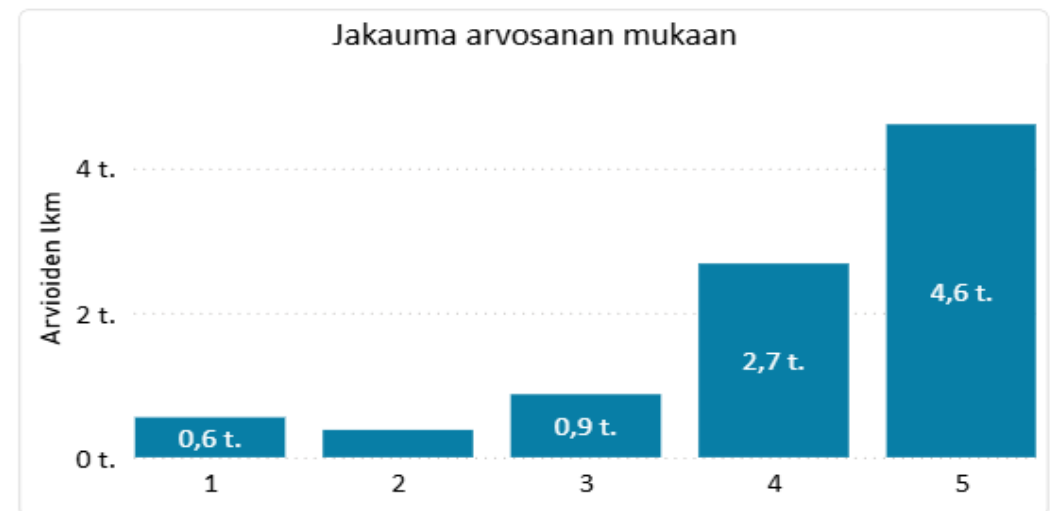
Digitaalisten palveluiden käyttäjien määrä on kasvanut tasaisesti

- Vuoden 2025 alussa hyvinvointialueella otettiin käyttöön uusi digialusta, joka yhtenäistää hyvinvointialueen digitaaliset palvelut yhdeksi helppokäyttöiseksi asiointikanavaksi. Käyttäjien määrä on kasvanut tasaisesti ja käyttäjiä on yhteensä ollut vuoden alusta 44 000.
- Asiakastyytyväisyyden keskiarvo on ollut 4,15 (asteikolla 1-5), ja palautteiden perusteella asiakkaiden kokemus digialustasta on ollut pääosin positiivinen ja rohkaiseva.
- Erityisesti korostuvat palvelun nopeus, helppous ja henkilöstön ystävällisyys. Digialustaa pidetään nykyaikaisena, vaivattomana ja arkea helpottavana tapana hoitaa asioita, ja usea asiakas kertoo yllättyneensä myönteisesti kokemuksestaan.

Käyttäjien määrä ikäryhmittäin

Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5

Ilta- ja viikonloppukiirevastaanotot kolmessa sosiaali- ja terveyskeskuksessa

KIIREVASTAANOTTOJEN UUDISTUS

1.1.2026 ALKAEN

Ilta- ja viikonloppujen kiirevastaanotto:

- **Jyväskylässä (Nova), Äänekoskella ja Jämsässä**
- Lisäksi **Sairaala Novassa** keskitetty yhteispäivystys ympäri vuorokauden, 24/7

- Koko hyvinvointialueen **laadulliset ja yhdenvertaiset kiirevastaanottopalvelut** laajemmilla aukioloajalla
- Resurssin keskittäminen mahdollistaa **päiväkiirevastaanoton tehostumisen** eli asiakkailla on **parempi palvelu päiväaikaisessa toiminnassa ja nopeampi hoitoon pääsy ilta- ja viikonloppukiirevastaanotolle**
- Digitaalisten palveluiden **etähoito laajenee myös iltoihin ja viikonloppuihin**, mikä vähentää fyysisten vastaanottotapahtumien tarvetta
- Novan kiirevastaanotolla **tehostetaan** hoitoprosessia ja **joustavoitetaan** yhteistyötä asiakkaan hyväksi
 - potilasvalinta (triage) tehostuu, käveleville potilaille oma linja, laboratoriokokeiden ja kuvantamisen määrää saadaan vähennettyä, läpimenoajat lyhenevät

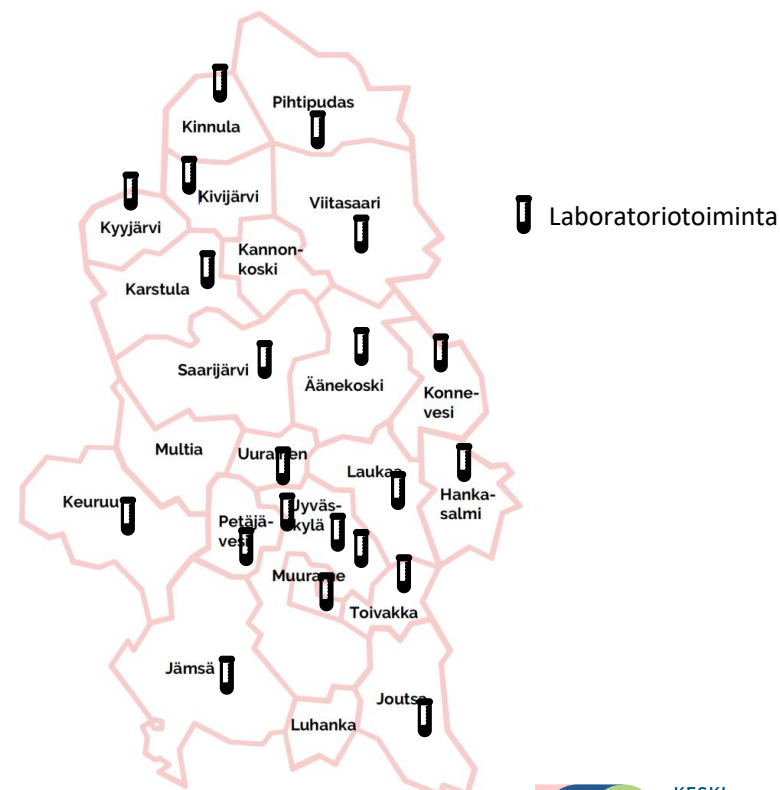
Näytteenottopisteet palveluverkkoesitys (vaihe 2)

NYKYTILA	
Toimipiste	Näytteenottopäivät viikossa
Hankasalmi	3
Joutsa	4
JKL, Huhtasuo	1
JKL, Korpilahti	1
JKL, Kyllö	-
JKL, Nova	5
JKL, Palokka	5
JKL, Sampoharju	5
JKL, Säynätsalo	-
JKL, Tikkakoski	1
Jämsä, Jokilaakso	5
Jämsä, Kuorevesi	3
Jämsä, Koskenpää	1
Jämsä, Länkipohja	1
Kannonkoski	1
Karstula	5
Keuruu	5
Kinnula	5
Kivijärvi	1
Konnevesi	1
Kyyjärvi	1
Laukaa	5
Laukaa, Lievestuore	2pv/kk
Luhanka	1
Multia	1
Muurame	5
Petäjävesi	1
Pihtipudas	5
Saarjärvi	5
Toivakka	1
Uurainen	1
Viitasaari	5
Äänekoski	5

ESITYS	
Näytteenottopäivien määrä viikossa	
3	
3	
-	
-	
-	
5	
5 *	
5 *	
-	
-	
5	
2	
-	
-	
-	
3	
5	
1, jatkossa liikkuva	
Liikkuva palvelu	
Liikkuva palvelu	
Liikkuva palvelu	
5	
-	
-	
5	
5	
1	
1	
1	
5	
5	

- Laboratorio toimipiste
- Liikkuva labrapalvelu

Huom! Mahdollista, että Palokka, Sampoharju ja Telefoonikuja laboratorionäytteenottopisteet yhdistyvät Jyväskylässä

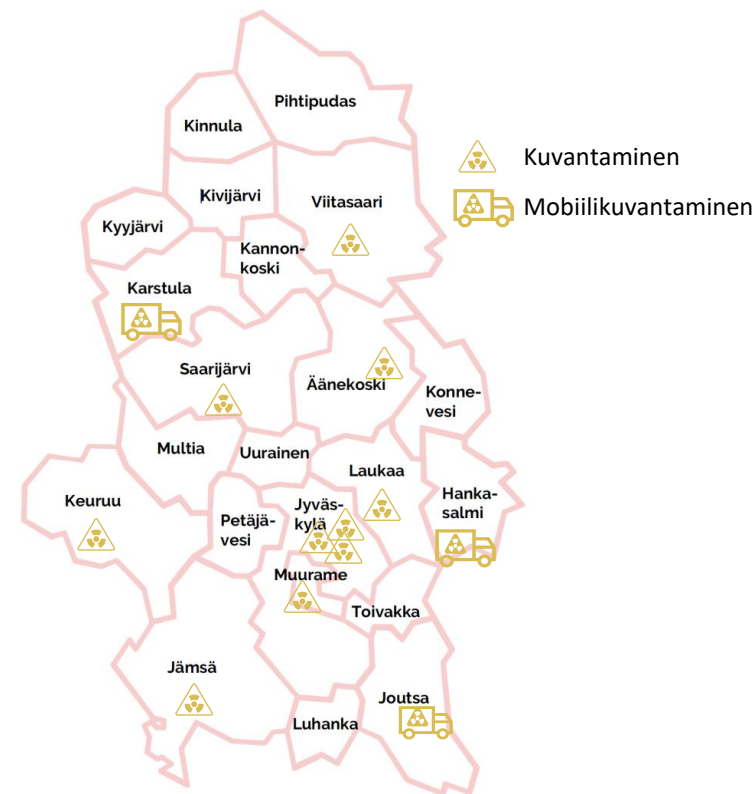
Kuvantaminen esitetyssä palveluverkossa (vaihe 2)

NYKYTILA

Toimipiste	Pv/vk
Hankasalmi	1 - mobiilikuvantaminen*
Joutsa	3
Jyväskylä, Huhtasuo	
Jyväskylä, Korpilahti	
Jyväskylä, Kyllö	5
Jyväskylä, Nova	5
Jyväskylä, Palokka	5
Jyväskylä, Sampoharju	
Jyväskylä, Säynätsalo	
Jyväskylä, Tikkakoski	
Jämsä, Jokilaakso	5
Jämsä, Kuorevesi	
Jämsä, Koskenpää	
Jämsä, Länkipohja	
Kannonkoski	
Karstula	1 - mobiilikuvantaminen*
Keuruu	5
Kinnula	
Kivijärvi	
Konnevesi	
Kyyjärvi	
Laukaa	5
Laukaa, Lievestuore	
Luhanka	
Multia	
Muurame	5
Petäjävesi	
Pihtipudas	1 päivänä 2 viikon välein mobiilikuvantaminen
Saarijärvi	5
Toivakka	
Uurainen	
Viitasaari	5
Äänekoski	5

ESITYS

Pv/vk
1 - mobiilikuvantaminen*
3 (jatkossa mobiilikuvantaminen)
5
5
5
5
5
1 - mobiilikuvantaminen*
3
5
5
0
5
5
5

* Mobiilikuvantamisella tarkoitetaan siirrettävää kuvantamisen laitetta

*siirrettävä kuvantamisen laite

2. Alueellinen osastotoiminta

- Perustelut palveluverkon kehittämiselle
- Toiminta lukuina
- Toimipisteet nykytilassa ja palveluverkkoesityksessä, vaihe 2
- Toimipisteiden muutosten perustelut

Alueellinen osastotoiminta – perustelut palveluverkon kehittämiseksi

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE JA TAUSTAA VAIHTOEHDOLLE

- Ikäihmisten määrä kasvaa kaikissa kunnissa ja siten myös alueellisen osastotoiminnan palvelutarve kasvaa, jos **toimintamallit** pysyvät nykyisellään
- **Varmistamalla hoitoketjun toimivuus** -päivystys/kiirevastaanotot, osastot ja ikäihmisten palvelut – voidaan osastopaikkamäärää nykyisestä vähentää. Muutoksella varmistetaan sairaansijojen riittävyys.
- Osastotoimintaa kehittämällä tavoitellaan **toimintavarmuuden parantamista, ja pienten yksiköiden haavoittuvuuden minimoimista**. Palveluiden turvaamiseksi myös muun muassa kotisairaalan toimintaa lisätään.
- Potilaat sijoitetaan lähelle asuinpaikkaansa, jos hoidon tarve ja vapaana olevien paikkojen tilanne sen mahdollistaa. **Osa osastoista on profiloitunut**. Näin ammattitaitoa saadaan keskitettyä akuuttien sairauksien hoidon, palliatiivisen hoidon ja kuntoutuksen osalta. Profiointiin vaikuttaa muun muassa lääkäripalveluiden, diagnostiikan ja vartijapalveluiden saatavuus.
- Akuuttihoitoon osastopaikkoja lisätään **laajan palvelun sote-keskusten ja niiden sote-asemien yhteydessä**, jossa kiirevastaanottoa, tukipalvelut kuten kuvantaminen ja laboratoriopalvelut on kattavammin. Näin voidaan turvata osaaminen, laatu ja potilasturvallisuus ja vähentää potilaiden siirtelyä osastojen välillä.
- **Henkilöstön saatavuudella on iso merkitys** osastotoiminnan suunnittelussa
- **Keskimääräinen hoitoaika osastolla on 6.9 vrk** Keski-Suomessa.

PALVELUKANAVAT	NYKYTILA	ESITYS
Fyysinen toimipiste / kivijalka 	<ul style="list-style-type: none"> • Alueellista osastotoimintaa 12 toimipisteessä 18 osastolla. • Kyllön osasto 7 suljettu henkilöstövajeen ja taloudellisen tilanteen vuoksi. Muualla yksittäisten (1-5) paikkojen satunnaisia sulkua henkilöstövajeen vuoksi. • Käytössä 434-455 sairaansijaa 	<ul style="list-style-type: none"> • Osastojen lukumäärä 14, 425 sairaansijaa. • Avataan Kyllön osasto 7, lisätään sairaansijoja Äänekoskella ja Jämsässä, Viitasaarella, Saarijärvellä, Muuramessa. • Osastotoiminta päättyy Joutsassa, Pihtiputaalla, Keuruulla ja Karstulassa.
Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • Kotisairaala Jyväskylässä ja kotisairaalan satelliitit (Viitasaari, Äänekoski ja Laukaa toimivat yhdessä, Keuruulla ja Jämsässä omat satelliitit, joissa toiminta ei ole ympärivuorokautista) • Kotisairaalan hoidon tarpeen arviointi (KoHTA) siirtymässä sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekeskukseen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kotisairaaloimintaa lisätään varmistamaan laadukas palliatiivinen ja saattohoito koko hyvinvointialueella • Yhteistyö sosiaali- ja terveyspalveluiden tilannekeskuksen, ensihoidon ja kotisairaalan välillä tiivistyy
Digitaaliset palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • Perustason akuuttia osastohoitoa ei voi tuottaa sähköisesti • Kotisairaalan potilailla voidaan hyödyntää digilaitteita viestinnässä ja korvaamaan fyysisen käynnin 	<ul style="list-style-type: none"> • Videovälitteiset ja muut etäkonsultaatiot lisääntyvät

Alueellinen osastotoiminta – Toiminta lukuina

TUNNUSLUVUT (Jämsän tiedot vain hoidetut potilaat ja hoitopäivät, netto/2023)

	2021	2022	2023	2024
Sairaansijat	503 (sis Jämsä 64)	503 (sis.Jämsä 64)	494 (sis. Jämsä 64)	
KA hoitoaika	9,0	8,1	8,5	8,1 (vain lifecare)
Kuormitus %	Ei tiedossa	Ei tiedossa	n. 98%	88,7
Hoitojaksot	13 466	17 236	16215	14681 (puuttuu Jämsä)
Hoitopäivät , netto	109 563	140 702	135 354 (+19 815 Jämsä)	127 903 (puuttuu Jämsä)
Hoidetut potilaat	7 332	9 281	11 895 (+2 220 Jämsä)	8696 (puuttuu Jämsä)
Hoidetut potilaat, kotisairaala Jkl	382	327	445	9780 (käyntiä) 3434 (puhelut jne.)

- Hoitoaika on laskettu aina kalenterivuoden alusta. Vuodenvaihteessa osastolla olevien potilaiden hoitoaika "alkaa" 1.1. Keskiarvoa nostaa neurologisten potilaiden jatkokuntoutusosaston hoitoaika, joka on viikkoja. Pohjoisen Keski-Suomen ja Jämsän luvut puuttuvat aineistosta (ei yhteistä Lifecare-järjestelmää vuonna 2024).
- Kuormitusprosentti vaihtelee käytössä olevien sairaansijojen mukaan
- Ilman palliatiivista yksikköä, jossa kuormitus on selkeästi muita osastoja matalampi, keskiarvo on 91,7 %

	Lääkärit (Jkl osastot)	Hoitajat (ei sis. Jämsä)	Hallinto
Henkilöstö, htv	21	490	4
Hk-määrä	21	577	4

Alueellinen osastotoiminta – Toimipisteet nykytilassa sekä palveluverkkoesityksessä (vaihe 2)

NYKYTILA

Kunta	Osoite	Toimipisteen nimi
Jyväskylä	Hoitajantie 3	Sairaala Nova
Jyväskylä	Keskussairaalantie 20	Kyllön terveysasema
Jämsä	Sairaalantie 11	Jokilaakson sairaala
Keuruu	Kantolantie 7	Keuruun terveyskeskus
Laukaa	Kantolantie 12	Laukaan terveysasema
Muurame	Virastotie 10	Muuramen terveyskeskus
Viitasaari	Sairaalantie 4-6	Viitasaaren terveyskeskus-sairaala
Äänekoski	Terveyskatu 8	Äänekosken terveyskeskus
Karstula	Koulutie 9	Karstulan terveyskeskus
Saarijärvi	Sairaalatie 2	Saarijärven terveysasema
Joutsa	Myllytie 12	Joutsan sote-keskus
Pihtipudas	Asematie 12	Pihtiputaan terveysasema

ESITYS, vaihe 2

Kunta	Osoite	Toimipisteen nimi
Jyväskylä	Hoitajantie 3	Sairaala Novan osastot 5 ja 6
Jyväskylä	Keskussairaalantie 20	Kyllön osastot 1, 2, 3, 4 ja 7
Jämsä	Sairaalantie 11	Jämsän osasto
Laukaa	Kantolantie 12	Laukaan osasto
Muurame	Virastotie 10	Muuramen osasto
Viitasaari	Sairaalantie 4-6	Viitasaaren osasto
Äänekoski	Terveyskatu 8	Äänekosken osasto
Saarijärvi	Sairaalatie 2	Saarijärven osasto

Alueellinen osastotoiminta: Toimipisteiden muutosten perustelut

Kunta	Osoite	Toimipisteen nimi	Esitys	Sairaansijojen määrä	Huomiot ja perustelut
Jyväskylä	Hoitajantie 3	Sairaala Nova	Lisätään 5 ss	95	Lisäpaikat tukevat Novan päivystyksen toimintaa
Jyväskylä	Keskussairaalan- tie 20	Kyllön terveysasema	Lisätään 3 ss	125	1 vaiheen palveluverkkopäätöksen mukaisten sairaansijamäärän (122) lisäksi kolmen paikan lisäys
Jämsä	Sairaalantie 11	Jokilaakson sairaala	Lisätään 17 ss	47	Kiirevastaanottotoiminta iltaisin ja viikonloppuisin Jämsässä, laboratorio ja kuvantamispalvelut ja henkilökuntaa saatavilla.
Keuruu	Kantolantie 7	Keuruun terveyskeskus	Suljetaan	26	Huono lääkäritilanne, ostopalvelut käytössä.
Laukaa	Kantolantie 12	Laukaan terveysasema	Lisätään 1 ss	23	Toiminta jatkuu ennallaan. Sairaansijojen tilojen puolesta enintään 23 saatavilla.
Muurame	Virastotie 10	Muuramen terveyskeskus		28	1 vaiheen palveluverkkopäätöksen mukaisen sairaansijamäärän toimeenpano
Viitasaari	Sairaalantie 4-6	Viitasaaren terveyskeskussairaala	Lisätään 10 ss	30	Tilaa valmiina sairaansijojen lisäykselle. Viitasaarella hoidetaan dialyysipotilaita. Viitasaari-Pihtipudas -alueen kotisairaalasatelliitti toimii Viitasaaren osaston yhteydessä.
Äänekoski	Terveyskatu 8	Äänekosken terveyskeskus	Lisätään 5 ss	47	Kiirevastaanottotoiminta iltaisin ja viikonloppuisin, laboratorio ja kuvantamispalvelut.
Karstula	Koulutie 9	Karstulan terveyskeskus	Suljetaan	20	Haavoittuvuus, pieni yksikkö.
Saarijärvi	Sairaalatie 2	Saarijärven terveysasema	Lisätään 10 ss	30	Lääkärityövoimaa saatavilla. Tilaa sairaansijojen lisäämiselle on.
Pihtipudas	Asematie 12	Pihtiputaan terveysasema	Suljetaan	20	Pieni yksikkö.
Joutsa	Myllytie 12	Joutsan sote-keskus	Suljetaan	15	Pieni yksikkö. Henkilökunnan rekrytointi vaikeaa.

**Yhteensä
425**

Huom. Pihtiputaan kiinteistön osalta "huomiot ja perustelut" muokattu: pieni yksikkö (poistettu aiemmassa versiossa ollut virheellinen tieto, että kiinteistö elinkaarensa päässä)

Alueellinen osastotoiminta: Toimipisteet nykytilassa sekä palveluverkkoesityksessä (vaihe 2)

NYKYTILA

Kunta	Osoite	Toimipisteen nimi	Sairaansijoja, nykytila, vaihe 1
Jyväskylä	Hoitajantie 3	Sairaala Nova	90
Jyväskylä	Keskussairaalan tie 20	Kyllön sote-asema	122
Jämsä	Sairaalan tie 11	Jokilaakson sairaala	30
Karstula	Koulutie 9	Karstulan sote-asema	20
Keuruu	Kantolantie 7	Keuruun sote-asema	26
Laukaa	Kantolantie 12	Laukaan sote-asema	22
Muurame	Virastotie 10	Muuramen sote-asema	28
Pihtipudas	Asematie 12	Pihtiputaan sote-asema	20
Saarijärvi	Sairaalan tie 2	Saarijärven sote-asema	20
Viitasaari	Sairaalan tie 4-6	Viitasaaren sote-asema	20
Äänekoski	Terveyskatu 8	Äänekosken sote-keskus	42
Joutsa	Myllytie 12	Joutsan sote-asema	15

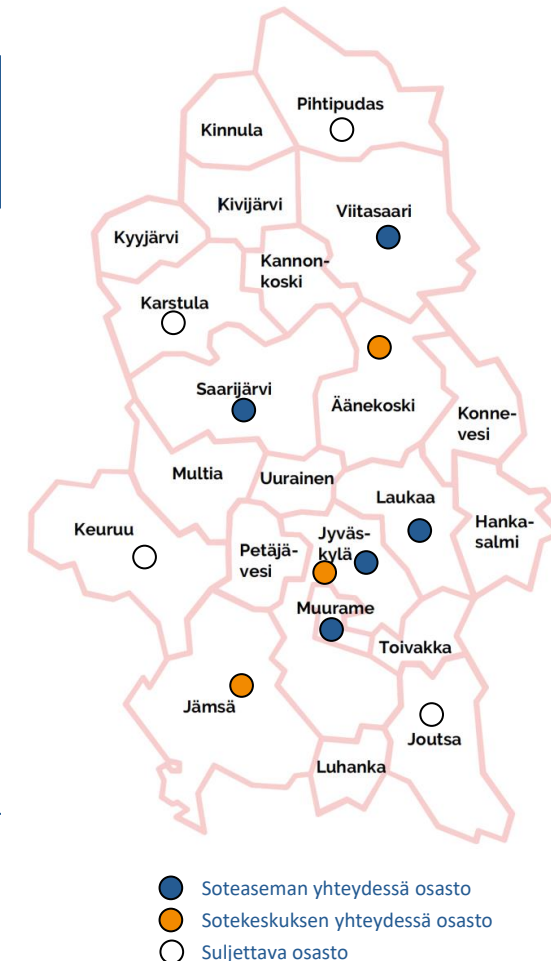
Yht. 455

ESITYS

Sairaansijoja, esitys, vaihe 2	Sairaansijoja / 1000 asukasta* 2030
95	1,55
125	
47	
-	
-	
23	
28	
-	
30	
30	
47	
-	

Yht. 425

Toimipisteet merkitty kartalle suuntaa antavasti.

- Soteaseman yhteydessä osasto
- Sotokeskuksen yhteydessä osasto
- Suljettava osasto

3. Ikääntyneiden ympäri vuorokautinen asuminen

- Perustelut palveluverkon kehittämiseksi
- Muutokset peittävydessä
- Yksiköt nykytilassa ja palveluverkkoesityksessä, vaihe 2
- Toimipistemuutokset ja perustelut

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen – perustelut palveluverkon kehittämiseksi

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE JA TAUSTAA VAIHTOEHDOLLE

- Uuden väestöennusteen mukaan ikääntyneiden **määrän kasvu ei ole yhtä voimakasta**, kuin aikaisemmissa ennusteissa.
- **Ikääntyneiden palveluita kehitetään kokonaisuutena**, jolloin tavoitteena on vahvistaa kevyempiä palveluita ja vähentää raskaiden palveluiden käyttöä.
- **Painopistettä siirretään kohti kevyempiä palveluita**. Palveluissa kehitetään ja vahvistetaan muun muassa yhteistöllistä asumista, lyhytaikaishoitoa, kotihoitoa ja perhehoitoa. Palvelutuotantoanalyysiä hyödyntäen haetaan kustannustehokkaimmat palvelujen tuotantotavat.
- Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen palveluiden järjestämistä ohjaa **välittömän hoitotyön mitoitus** (henkilöstön ja asiakkaiden välinen laskennallinen suhdeluku 0,60). Lakimuutoksen myötä teknologian hyödyntäminen voi vaikuttaa henkilöstömitoitukseen alentavasti. Toimintakyvynarviointiin pohjautuen mitoitus määrittellään asiakkaiden hoitoisuuteen perustuen.
- **Keski-Suomessa ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys on ollut muuta maata korkeampaa** – palvelua on saanut suhteessa ikäluokkaan enemmän ihmisiä kuin keskimäärin Suomessa. Vuonna 2024 peittävyys, eli käytössä olevien ympärivuorokautisen asumisen osuus 75 vuotta täyttäneistä, oli Keski-Suomessa 7,1 %, kun koko maassa vastaava luku oli 6,4 %.
- **Tavoitteena on laskea peittävyys lähemmäs maan keskiarvoa, mikä tarkoittaa paikkamäärän suhteellisen osuuden pienentämistä.**
- Osa ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen yksiköistä on teknisesti tai toiminnallisesti huonokuntoisia. Lisäksi joukossa on pieniä yksiköitä, joissa yksikkökohtaiset kustannukset ovat korkeat – esimerkiksi yöhoidon ja ateriapalveluiden järjestäminen tulee kalliiksi. **Esityksen mukaan neljä tällaista pienyksikköä poistuu ja yksi muutetaan yhteisöllisen asumisen yksiköksi.**
- **Kansallisen ohjauksen mukaisesti palvelurakennetta on kevennettävä.**

PALVELUKANAVAT	NYKYTILA (palveluverkko 1)	ESITYS
Fyysinen toimipiste / kivijalka 	<ul style="list-style-type: none"> • Ensimmäisen vaiheen palveluverkkopäätöksen myötä oman toiminnan yksiköitä on 38 • Kokonaispaikkamäärä noin 2 800 (käytettävissä oleva paikkamäärä) ja peittävyys Keski-Suomessa 7,1% 	<ul style="list-style-type: none"> • Vähennetään 4 oman palvelutuotannon yksikköä, ja yksi muutetaan yhteisöllisen asumisen yksiköksi • Peittävyys Keski-Suomessa keskimäärin 6,5 % 75-vuotta täyttäneistä, jonka myötä paikkatarve vuonna 2030 on 2 557
Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikkuvat palvelut: Kotisairaala, Kotisairaalan hoidon tarpeen arviointi (KoHTA) - yksikkö antaa konsultaatiotukea 	<ul style="list-style-type: none"> • Nykyisiä toimintamalleja hyödynnetään ja arvioidaan toiminnan vaikuttavuutta.
Digitaaliset palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • Teknologisia ratkaisuja otettu käyttöön vahvistamaan yhteydenpitoa asiakkaan ja omaisten välillä • Turva- ja hoitajakutsujärjestelmät • Lääkkeiden annosjakelu 	<ul style="list-style-type: none"> • Nykyisiä toimintamalleja hyödynnetään ja arvioidaan toiminnan vaikuttavuutta.

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen: Muutokset peittävydessä

Esitetyillä muutoksilla peittävyys on Keski-Suomessa keskimäärin noin 6,5%, vaikka ikääntyneiden määrä kasvaa merkittävästi vuoteen 2030.

	PEITTÄVYYS NYKYISILLÄ PAIKKAMÄÄRILLÄ			PALVELUVERKKOESITYS, VAIHE 1			PALVELUVERKKOESITYS, VAIHE 2		
	Paikkamäärä nykyään	Yli 75v-asukkaat, v. 2024	Peittävyys (yli 75v.)*	Paikkamäärä palveluverkkoesityksessä 1	Yli 75v-asukkaat, v. 2030 (vaiheen 1 väestöennuste)	Peittävyys 2030 (yli 75v.)*	Asiakasmäärä 6,5% peittävyyden mukaan vuonna 2030	Yli 75-v. asukkaat v. 2030 (uusi väestöennuste)	
Yhteensä	2 802	33 622	9 %	2 806	40 182	7,2 %	2556	39 331	6,5 %

Huom. vaiheen 1 palveluverkkopäätöksen yhteydessä käytetty väestöennuste yli 75-vuotiaiden osalta oli vielä 40 182

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen – Yksiköt nykytilassa sekä palveluverkkoesityksessä (vaihe 2)

NYKYTILA, yksikköjen määrä/ kunta
palveluverkko 1

Kunta	Oma tuotanto	Ostopalvelu palvelutuotanto
Hankasalmi	1	1
Joutsa	1	2
Jyväskylä	11	17
Jämsä	5	3
Kannonkoski	1	0
Karstula	2	0
Keuruu	2	1
Kinnula	0	1
Kivijärvi	1	0
Konnevesi	0	1
Kyyjärvi	1	0
Laukaa	4	3
Luhanka	1	0
Multia	1	0
Muurame	0	2
Petäjävesi	1	0
Pihtipudas	1	1
Saarijärvi	1	3
Toivakka	0	1
Uurainen	1	0
Viitasaari	2	2
Äänekoski	3	2
Yhteensä	40	40

ESITYS, yksikköjen määrä/kunta
palveluverkko 2

Oma tuotanto	Ostopalvelu palvelutuotanto
1	1
1	2
10	17
4	3
1	0
2	0
2	1
1	0
0	0
0	1
1	0
3	3
0	0
1	0
0	2
1	0
1	1
1	3
0	1
1	0
2	2
3	2
36	39

- Keski-Suomessa tarjotaan paikkoja ensisijaisesti palvelutarpeen mukaan

Määrä kasvaa

Määrä vähenee

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen: Muutokset toimipisteissä ja perustelut

Muutokset	Kunta	Toimipisteen nimi	Kuntoluokka	Henkilöstövaikutus	Lyhytaikainen asuminen	Yhteisöllinen asuminen	Ympärivuorokautinen palveluasuminen	Perustelut muutokselle
Uusi	Jyväskylä	Uusi toimipiste / ostopalvelu					35	Iltahäden korvaavaksi
Muutetaan	Jyväskylä	Harjuhovi	4	-26htv			32	Muutetaan yhteisöllisen asumisen yksiköksi; palvelurakenteen keventäminen
Luovutaan	Luhanka	Tuuliharju	6	-16htv			11	Alhainen paikkamäärä; kiinteistön huono kunto;
Luovutaan	Kivijärvi	Hopearanta	4	-12htv			12	Alhainen paikkamäärä; kiinteistön tyydyttävä kunto
Luovutaan	Jämsä	Länkipohjan palvelutalo	2	-11,4htv			25	Alhainen paikkamäärä, seudullinen peittävyys riittävä
Luovutaan	Laukaa	Sylvi	1	-24htv			21	Alhainen paikkamäärä, seudullinen peittävyys riittävä

Ikääntyvien palveluita tarkastellaan kokonaisuutena ja tavoitteena on vähentää raskaiden palveluiden käyttöä

Palvelu	Kehityssuunta	
Ympäri vuorokautinen asuminen	Palvelun saatavuus turvataan kasvavan tarpeen mukaisesti ja palvelutarjontaa kohdennetaan. Kustannusten kasvua hillitään, tiloja käytetään tehokkaasti sekä henkilöstön saatavuus ja riittävyys turvataan. Palvelupeittävyystavoite enintään 6,5%: 75 vuotta täyttäneiden määrästä	
Laitospalvelut	Laitoshoidon päättyy vuoden 2026 kesällä. Tällä hetkellä ainostaan yksi 24 paikkainen laitoshoidon toimipiste.	
Yhteisöllinen asuminen	Ikääntyneiden palveluissa on tarkoitus kehittää yhteisöllistä asumista, jonka avulla voidaan myös osittain vastata palvelutarpeen ennustettuun kasvuun. Yhteisöllistä asumista lisätään ostopalveluna ja palvelusetelillä sekä muuttamalla osa ympärivuorokautisen palveluasumisen paikoista yhteisölliseksi asumiseksi. Tavoite kattavuus yhteisölliselle asumiselle on 2 % yli 75-vuotiaista, mikä vastaa n. 780 paikkaa (tällä hetkellä paikkoja on 268).	
Lyhytaikaishoito / Kuntoutus- ja arviointiyksiköt	Ikääntyneiden lyhytaikaishoito toteutuu ympärivuorokautisissa yksiköissä joko itsenäisenä toimipisteenä tai muun ympärivuorokautisen asumisen yhteydessä. Lyhytaikaishoidon paikkoja lisätään ja toimintatapoja ja tavoitteita yhtenäistetään. Lyhytaikaishoito osaltaan turvaa omaishoitajan lakisääteisen vapaan ja muun vapaan aikaisen hoidon järjestämisen. Kuntoutus- ja arviointiyksiköissä tuetaan ikääntyneitä toimintakyvyn ylläpitämisessä fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kuntoutuksen menetelmin sekä sairaalasta kotiutuvia että kotihoidossa olevia.	
Kotihoito	Kotihoitoa vahvistetaan uusien palvelu- ja kumppanuusmallien, kustannusten kasvua hillitään ja henkilökuntaa lisätään. Etähoiva aloitetaan osana kotihoidon palvelua ja pitkän aikavälin tavoitteena on, että 80 prosenttia asiakkaista saa etähoivaa osana kotihoitoa. Kotiin annettava palvelu ja sosiaali- ja terveydenhuollon avopalvelut ovat ensisijaisia turvatessa ikääntyneen pitkäaikaista hoidon ja huolenpidon tarvetta.	
Perhehoito	Perhehoidon valmennusten määrää lisätään perhehoitajien saatavuuden turvaamiseksi sekä lyhyt- että pitkäaikaiseen perhehoitoon. Perhehoidon lisäämisellä vaikutetaan palvelurakenteeseen sitä keventämällä. Perhehoito on kustannustehokas, ihmisläheinen ja kodinomainen tapa tuottaa palveluita.	
Ennaltaehkäisevä toiminta, mm. ikääntyneiden päivätoiminta	Ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen tarpeeseen vaikuttaa ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitäminen, jota vahvistetaan lisäämällä ennaltaehkäisevää toimintaa kuten ikääntyneiden päivätoimintaa. Toiminnan tavoitteena on hillitä raskaampien palveluiden tarvetta ja kustannusten kasvua. Palvelujen saatavuus ja palveluverkon toimivuus varmistetaan.	

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen asuminen: kaikki toimipisteet (oma tuotanto)

Muutokset	Kunta	Toimipisteen nimi	Kuntoluokka	Lyhytaikainen asuminen	Yhteisöllinen asuminen	Ympäriavuorokautinen palveluasuminen	Perustelut muutokselle
Uusi toimipiste	Jyväskylä	Uusi toimipiste / ostopalvelu				35	Ilatahden korvaavaksi
Muutetaan	Jyväskylä	Harjuhoivi	4		10	32	Muutetaan yhteisöllisen asumisen yksiköksi; palvelurakenteen keventäminen
Luovutaan	Luhanka	Tuuliharju	6	1	8	10	Alhainen paikkamäärä; kiinteistön huono kunto;
Luovutaan	Kivijärvi	Hopearanta	4			12	Alhainen paikkamäärä; kiinteistön tyydyttävä kunto
Luovutaan	Jämsä	Länkipohjan palvelutalo	2	2		23	Alhainen paikkamäärä, seudullinen peittävyys riittävä
Luovutaan	Laukaa	Sylvi	1	6		23	Alhainen paikkamäärä, seudullinen peittävyys riittävä
Säilyy	Keuruu	Seiponranta, Keuruu		0	38	20	
Säilyy	Keuruu	Lehtiniemi, Lahdelma- ja Valkamakoti		1	0	40	
Säilyy	Keuruu	Lehtiniemi muistiyksikkö, Saarelma- ja Suvantokoti		1	0	38	
Säilyy	Keuruu	Tarhiala, Keuruu		20	0	0	
Säilyy	Multia	Poukama, Multia		0	0	23	
Säilyy	Petäjävesi	Petäjäkoti, Petäjävesi		10	0	30	
Palveluverkkopäätös 1: poistuu vuoteen 2030	Korpilahti	Ilatahti (32), Korpilahti		0	0	32	
Säilyy	Jämsä	Linnakartanon palvelutalo (31), Jämsä		2	0	26	
Säilyy	Jämsä	Linnakartanon ryhmäkodit (22), Jämsä		0	22	0	
Säilyy	Jämsä	Lammenrannan palvelutalo (20), Jämsä		1	0	19	
Säilyy	Jämsä	Seppolan palvelutalo (60), Jämsä		8	0	52	
Säilyy	Jämsä	Hallin palvelutalo (26), Jämsä		2	3	24	
Säilyy	Jyväskylä	Hannala (60)		0	0	60	
Säilyy	Jyväskylä	Kauramäki Viljala (45)		0	0	45	
Säilyy	Jyväskylä	Kauramäki Nurmela (45)		0	30	15	
Säilyy	Hankasalmi	Kotiranta, Hankasalmi(23),		7	0	16	
Säilyy	Jyväskylä	Piippuranta (59)		0	0	59	
Säilyy	Jyväskylä	Ritolan palvelutalo, Jyväskylä(50)		15	0	35	
Säilyy	Jyväskylä	Luhtinen, Jyväskylä(35),		0	0	35	
Säilyy	Jyväskylä	Ahola (51)		0	0	51	
Säilyy	Jyväskylä	Niittylä (50)		0	0	50	
Säilyy	Jyväskylä	Jokihovi (38)		0	0	38	
Säilyy	Jyväskylä	Kotikoivu (46)		0	0	46	
Säilyy	Jyväskylä	Kuusirinne (32)		0	0	32	
Säilyy	Jyväskylä	Sampoharju, Jyväskylä (33),		0	0	33	
Säilyy	Joutsa	Jousi (30), Joutsa		0	0	30	
Säilyy	Konnevesi	Kuntouttava yksikkö, Konnevesi(8)		10	0	0	paikkamäärä kasvaa 20:een vuoden lopulla
Säilyy	Laukaa	Kuusela, ryhmäkodit. Laukaa(30),		0	0	30	
Säilyy	Laukaa	Liisan ja Antin pirtti(24),Laukaa,		2	0	22	
Säilyy	Pihtipudas	Sopukka		2	9	31	
Säilyy	Viitasaari	Wiitalinna ikääntyneet		2	10	11	
Säilyy	Viitasaari	Helmiina		2	0	36	
Säilyy	Laukaa	Kuusela Arvi, Laukaa (36)		12	0	24	
Säilyy	Äänekoski	Kuhnamo		0	0	29	
Säilyy	Äänekoski	Kotisatama		0	0	38	
Säilyy	Äänekoski	Wisitti		22	0	0	
Säilyy	Äänekoski	Eerolanranta		0	0	60	
Säilyy	Kyyjärvi	Kiviranta		1	0	22	
Säilyy	Karstula	Villa Tolppila		4	0	26	
Säilyy	Karstula	Marjaranta		0	0	32	
Säilyy	Saarijärvi	Kotikontu		9	8	47	
Säilyy	Kinnula	Kinnulan Kotipiha				24	
Säilyy	Kannonkoski	Mäntykoti		1	16	21	
Säilyy	Uurainen	Kuukankoti, Uurainen: (42),		13		29	

*Kuntoluokka 1 = hyvä, 2 = hyvä/tyydyttävä, 4 = tyydyttävä, 6-9 = tekniseltä kunnolta vanhentuneita tai toiminnallisesti heikkoja

4. Ikääntyneiden päivätoiminta

Ikääntyneiden kuntouttava päivätoiminta: Koonti nykytilasta, perustelut muutokselle

PÄIVÄTOIMINNAN TAUSTAA

- **Ikääntyvien päivätoiminta toteutetaan kuntouttavana päivätoimintana sekä etäpäivätoimintana.** Noin 3 prosenttia yli 75-vuotiaista käyttää kuntouttavan päivätoiminnan palveluita.
- Kuntouttavan päivätoiminnan tilat ovat varustelultaan erilaiset. Useampi tila on myös alhaisella käyttöasteella vähäisen ryhmämäärän vuoksi, tilojen yhteiskäyttöä on edistetty. Kuntouttavan päivätoiminnan osalta on myös huomioitava **asiakkaiden kuljetusmatkat** toimipisteeseen.
- Ikääntyvien päivätoiminnalla on merkittävä rooli **ikäihmisten toimintakyvyn ylläpitämisessä** ja sillä voidaan ennaltaehkäistä tai viivästyttää ajautumista raskaampien palveluiden piiriin. Ikääntyvien päivätoiminnalla **tuetaan myös omaishoitajien jaksamista.**
- Ikäihmisten määrä ja siten **ikäntyvien päivätoiminnan tarve kasvaa kaikissa kunnissa 16-52 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.** Tavoitteena on tarjota **yhdenvertaiset palvelut** kuntouttavan päivätoiminnan osalta.
- Ikääntyneiden päivätoiminnassa esitetään luovuttavan **Keltinmäen päiväkeskuksen** tilasta 31.12.2025 vuokranantajan kiristyneisiin ehtoihin perustuen. Asiakkaat ohjautuvat muihin yksiköihin.

PALVELU-KANAVAT	NYKYTILA	PALVELUVERKKOESITYS
<p>Fyysiset toimipisteet / kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelut: kuntouttava päivätoiminta, omaishoidon päivätoiminta, hygieniapalvelu ja omaehtoinen kuntosaliharjoittelu • Kuntouttavaa päivätoimintaa 19 toimipisteessä, sisältäen ohjattua kuntosalitoimintaa. • Lisäksi osallistutaan seniorikeskustoimintaan yhteistyössä kuntien kanssa • Ensivaiheen ohjaus ja neuvonta 1.1.2026 lukien 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntouttavaa päivätoimintaa 18 toimipisteessä, sisältäen ohjattua kuntosalitoimintaa. • Keltinmäen päiväkeskuksesta esitetään luovuttavan • Lisäksi osallistutaan seniorikeskustoimintaan yhteistyössä kuntien kanssa
<p>Palvelupisteet ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Ensivaiheen ohjaus ja neuvonta liikkuvana palveluna 1.1.26 lukien • Seniorin hyvinvointineuvola • Omaishoitajien virkistysvapaiden turvaaminen päivätoiminnan henkilöstön toimesta eli myös kotiin jalkautuvana palveluna 	<ul style="list-style-type: none"> • Ensivaiheen ohjaus ja neuvonta liikkuvana palveluna 1.1.26 lukien • Seniorin hyvinvointineuvola • Omaishoitajien virkistysvapaiden turvaaminen päivätoiminnan henkilöstön toimesta eli myös kotiin jalkautuvana palveluna
<p>Digitaaliset palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Etäpäivätoimintaa toteutetaan koko Keski-Suomen alueella. Tavoitteena asiakasmäärän kasvattaminen. • Seniori chat ja paina apua nappi 	<ul style="list-style-type: none"> • Etäpäivätoimintaa toteutetaan koko Keski-Suomen alueella. Tavoitteena asiakasmäärän kasvattaminen. • Seniori chat ja paina apua nappi

Ikääntyneiden päivätoiminta

NYKYTILA (palveluverkkopäätös vaihe 1)

Palveluverkkoesitys, vaiheen 2 muutokset punaisella

TOIMIPISTE	Palveluverkkopäätös, vaihe 1 (muutos vuoteen 2030 mennessä)	Palveluverkkoesitys, vaihe 2
Joutsa	Säilyy	-
Jyväskylä (Keltinmäki)	Säilyy	Tilasta luovutaan 31.12.2025 vuokran antajan kiristyneisiin ehtoihin perustuen. Asiakkaat ohjautuvat muihin yksiköihin.
Jyväskylä (Kortepohja)	Säilyy	-
Jyväskylä (Palokka)	Säilyy	Arvioidaan tiloja, sisäilmaongelmaa esiintynyt. Mikäli tilasta luovutaan, tarvitaan jatkoon toimintaan sopivat tilat.
Jämsä	Säilyy	-
Keuruu	Säilyy	-
Petäjävesi	Säilyy	-
Pihtipudas	Säilyy	-
Saarijärvi	Säilyy	-
Äänekoski	Säilyy	-
Jyväskylä (Korpilahti)	Säilyy, tilaa kehitetään	Tiloja kehitetty. Tilat nyt ovat ok.
Luhanka	Säilyy, tilaa kehitetään	Ennallaan, jatkoa arvioidaan asiakastarpeiden pohjalta.
Viitasaari	Säilyy, tilaa kehitetään	Tiloja on kehitetty, kuntosalilaitteita saatu.
Hankasalmi	Säilyy, tilaa kehitetään	Tilat ok.
Karstula	Säilyy, tilaa kehitetään	Tilat ok.
Kinnula (Terveystalo)	Säilyy, tilaa kehitetään	Siirtyy omaksi toiminnaksi 1.1.26. Siirtyy vammaispalvelun kanssa samaan tilaan (Kotipiha).
Jyväskylä (Vaajakoski)	Uusi tila (tulossa jo)	Kesä 2026 valmistunee
Jyväskylä	Uusi tila	Suunnitelmasta luovutaan taloustilanteen vuoksi
Laukaa	Uusi tila	Suunnitelmasta luovutaan taloustilanteen vuoksi
<i>Sisäilma ei ole vielä päätetty</i>	Uusi tila	Suunnitelmasta luovutaan taloustilanteen vuoksi
Kannonkoski	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Kuntouttavaa päivätoimintaa tuotetaan. Tilat asumisyksikön yhteydessä.
Multia	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Multian päivätoiminta yhdistynyt Keuruun yksikköön. Seniorikeskustoimintaa Multian alueella vaihtuvissa tiloissa.
Uurainen	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Kuntouttavan päivätoiminnan osalta tiloista luovuttu, ohjaututaan joko Saarijärvi, Äänekoski tai Jyväskylän Palokka. Seniorikeskustoimintaa toteutetaan alueen eri tiloissa.
Äänekoski (Suolahti)	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Tiloista on luovuttu, ohjaututaan Äänekoskelle.
Kyyjärvi	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Tiloista on luovuttu, asiakkaat ohjautuvat Karstulaan.
Laukaa	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Lievuoreen tilasta luovuttu, toiminta keskittynyt Laukaan keskustan Pelloskujan tiloihin.
Kivijärvi	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Tiloista luovuttu, asiakkaat ohjautuvat Karstulaan tai Kinnulaan.
Konnevesi	Keskittyy seniorikeskus-toimintaan	Asiakkaat ohjautuvat Hankasalmelle. Seniorikeskustoimintaa kehitetään.
Muurame	Etsitään tilat seniorikeskus-toimintaan	Ostopalvelu on päättynyt. Päivätoiminnan asiakkaat ohjautuvat Korpilahdelle. Seniorikeskustoiminnassa hyödynnetään alueen eri toimijoiden tiloja.
Toivakka	Etsitään tilat seniorikeskus-toimintaan	Ei päivätoimintaa, ohjaututaan Vaajakoskelle. Seniorikeskustoimintaa toteutetaan alueen eri tiloissa.

5. Perhekeskuspalvelut

Perhekeskukset: Koonti nykytilasta, ei esitetä muutoksia

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE JA TAUSTAA ESITYKSELLE

- **Perhekeskuksissa** on lähtökohtaisesti laaja palveluvalikoima, esimerkiksi neuvolatoimintaa, varhaisen tuen palveluita, perhetyötä, lastensuojelua tai perheneuvolatoimintaa. Perhekeskuksien lisäksi on **lukuisia kohtaamispaikkoja**, joissa tarjotaan matalan kynnyksen tukea lapsille, nuorille ja perheille.
- **Lasten ja nuorten määrä vähenee Keski-Suomessa. Perhekeskustoiminnalla on kuitenkin merkittävä ennaltaehkäisevän työn rooli**, jolla voidaan pitkällä tähtäimellä vähentää raskaampien ja kalliimpien palveluiden käyttöä (muun muassa lastensuojelu).
- Tavoitteena on **muiden lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kytkeminen perhekeskustoimintaan**. Työtä tehdään **verkostotyönä moniammatillisesti**.
- Tavoitteena on **vakiinnuttaa perhekeskusten määrää sekä tarjota laajasti kevyempiä kohtaamispaikkoja ja vanhemmuuden tukemiseksi Perhekeskuksen tukipysäkkitoimintaa sekä parisuhdepalveluja**. Uusien perhekeskusten perustamisessa huomioidaan talouden reuna-ehdot sekä lasten, nuorten ja perheiden määrä eri kunnissa.
- Lisäksi **digitaalista perhekeskusta monipuolistetaan** (etävastaanottoja sekä yhteydenottokanavia laajennetaan).
- **Yhteisövaikuttavuuden edistäminen** kaikissa palvelutehtävissä varhaisen tuen ensisijaisuuden ja alueellisen toimintaympäristön huomioon ottaminen. Alueelliset verkostot vahvistuvat ja monialainen yhteistyö lisääntyy. Yhteinen asiakasohjauksen ja neuvonnan uusi toimintamalli osana palveluja ja perhekeskuskoordinointia. Perhekeskustoiminnassa **kunta- ja järjestöyhteistyöllä** on merkitystä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä myös tilaratkaisuissa. Palveluverkossa tulevat uudet toimipisteet voivat olla kunnan, järjestön tai hyvinvointialueen koordinoimia yhteistyötä tukevan sopimuksen mukaisesti.

PALVELU-KANAVAT	NYKYTILA
Fyysiset toimipisteet / kivijalka 	<ul style="list-style-type: none">• Lisäksi kevyempiä kohtaamispaikkoja• Neuvolatoiminta ja varhainen tuki integroituu perhekeskukseen osassa kuntia. Huomioiden, että neuvola vaatii terveydenhuollon vaatimukset täyttävän tilan.• Perhekeskuksen tukipysäkkitoiminta, ryhmätoiminta, ohjaus ja neuvonta
Palvelupisteet ja kotiin vietävät palvelut 	<ul style="list-style-type: none">• Perhekeskuskoordinaattorit ylläpitävät perhekeskustoimintaa, jalkautuvat tapahtumiin, muiden toimijoiden kohtaamispaikka-toimintaan ja verkostoihin, 3. sektorin ja sivistystoimen kanssa tehtävä yhteistyö• Perhekeskuksen tukipysäkkitoiminta, ryhmätoiminta, ohjaus ja neuvonta• Perhekeskuskoordinaattorit toteuttavat alueelliset tarpeet huomioiden matalan kynnyksen perhetyötä
Digitaaliset palvelut 	<p>Digitaalisen perhekeskuksen monipuolistaminen ja vahvistaminen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Etäpalvelujen ja etävertaisryhmätoiminnan laajentaminen/kehittäminen (esim. tarjotaan etämahdollisuus samoihin palveluihin, joita fyysisten perhekeskusten perhekeskuskoordinaattorit tarjoavat)• Vahvemman digitaalisen integraation rakentaminen eri lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kanssa• Vaikuttavien menetelmien käyttöönotto asiakastyössä• Hyvinvointitarjottimen integroiminen osaksi digitaalista perhekeskusta

Muut palvelut

Koonti järjestämisestä ja tavoitetila

Neuvolapalvelut

- Perustelut palveluverkon kehittämiselle
- Toiminta lukuina
- Toimipisteet nykytilassa ja palveluverkkoesityksessä, vaihe 2

Neuvolapalvelut: perustelut palveluverkon kehittämiseksi

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE JA TAUSTAA ESITYKSELLE

- 0-6-vuotiaiden lasten määrä ja syntyvyys on laskussa selvimmin koko pohjoisella läntisellä alueella, jolloin neuvolakäyntejä on vähemmän. Väestöennusteen mukaan 0-6-vuotiaiden määrä tulee edelleen laskemaan yli 20 prosenttia vuoteen 2030 mennessä pohjoisessa Keski-Suomessa.
- Palvelutarpeen laskuun peilaten arviona on, että pohjoisessa Keski-Suomessa on mahdollista tiivistää neuvolapalveluiden palveluverkkoa. Palveluverkkoa kehitetään tiiviissä yhteistyössä perhekeskusten ja muiden lapsiperhe toimijoiden kanssa. Neuvolapalveluja voidaan toteuttaa myös kouluterveyshuollon tiloissa.
- Palveluverkko on tulevaisuudessakin tiheä, sillä palveluja tarjotaan 28 äitiys- ja lastenneuvolassa tai toimipisteessä
- Neuvolan toimintamallimuutos tarkoittaa, että osa neuvolapalveluista voidaan järjestää erillisinä palvelupäivinä muun muassa kouluterveydenhuollon tai muissa alueen sosiaali- ja terveystieteiden yhteiskäyttötiloissa.
- Neuvolatoimipisteverkkoa kehitetään osana palvelun toimintamallimuutosta ja erityisesti toimintavarmuuden ja asukaslähtöisyyden parantamiseksi:
 - Poissaoloissa työntekijöiden sijaistamiset varmistavat ettei palvelukatkoja tule
 - Työ- ja asiakasturvallisuus
 - Osaamisen vahvistuminen
 - Matkustamiseen käytetty aika ja kustannukset vähenevät
 - Mahdollistaa palvelun kaikkina arkipäivinä (ei vain 1-2/pvä viikossa)
 - Palveluun ei tule tyhjäkäyntiä, kun asiakasmäärät nykyistä suurempia
- Digipalveluita ja perhekeskustoimintaa kehitetään ja vahvistetaan

PALVELU-KANAVAT	NYKYTILA	ESITYS (vaihe 2)
Fyysinen toimipiste /kivijalka 	Lasten- ja äitiysneuvoloita yhteensä 32 kappaletta ja 2 keskitettyä seksuaaliterveysyksikköä ja 1 keskitetty puhelinpalvelu	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintamallimuutos koskee: Kannonkoski, Kivijärvi Kyyjärvi, Konnevesi ja Lievestuore (osa neuvolapalveluista toteutuu mm. kouluterveydenhuollon tiloissa palvelupäivinä) • Toimintamallimuutos 2027: Toivakka, Kinnula (palvelupäiviä kouluterveydenhuollon tiloissa ja osa palveluista Pihtiputaan neuvolasta) • Luovutaan neuvolatilasta 2026: Multia, Kuorevesi ja Vihtavuori • Luovutaan neuvolatilasta 2027: Huhtasuo
Palvelupisteet ja kotiin vietävät palvelut 	Kotikäynnit tehdään ensisynnyttäjille ja tarpeen mukaisesti Ehkäisyvälineautomaatteja Kyllön sosiaali- ja terveysasemalla, 10/25 Äänekosken ja Jämsän terveysasemilla, Gadian Viitaniemen kampuksella.	Kotikäynnit tehdään ensisynnyttäjille ja tarpeen mukaisesti
Digitaaliset palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • Keskitetty puhelinpalvelu, videovastaanotot, kiireetön viestinvälitys ja hoidolliset puhelut ja etäperhevalmennukset 	Digipalveluita vahvistetaan ja lisätään, muun muassa: <ul style="list-style-type: none"> - Raskauden ja raskausdiabeteksen hoitopolut valmisteilla

Neuvolapalvelut – toiminta lukuina

TUNNUSLUVUT, KÄYNNIT JA ASIAKKAAT, 2024-25

	Käynnit, 2024	Käynnit 1-6/2025	Asiakkaat 2024	Asiakkaat 1-6/2025
Äitiysneuvola	26 716	17 563	1948	2041
Lastenneuvola	42 684	25 105	14 801	15 593
Seksuaaliterveys	15 637	6989		

TUNNUSLUVUT, HENKILÖSTÖ

Henkilöstö, htv	112 (110 terveydenhoitajaa; 2 lähihoitajaa)
-----------------	---

Neuvolapalvelut: Yksiköt nykytilassa sekä esityksessä, perustelut

Muutokset	Kunta	Toimipisteen nimi	Kuntoluokka*	Henkilöstö	Perustelut muutokselle
Poistuu	Kuorevesi	Kuoreveden sosiaali- ja terveysasema	Tyydyttävä tila, ollut katselmuksessa	Lastenneuvola 0-1pv/vko Jämsän neuvolan toimesta	0-6 –vuotiaiden lasten määrä alueella vähäinen (46) ja vähenevä. Kuorevedellä toteutetaan vain lastenneuvolapalvelu, tarve noin 1pv/1-2vkossa. Äitiysneuvolatoiminta ja lääkärikäynnit toteutetaan jo nyt Jämsän sote-asetalla
Toimintamallimuutos	Kivijärvi	Kivijärven terveysasema	Neuvolan tilat huonokuntoiset	0,6htv, mutta hoidettu Karstulan neuvolan toimesta 1pv/vko.	0-6 –vuotiaiden lasten määrä vähäinen (45) ja vähenevä. Palvelu toteutuu noin 1 pv/vko. Hoidetaan Karstulasta käsin ja osittain palvelupäivinä Kivijärven kouluterveydenhuollosta palvelupäivinä. Kivijärven lääkäripalvelut Karstulasta.
Toimintamallimuutos	Kannonkoski	Kannonkosken terveysasema		Hoidetaan Saarijärven toimesta 1pv/vko	0-6 vuotiaiden määrä vähäinen (58) ja vähenevä. Palvelu toteutuu noin 1pv/vko. Hoidetaan jatkossa Saarijärven neuvolasta ja osittain Kannonkosken kouluterveydenhuollon tiloista käsin palvelupäivinä.
Toimintamallimuutos	Kyyjärvi	Kyyjärven sosiaali- ja terveyspalvelupiste	Vastaanottohuoneet pienet, ei pystytä tekemään laaja-alaista työtä	Hoidetaan Karstulan neuvolan toimesta 1pv/vko	0-6 –vuotiaiden lasten määrä pieni (48) ja vähenevä. Palvelu toteutuu noin 1-2pv/vko. Palvelu toteutuu osittain Kyyjärven kouluterveydenhuollon tiloissa palvelupäivinä ja osittain Karstulasta käsin
Toimintamallimuutos	Konnevesi	Konneveden sosiaali- ja terveysasema		0,6htv, ollut täyttämättä 1/25 alkaen, hoidettu Laukaan ja Äänekosken neuvoloiden toimesta. Mahdollisuus 1pv/vkossa kouluterveydenhuollon tai kuntaan jäävien muiden sotepalveluiden tiloissa	0-6 –vuotiaiden lasten määrä vähentynyt (84), samoin syntyneitten määrä tarve 2-pv/vko. Palvelut jatkossa osittain Konneveden muissa soten tiloissa tai kouluterveydenhuollon tiloissa, osa palvelusta toteutuu Äänekoskelta, Laukaasta tai Hankasalmentä asiakkaan valinnan mukaan
Poistuu	Multia	Multian sosiaali- ja terveyspalvelupiste		1 pv/viikko, hoidetaan Keuruun neuvolan toimesta	0-6 vuotiaiden määrä vähenevä (51). Tarve 1pv/1vkoa. Palvelut jatkossa Keuruun neuvolasta käsin
Toimintamallimuutos	Lievestuoreen neuvola	Lievestuoreen sivuvastaanotto		1	Neuvolapalvelu tuotetaan Lievestuoreen koulun opiskeluhuollon tiloissa 1.1.2026 alusta alkaen.
Poistuu 2027	Huhtasuo	Huhtasuon sosiaali- ja terveysasema	Huonokuntoinen	4	Lapsimäärä kasvava (583, kasvu 10% viime vuoteen verrattuna), resurssi 4htv. Uusia tiloja kartoitetaan Jyväskylästä - yhdistyminen keskustan neuvolan kanssa, jolle ollaan myös etsimässä tiloja. Huhtasuon neuvola jatkaa määräaikaisena olemassa olevassa kiinteistössä noin vuoteen 2027.
Yhdistyy 2027	Jyväskylä	Keskustan neuvola	Ei esteetön tila	7	Lapsimäärä kasvava (1114, kasvu 4% viime vuoteen verrattuna), resurssi 7htv. Yhdistyminen Huhtasuon neuvolan kanssa viim. 2027, tilat selvittelyssä.
Toimintamallimuutos	Toivakka (2027)	Toivakan terveysasema		1	Lapsimäärä (145), palvelu toteutuu 1htv . Palvelu toteutuu v. 2027 alkaen osittain muissa paikallisissa sote-toimijoiden tai esim. koulun opiskeluhuollon tiloissa ja osittain Sampoharjun sote-keskuksessa.
Toimintamallimuutos	Kinnula (2027)	Kinnulan terveyskeskus		0,4	Lapsimäärä pieni (0-6-vuotiaat 100, lasku 10% vuoteen –23 verrattuna), pieni yksikkö. Palvelut 1.1.2027 alkaen Pihtiputaan neuvolasta ja palvelupäivinä kouluterveydenhuollon tiloissa.
Poistuu	Vihtavuori	Vihtavuoren neuvola			Lapsimäärä 0-6 –vuotiaat 165. Palvelu toteutuu 1htv. Palvelu tuotetaan Leppäveden neuvolasta käsin jatkossa. Leppävedelle valmistuu uusi tila syksyllä -26
Ei muutosta	Jyväskylä	Kuokkalan neuvola		8	
Ei muutosta	Muurame	Muuramen neuvola		4	
Ei muutosta	Laukaa	Laukaan neuvola		4	
Tilamuutos	Laukaa	Leppäveden neuvola		2	
Ei muutosta	Jyväskylä	Tikkakosken neuvola		2	
Ei muutosta	Uurainen	Uuraisten neuvola		2	
Ei muutosta	Jyväskylä	Jkl keskitetty seks.terv.yksikkö		8	
Ei muutosta	Jämsä	Jämsän neuvola		5	
Ei muutosta	Hankasalmi	Hankasalmen neuvola		1	
Ei muutosta	Jyväskylä	Sampoharjun neuvola		6,5	
Ei muutosta	Keuruu	Keuruun neuvola		3	
Ei muutosta	Petäjävesi	Petäjäveden neuvola		1	
Ei muutosta	Joutsa	Joutsan neuvola		1	
Ei muutosta	Jyväskylä	Keljonkankaan neuvola		4,5	
Ei muutosta	Jyväskylä	Korpilahden neuvola		1,5	
Ei muutosta	Jyväskylä	Kyllön neuvola		7,5	
Ei muutosta	Äänekoski	Äänekosken neuvola		6	
Ei muutosta	Äänekoski	Äänekosken keskitetty seksuaaliterveyspalvelu		1	
Ei muutosta	Saarijärvi	Saarijärven neuvola		3	
Ei muutosta	Pihtipudas	Pihtiputaan neuvola		2	
Ei muutosta	Viitasaari	Viitasaaren neuvola		2	
Ei muutosta	Karstula	Karstulan neuvola		1	

Huom. Tarkennettu Kuoreveden neuvolan osalta kuntoluokkaa (tyydyttävä luokitus). Lisätty: Kivijärven lääkäripalvelut Karstulasta.

Suun terveydenhuolto

- Perustelut palveluverkon kehittämiseksi
- Toiminta lukuina
- Toimipisteet nykytilassa ja palveluverkkoesityksessä, vaihe 2
- Muuttuvien ja poistuvien toimipisteiden tiedot

Suun terveydenhuolto - perustelut palveluverkon kehittämiseksi

TARVE PALVELUIDEN KEHITTÄMISELLE JA TAUSTAA	PALVELUKANAVAT	NYKYTILA	ESITYS
<ul style="list-style-type: none"> • Palveluverkkoesityksessä pienien hoitoloiden toimintoja siirretään olemassa oleviin hoitoloihin. • Suun terveydenhuollossa on haasteena, että hoitohuoneiden ja palveluiden määrä eivät ole optimaalisessa suhteessa väestön määrään. Osa toimipisteistä on pieniä ja haavoittuvia, joissa hammashoitaja-hammaslääkärin –työparin poissaolot vaikuttavat toimintaan. Osa tiloista on huonokuntoisia. • Asiakas käy keskimäärin 2,3/krt/vuosi suunterveydenhuollon palveluissa. • Suun terveydenhuollon perustehtävänä on yksilö- ja väestötasolla suun terveyden edistäminen ja suun sairauksien hoito moniammatillisena yhteistyönä sekä lakisääteisten palvelujen tuottaminen. • Iso osa suun alueen sairauksista on piileviä ja ennaltaehkäistävissä, joten yksilölliseen ja terveydelliseen tarpeeseen perustuva säännöllinen hoito tarkastuksineen ja omahoito-ohjeineen on tärkeää, jotta vältetään raskailta korjaavilta hoidoilta. Suun sairauksien hoito on tärkeää yleisterveyden kannalta. Suun infektiolla on osoitettu yhteys muun muassa moniin kansansairauksiin. • Palvelut tarjotaan pääsääntöisesti hammashoitaja-hammaslääkäri -työparien sekä suuhygienistien ja hammashoitajien vastaanotoilla hammashoitoloissa. Käytössä on myös liikkuvia hammashoitoyksiköitä, joissa voidaan tehdä suun tarkastuksia, tutkimuksia ja hoitoja. Etäpalveluita tarjotaan neuvontaa ja ohjausta tarvitseville asiakkaille muun muassa videovastaanotolla ja chatissa. • Huhtasuon tiloista luovutaan. 	<p>Fyysinen toimipiste / kivijalka</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hammaslääkäri + hammashoitaja vastaanotot • Suuhygienistin vastaanotot • Hammashoitajan vastaanotot • Erikoishoidon vastaanotot • Kivijalassa arvioilta 98% toiminnasta 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimipisteitä 26 • Kivijalassa arvioilta 97 % toiminnasta
	<p>Liikkuvat, jalkautuvat ja kotiin vietävät palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikkuvat palvelut: liikkuva hammashoituhuone, jossa tuotetaan osa koululaisten asetuksen mukaisista tarkastuksista ja hoito • PopUp, tuotetaan osa koululaisten tarkastuksista ja tutkimuksista 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikkuvat palvelut: liikkuva hammashoituhuone, jossa tuotetaan osa koululaisten asetuksen mukaisista tarkastuksista ja tutkimuksista sekä hoito • PopUp, tuotetaan osa koululaisten tarkastuksista ja tutkimuksista • Liikkuvia palveluja lisätään niille kouluille, joiden lähihoitolat suljetaan
	<p>Digitalliset palvelut</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Osa hoidon tarpeen arviosta • Chat • Osa ajanvaraustoiminnasta • Osa aikojen siirroista ja peruutuksista • Esitietolomakkeet • Etävastaanotot; odottavat perheet, 1-vuotiaiden tarkastukset • Ammattilaisten välinen konsultaatio • Luotettavaa tilastointitietoa ei ole saatavissa mm. erilaisten potilastieto-järjestelmien kirjauskäytäntöjen vuoksi. Arviolta noin 2 % palveluista sähköisinä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osa hoidon tarpeen arviosta • Chat • Osa ajanvaraustoiminnasta • Osa aikojen siirroista ja peruutuksista • Esitietolomakkeet • Etävastaanotot; odottavat perheet, 1-vuotiaiden tarkastukset • Ammattilaisten välinen konsultaatio • Luotettavaa tilastointitietoa edelleen vaikea saada kirjauskäytäntöjen vuoksi. Arviolta noin 2 % palveluista sähköisinä.

Suun terveydenhuolto – Toiminta lukuina

TUNNUSLUVUT, KÄYNNIT JA ASIAKKAAT, 2024

	Yhteensä	Ikäryhmä 0-17 v .	Ikäryhmä 18-74 v.	Ikäryhmä yli 75 v.
Fyysiset kontaktit + asiointikäynnit ARVIO <i>tietoa ei saatavissa kaikista järjestelmistä</i>	231 845 + n. 32 000 <i>(Mediatri ja Winhit tieto puuttuu)</i>	78 418*	124 441*	18 844*
Fyysiset asiakkaat + asiointiasiakkaat ARVIO <i>tietoa ei saatavissa kaikista järjestelmistä</i>	123 208 + n. 14 000 <i>(Mediatri ja Winhit tieto puuttuu)</i>	30 807*	48 933*	7 442*
*kaikista kontakteista tieto on ohjeellinen, sillä kaikista potilastietojärjestelmistä ei ole saatavissa ikäryhmätietoa (tieto koottu LC ja Mediatri)				

TUNNUSLUVUT, HENKILÖSTÖ

	Hammaslääkärit	Hammashoitajat	Suuhygienistit
Henkilöstö, htv	110	171	55

PALVELUKANAVAT	NYKYTILA
Fyysinen toimipiste / kivijalka 	<ul style="list-style-type: none"> Kivijalassa arvioilta 98 % toiminnasta
Liikkuvat palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Liikkuvan hammashoitolan toiminta aloitettiin syyskuussa 2023 Käynnit 0,8 %; asiakkaat 1,4 %
Digitaaliset palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Luotettavaa tilastointitietoa ei ole saatavissa mm. erilaisten potilastietojärjestelmien kirjauskäytäntöjen vuoksi. Arviolta noin 2 % palveluista sähköisinä.

Suunterveydenhuolto – Toimipisteet nykytilassa sekä palveluverkkoesityksessä (vaihe 2)

NYKYTILA

Kunta	Osoite	Suun terveydenhuollon toimipiste
Hankasalmi	Hankavedentie 1, 41520 Hankasalmi	Hankasalmen hammashoitola
Joutsa	Myllytie 8, 19650 Joutsa	Joutsan hammashoitola
Jyväskylä	Hoitajantie 3, 40600 Jyväskylä	Perusterveydenhuollon erikoishoidon yksikkö, Sairaala Nova
	Kansakoulunkatu 1, 40100 Jyväskylä	SEHY, Suun erikoishoidon yksikkö
	Nevakatu 1, 40340 Jyväskylä	Huhtasuon hammashoitola
	Virastokuja 2 B, 41800 Korpilahti (Korpilahtitalo)	Korpilahden hammashoitola
	Liitukuja 4, 40520 Jyväskylä	Kuokkalan yhtenäiskoulun hammashoitola
	Keskussairaalantie 20, 40620 Jyväskylä	Kyllön hammashoitola
	Ritopohjantie 25, 40270 Palokka	Palokan hammashoitola
	Vesmannintie 7, 40800 Vaajakoski	Sampoharjun hammashoitola
	Sohlberginkatu 3, 40530 Jyväskylä	Keljonkankaan yhtenäiskoulun hammashoitola
	Kirkkokatu 3, 41160 Tikkakoski	Tikkakosken hammashoitola
Jämsä	Terveyskuja 5, 42100 Jämsä	Jämsän hammashoitola
	Puistotie 5, 35600 Hallo	Kuoreveden hammashoitola
Kannonkoski	Järvitie 7 A, 43300 Kannonkoski	Kannonkosken hammashoitola
Karstula	Hämeenpurontie 9, 43500 Karstula	Karstulan hammashoitola
Keuruu	Kantolantie 7, 42700 Keuruu	Keuruun hammashoitola
	Riihontie 15, 42800 Haapamäki	Haapamäen hammashoitola
Kinnula	Keskustie 44, 43900 Kinnula	Kinnulan hammashoitola
Konnevesi	Palotie 6, 44300 Konnevesi	Konneveden hammashoitola
Laukaa	Kantolantie 12, 41340 Laukaa	Laukaan hammashoitola
	Liepeentie 45 41400 Lievestuore	Lievestuoreen hammashoitola
Multia	Nehentie 2, 42600 Multia	Multian hammashoitola
Muurame	Virastotie 10, 40950 Muurame	Muuramen hammashoitola
	Nisulantie 5, 40950 Muurame	Muuramen kouluhammashoitola
Petäjävesi	Teollisuustie 1, 41900 Petäjävesi	Petäjäveden hammashoitola
Pihtipudas	Provastintie 1 as. 4, 44800 Pihtipudas	Pihtiputaan hammashoitola
Saarijärvi	Sairaalantie 2, 43100 Saarijärvi	Saarijärven hammashoitola
Toivakka	Iltauskontie 6, 41660 Toivakka	Toivakan hammashoitola
Uurainen	Kuukantie 16, 41230 Uurainen	Uuraisten hammashoitola
Viitasaari	Sairaalantie 4, 44500 Viitasaari	Viitasaaren hammashoitola
Äänekoski	Terveyskatu 8, 44100 Äänekoski	Äänekosken hammashoitola

ESITYS

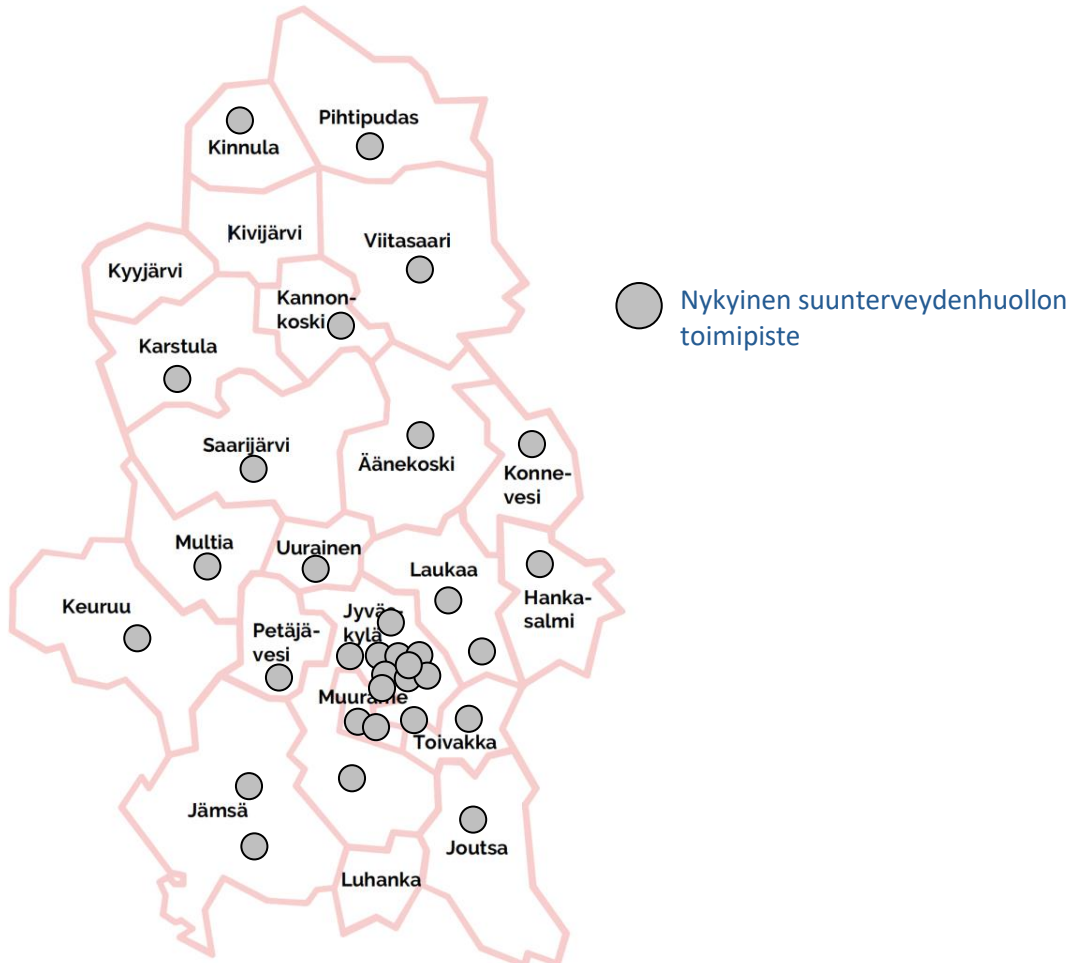
Kunta	Osoite	Suun terveydenhuollon toimipiste
Hankasalmi	Hankavedentie 1, 41520 Hankasalmi	Hankasalmen hammashoitola
Joutsa	Myllytie 8, 19650 Joutsa	Joutsan hammashoitola
Jyväskylä	Hoitajantie 3, 40600 Jyväskylä	Perusterveydenhuollon erikoishoidon yksikkö, Sairaala Nova
	Kansakoulunkatu 1, 40100 Jyväskylä	SEHY, Suun erikoishoidon yksikkö
	Nevakatu 1, 40340 Jyväskylä	Huhtasuon hammashoitola
	Virastokuja 2 B, 41800 Korpilahti (Korpilahtitalo)	Korpilahden hammashoitola
	Liitukuja 4, 40520 Jyväskylä	Kuokkalan yhtenäiskoulun hammashoitola
	Keskussairaalantie 20, 40620 Jyväskylä	Kyllön hammashoitola
	Ritopohjantie 25, 40270 Palokka	Palokan hammashoitola
	Vesmannintie 7, 40800 Vaajakoski	Sampoharjun hammashoitola
	Sohlberginkatu 3, 40530 Jyväskylä	Keljonkankaan yhtenäiskoulun hammashoitola
	Kirkkokatu 3, 41160 Tikkakoski	Tikkakosken hammashoitola
Jämsä	Terveyskuja 5, 42100 Jämsä	Jämsän hammashoitola
Karstula	Hämeenpurontie 9, 43500 Karstula	Karstulan hammashoitola
Keuruu	Kantolantie 7, 42700 Keuruu	Keuruun hammashoitola
	Riihontie 15, 42800 Haapamäki	Haapamäen hammashoitola
Laukaa	Kantolantie 12, 41340 Laukaa	Laukaan hammashoitola
Muurame	Virastotie 10, 40950 Muurame	Muuramen hammashoitola
	Nisulantie 5, 40950 Muurame	Muuramen kouluhammashoitola
Petäjävesi	Teollisuustie 1, 41900 Petäjävesi	Petäjäveden hammashoitola
Saarijärvi	Sairaalantie 2, 43100 Saarijärvi	Saarijärven hammashoitola
Toivakka	Iltauskontie 6, 41660 Toivakka	Toivakan hammashoitola
Uurainen	Kuukantie 16, 41230 Uurainen	Uuraisten hammashoitola
Viitasaari	Sairaalantie 4, 44500 Viitasaari	Viitasaaren hammashoitola
Äänekoski	Terveyskatu 8, 44100 Äänekoski	Äänekosken hammashoitola

Poistuvien suunterveydenhuollon yksiköiden tiedot

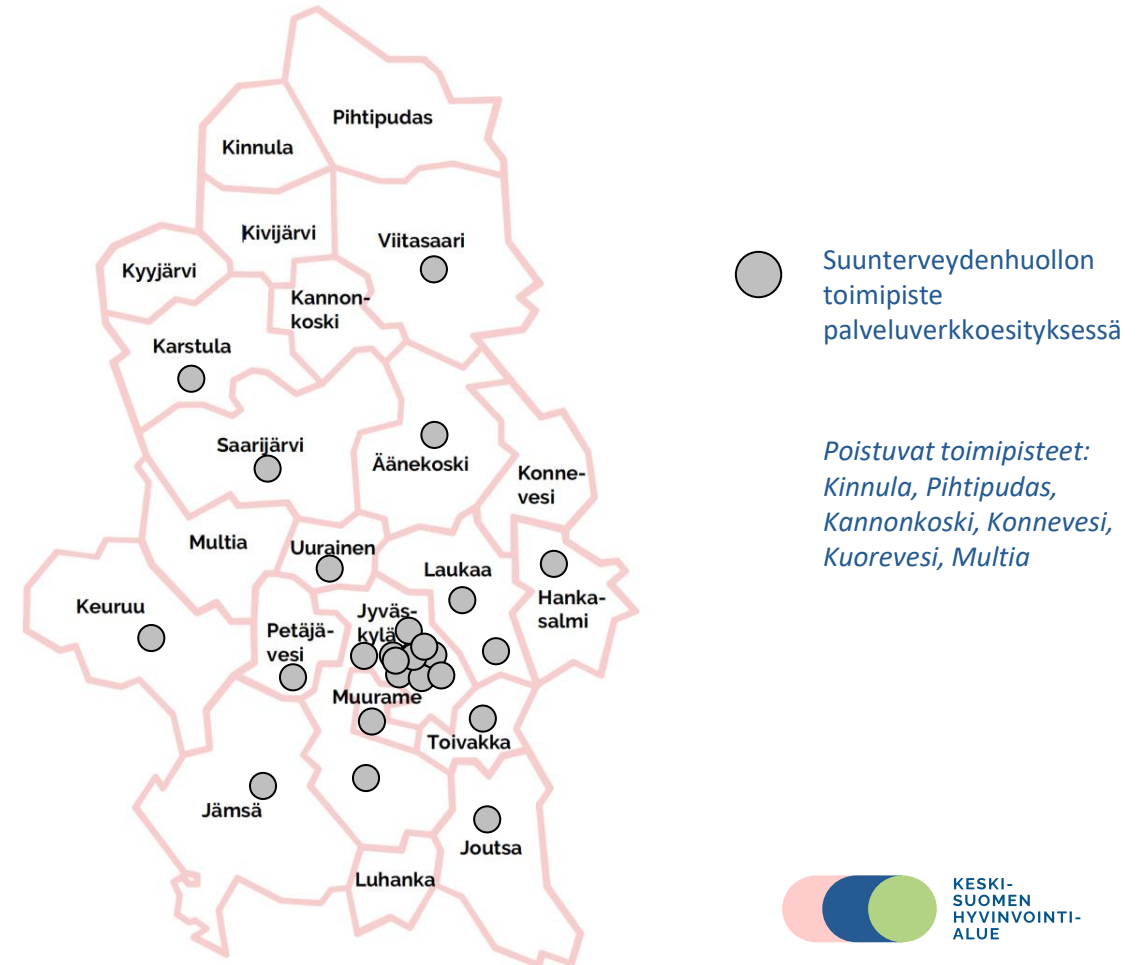
Toimipiste	Aukioloaika päivää/viikossa	Väestömäärä	Henkilöstön määrä	Käyntimäärät vuonna 2024	Palveluiden saavutettavuus; etäisyys lähimpään sote-toimipisteeseen	Yksityiset palvelut
Kinnula	3-4	1 503	2	1 327	63,4	ei
Pihtipudas	5	3 693	7	4 422	39	ei
Kannonkoski	4	1 156	2	831	33,6	ei
Konnevesi	5	2 484	3 (tulee Laukaasta)	1 938	38	ei
Kuorevesi	4	2 750	2,7	1 155	23,5	ei
Multia	3	1 400	1,8	836	20	ei

Suunterveydenhuollon yksiköt nykyisin ja palveluverkkoesityksessä (vaihe 2)

Nykytilanne

Palveluverkkoesitys, vaihe 2

Toimipisteet merkitty kartalle suuntaa antavasti.

Huom! Luhanka oli virheellisesti merkitty harmaalla täplällä 8.10.2025 julkaistuun materiaaliin; poistettu

Muiden palveluiden osalta määritellään palveluiden kehittämisen ja toimipisteiden sijoittumisen periaatteet

Palveluiden kehittämisen ja toimipisteiden sijoittumisen periaatteet

Muiden palveluiden osalta palvelustrategia määrittelee palveluiden kehittämisen ja toimipisteiden sijoittumista

Jokaisen palvelun osalta on laadittu tarkemmat suunnitelmat palveluiden kehittämiseksi sekä toimipisteiden sijoittumisen periaatteet. Yhteinen palveluverkko kehittyy näiden periaatteiden mukaan.

Jokainen palvelu käsitellään omana kokonaisuutena

Muu palvelu

- Äitiys- ja lastenneuvola (toimipiste-esitys kuvattu edellä)
- Opiskeluhuollon palvelut (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, koulukuraattorit ja -psykologit)
- Perheen varhaisen tuen palvelut - Palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, tukiperhetoiminta
- Perheen varhaisen tuen palvelut - Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta
- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja perheneuvola
- Perheoikeudelliset palvelut
- Avohuollon lastensuojelu sekä sijais- ja jälkihuollon palvelut
- Nuorisokodit ja perhetukikoti sekä laitosten avotyö
- Suun terveydenhuolto (toimipiste-esitys kuvattu edellä)
- Sosiaali- ja kriisipäivystys
- Vammaispalvelun asumispalvelut
- Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus
- Vammaisten päivä- ja työtoiminta
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut
- Kuntouttava työtoiminta, sosiaalihuoltolain mukainen päivä- ja työtoiminta, päihdekuntoutujien päiväkeskustoiminta SHL 24 b§
- Kotihoito, ympärivuorokautinen, 24/7
- Turvapalvelut
- Ikääntyneiden muut asumispalvelut - Laitospalvelut
- Ikääntyneiden muut asumispalvelut - Yhteisöllinen asuminen
- Ikääntyneiden asiakasohjaus ja keskitetyt palvelut
- Erikoissairaanhoidon palvelut
- Aikuissosiaalityö ja työllisyyttä edistävät sosiaalipalvelut

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (1/4)

Äitiys- ja lastenneuvola	<ul style="list-style-type: none">• Neurolapalvelut sijoittuvat sote-asetuille, lähiasemille sekä perhekeskuksiin ja niitä voidaan tuottaa myös muiden palveluiden yhteydessä tai esim. kouluterveydenhuollon tiloissa kouluille. Palvelu vaatii terveydenhuollon tilat. Neurolapalveluun kuuluu terveydenhoitajan ja lääkärin palvelu. Palvelut perustuvat lainsäädännön mukaan toteutettuihin määräaikaisiin terveystarkastuksiin ja terveysneuvontaan, joissa huomioidaan yksilöiden ja perheiden tarpeet. Hyvinvointialueen alueellinen neuvolasuunnitelma ohjaa toimintaa.• Neuroloiden toimipisteverkostoa tarkastellaan ja paikallisesti etsitään ratkaisuja soten muista käytössä olevista tiloista joissa neuvolatoimintaa voidaan toteuttaa, toimintamallimuutokset tai toimipisteestä luopuminen koskettaa noin 13 neuvolan toimipistettä alueella
Opiskeluhuollon palvelut	<ul style="list-style-type: none">• Opiskeluhuollon palvelut tuotetaan lakisääteisesti lähipalveluna oppilaitoksissa tai niiden välittömässä läheisyydessä• Kouluilla huomioidaan muiden opiskeluhuollon toimijoiden tai neuvolan kanssa tilojen yhteiskäyttö.• Sepänkadun opiskelijaterveydenhuollon uudelleen sijoittaminen Jyväskylässä 2. asteen oppilaitoksiin tai niiden välittömään läheisyyteen• Opiskeluhuollon tilojen käyttöä kehitetään ja muutoksia arvioidaan mm. opiskeluterveydenhuollon (Sepänkatu 3) tilojen osalta.
Palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, tukiperhetoiminta	<ul style="list-style-type: none">• Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelut ovat lähipalvelua. Palveluissa huomioidaan alueelliset tilojen yhteiskäytön mahdollisuudet.• Lapsiperheiden sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen sijoittuminen alueellisiin palvelukeskittymiin, joista tarvittaessa jalkaudutaan lähipalvelupisteisiin tai asiakkaiden koteihin
Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta	<ul style="list-style-type: none">• Perhetyö ja lapsiperheiden kotipalvelutyö on lähipalvelua, jossa hyödynnetään palveluiden alueellisia yhteiskäyttötiloja (kirjaaminen, neuvottelut ja sosiaaliset tilat)• Lapsiperheiden kotipalvelun sekä perhetyön sijoittuminen alueellisiin palvelukeskittymiin, joista jalkaudutaan lähipalvelupisteisiin• Tavoitteena on lisätä digitaalisia työmalleja (mm. puheentunnistus, etäperhetyöntekijä) osuutta palveluissa. Tukihenkilötoiminta toteutuu pääosin järjestötoimintana.
Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja perheneuvola	<ul style="list-style-type: none">• Palvelut kattavat maantieteellisesti kaikki Keski-Suomen alueen kunnat. Nykyisissä tiloissa ei suuria muutostarpeita.• Tiloja uudistettaessa ne pyritään sijoittamaan perhekeskusten tai muiden sotepalveluiden yhteyteen.
Perheoikeudelliset palvelut	<ul style="list-style-type: none">• Nykyiset toimipisteet sekä tapaamispaikat säilyvät ja Saarijärvelle lisätään tapaamispaikka

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (2/4)

Avohuollon lastensuojelu sekä sijais- ja jälkihuollon palvelut	<ul style="list-style-type: none">• Avohuollossa kriteerit täyttävien määrä ohjaa toimipisteiden sijoittumista ja tavoitteena sijoittuminen lähelle muita lapsiperhepalveluita.• Turvataan sosiaalityö ja lastensuojelun tukitoimet lastensuojelussa lähipalveluna ja kotiin vietävänä palveluna (avohuolto) sekä jalkautuvana palveluna (sijais- ja jälkihuolto). Toimipisteiden sijoittelussa huomioidaan henkilöstön saatavuus reuna-alueilla, työn riittävän tuen mahdollistaminen sekä yhtenäisten palveluiden ja prosessien kehittäminen. Perhehoitoa vahvistetaan suhteessa laitoshoitoon.
Nuorisokodit ja perhetukikoti sekä laitosten avotyö	<ul style="list-style-type: none">• Turvataan omat riittävät laitoshoidon palvelut (kriisi- ja vastaanotto toiminta, pitkäaikainen laitoshoido sekä perhekuntoutus), jotka ovat saavutettavissa koko hyvinvointialueella.• Uusi lastensuojelun laitoshoidon yksikkö on nykyisessä investointiohjelmassa, toteutus 2026-27• Laitosten avotyö tehdään pääosin koteihin, mutta vaatii tiimitilan.
Suun terveydenhuolto	<ul style="list-style-type: none">• Suun terveydenhuolto on toiminnan luonteen vuoksi pääsääntöisesti kivijalkapalvelua. Käytössä on myös liikkuvia palveluja.• Lasten ja koululaisten suun terveydenhuolto mukaan lukien oikomishoito on osa kouluterveydenhuoltoa, joten palvelut tulee järjestää lähipalveluina• Pienten hoitoloiden toimintoja siirretään olemassa oleviin hoitoloihin isompiin yksiköihin.
Sosiaali- ja kriisipäivystys	<ul style="list-style-type: none">• Sosiaali- ja kriisipäivystys on keskitetty palvelu, joka sijaitsee sairaala Novan välittömässä läheisyydessä yhteispäivystyksen mahdollistumiseksi• Sosiaali- ja kriisipäivystyksen palvelut ovat kaikkien hyvinvointialueen asukkaiden ja hyvinvointialueella oleskelevien henkilöiden saatavilla asuinpaikkakunnasta tai oleskelupaikasta riippumatta 24/7• Palvelu on osa sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekeskuksen toimintaa ja samoissa tiloissa. Tilajärjestely tukee palveluiden oikea-aikaisuutta ja viranomaisyhteistyötä, muuten ei vaikutusta palveluiden saatavuuteen.
Vammaispalvelun asumispalvelut	<ul style="list-style-type: none">• Kotiin tukemisen tiimien palvelun kattavuutta hyvinvointialueella lisätään tavoitteellisesti työntekijöiden liikkuvuutta lisäämällä. Toiminnalla mahdollistetaan asiakkaiden asuminen omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.• Asumispalveluita järjestetään asiakastarpeiden mukaisesti. Asumisyksiköitä sijoitetaan sinne, missä palvelutarpeet suurimmat asiakasmäärän mukaisesti tai missä on käyttökelpoisia tiloja saatavilla. Tuotantotapa-analyysin tulosten mukaisesti pienempiä kustannuksiltaan kalliita yksiköitä yhdistellään suuremmiksi yksiköiksi. Kustannusten hillintä, valmius ja varautuminen edellyttävät oman palvelutuotannon vahvistamista. Vammaisten asumispalveluihin tarvitaan uusia yksiköitä 3 kpl ja korvaavia 7 kpl.
Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus	<ul style="list-style-type: none">• Palvelua tarjotaan seudullisissa toimipisteissä (Saarijärvi, Äänekoski, Viitasaari, Laukaa, Jämsä, Keuruu, Jyväskylä). Muualla maakunnassa palvelupäiviä järjestetään asiakastarpeen mukaisesti yhteiskäyttöisissä tiloissa. Kotikäynnit toteutuvat asiakastarpeiden mukaisesti.

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (3/4)

Vammaisten päivä- ja työtoiminta

- **Palvelutuotannon järjestäminen alueellisten asiakastarpeiden mukaisesti. Toimipisteitä ympäri hyvinvointialuetta.** Useita kertoja päivätoiminnassa käyville asiakkaille palvelut tuotetaan lähipalveluna. Osa lähipäivistä voidaan tuottaa etäpalveluna.
- Vammaisten päivä- ja työtoiminnan lisätiloja selvitetään muulta toiminnalta vapautuvista tiloista.
- Toimintaa kehitetään ja tehostetaan työntekijöiden liikkuvuutta lisäämällä. Liikkuvan päivätoiminnan kehittäminen vähentää kiinteiden toimintatilojen tarvetta.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut

- Painopistealueena on tukea asiakkaita ensisijaisesti kotiin vietävillä palveluilla: Tuetun asumisen suoritteita lisätään 28 % vuonna 2026.
- Asumispalveluita järjestetään asiakastarpeiden mukaisesti. Kivijärven Kotikiven yhteisöllinen asuminen loppuu 1.1.2026 alkaen. Palvelu jatkuu tuettuna asumisena osassa olemassa olevia kiinteistöjä.
- Palvelutarpeisiin perustuen suunnitellaan olemassa olevia resursseja uudelleen kohdentamalla Nuorten aikuisten yhteisöllisen asumisen yksikköä Jyväskylään sekä jatketaan Vahvan tuen ja arvioinnin yksikköä valmistelua vastuualueiden yhteisenä palveluna.

Kuntouttava työtoiminta, sosiaalihuoltolain mukainen päivätoiminta ja päihdepäiväkeskustoiminta

- Kuntouttavan työtoiminnan huonokuntoisten tilojen korvaaminen ajanmukaisilla tiloilla. Vuonna 2025 Jyväskylässä on käynnistynyt uusi yksikkö. Kuntouttava työtoiminta on mahdollisesti siirtymässä kokonaan tai osittain kuntien järjestämisvastuulle vuonna 2027.
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien päivätoiminnan laajeneminen sosiaalisena kuntoutuksena asiakkaiden palvelutarpeen mukaisille paikkakunnille. Selvitetään sosiaalihuoltolain (24 b §) mukaisten päihdepäiväkeskusten tarpeet Jämsässä, Äänekoskella ja Laukaassa. Selvitetään palvelun toteuttaminen liikkuvana palveluna. Jyväskylässä päihteiden käyttäjien palvelukeskus Hanskalle varmistetaan korvaavat, isommat tilat.

Kotihoito 24/7

- Kotihoidon palvelut tuotetaan **asiakkaan kotona** lähipalvelualueilla, jotka eroavat hieman väestöltään ja maantieteellisesti toisistaan
- Kotihoidon henkilöstön toimipisteet voivat sijoittua alueittain siten, että **asiakkaiden käynneille päästään nopeasti ja sujuvasti**
- Kotihoidon henkilöstön toimipiste voi olla terveystiloihin lähellä tai samoissa tiloissa.

Turvapalvelut

- Turvapuhelinkeskus toimii osana Sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekeskusta.
- **Turva-avustajapalvelu on kotiin annettavaa palvelua** ja tämän tueksi tarvitaan liikkumisen mahdollistavat kulkuvälineet.
- Palveluvastaavien etätönnön, hybriditönnön ja monipaikkaisen työn mahdollistaminen yhteiskäyttötiloilla.

Ikääntyneiden muut asumispalvelut / Laitospalvelut

- **Pitkäaikainen laitoshoido** päättyy vuoden 2026 kesällä.
- Laitoshoidon päättymisen jälkeen tilasta luovutaan, aiemmin vapautuneita tiloja on osittain hyödynnetty joko ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tai lyhytaikaisessa hoidossa.

Koonti muiden palveluiden järjestämisestä (4/4)

Ikääntyneiden muut asumispalvelut / Yhteisöllinen asuminen

- Tavoitekattavuus yhteisölliseen asumiseen vuodelle 2026 on 1% 75 vuotta täyttäneiden määrästä ja vuodelle 2030 tavoitekattavuus on 2% 75 vuotta täyttäneiden määrästä eli noin 800 paikkaa (tällä hetkellä 268 asiakasta).
- Yhteisöllisessä asumisessa on käytössä palveluseteli, jatkossa palveluhankintaa monipuolistetaan kilpailuttamalla palvelu ja hyödynnetään monituottajamallia.
- Kunnilla on keskeinen rooli ikääntyneiden senioriasumisen kehittämisessä: asumisen, asuinympäristön ja palvelujen kehittämisen tulisi sisältyä kuntien strategiseen suunnitteluun.

Ikääntyneiden asiakasohjaus ja keskitetyt palvelut

- Asiakasohjaajat työskentelevät maakunnallisesti, työpisteet sijaitsevat laaja-alaisesti koko hyvinvointialueella. Palvelutarpeen arviointeja tehdään kotikäynteinä asiakastarpeen mukaisesti. Gerontologisessa sosiaalityössä vastataan erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden palvelutarpeisiin.
- Toimistotyön ja asiakaslaskutuksen henkilöstön työpisteet sijaitsevat maakunnallisesti eri alueilla.
- Teknologiakeskuksessa lisätään ja monipuolistetaan digitaalisten palvelujen määrää tavoitteellisesti määrärahojen puitteissa sekä kotiin vietävissä, että asumisen palveluissa.

Erikoissairaanhoito

- Sairaala Novassa kattavat erikoissairaanhoidon palvelut ja laajan yhteispäivystyksen palvelut
- Integroituja erikoissairaanhoidon palveluita laajan palvelun sosiaali- ja terveystieteiden yhteydessä Jämsässä ja Äänekoskella ja tarpeen mukaan muilla sote-asetimilla.
- Yhteiset osaamiskeskukset (mm geriatrinen keskus, diabeteskeskus, vatsakeskus)
- Sairaala Novassa dialyysi ja dialyysisatelliittiyksiköt Karstula, Saarijärvi, Jämsä

Aikuissosiaalityö ja työllisyyttä edistävät sosiaalipalvelut

- Aikuissosiaalityön palvelut toimivat keskitetyissä tiloissa, sote-keskusten tai muiden sote-toimijoiden yhteydessä: Äänekoskella (yhteispalvelupiste), Saarijärvellä, Viitasaarella, Laukaassa (yhteispalvelupiste), Jämsässä ja Keuruulla. Aikuissosiaalityön palveluita keskitetään Jämsän alueella suunniteltuun sote-keskukseen. Muissa kunnissa varataan sosiaalityön palvelupäivien asiakastyön tarvetta vastaavat tilat. Yhteiskäyttöisiä tiloja priorisoidaan muiden palveluiden kanssa, edellyttäen toimivaa tilojen varausjärjestelmää. Jyväskylän Hannikaisenkadun sosiaaliaseman tilajärjestelyjä selvitetään.
- Digitaalisten ja etäpalveluiden asiointimahdollisuuksia otetaan käyttöön ja lisätään systemaattisesti. Kivijalkapalvelut turvataan asiakkaille, jotka tarvitsevat lähipalvelua. Asiakkaiden luo tehdään tarvittaessa kotikäyntejä.

Kuntoutus, mielenterveys- ja päihdepalvelut

- Kuntoutus- sekä mielenterveys- ja päihdepalveluita tarjotaan sote-keskusten, sote-asetimien ja palvelupisteiden yhteydessä

Äitiys- ja lastenneuvola: Palveluiden kehittämisen tavoitetilä

Palveluiden kehittämisen tavoitetilä

- 1 Neuvoloita sijoittuu sote-asetille, lähiasemille sekä perhekeskuksiin ja niitä voidaan tuottaa myös muiden palveluiden yhteydessä tai esim. kouluterveydenhuollon tiloissa kouluille. Palvelu vaatii terveydenhuollon tilat. lisäksi kattavasti digivälitteisiä palveluja kuten videovastaanotot, kiireetön viestinvälitys ja puhelinpalvelu. Keskitetyt seksuaaliterveysyksiköt (JKL, Äänekoski) hoitavat alueidensa seksuaaliterveysasiat palvelun laadun parantamiseksi. Neuvolapalveluun kuuluu terveydenhoitajan ja lääkärin palvelu. Palvelut perustuvat lainsäädännön mukaan toteutettuihin määräaikaisiin terveystarkastuksiin ja terveysneuvontaan, joissa huomioidaan yksilöiden ja perheiden tarpeet. Hyvinvointialueen alueellinen neuvolasuunnitelma ohjaa toimintaa.
- 2 Neuvoloiden toimipisteverkostoa tarkastellaan ja paikallisesti etsitään ratkaisuja soten muista käytössä olevista tiloista joissa neuvolatoimintaa voisi toteuttaa. Toimintamallimuutokset tai toimipisteestä luopuminen koskettaa noin 13 neuvolan toimipistettä alueella. Keskisen alueen neuvolapalvelun keskittäminen.
- 3 Paikkakunnilla (erityisesti pohjoisen alue) monikäyttöiset tilat useiden palveluiden käytössä, jolloin saadaan korkea käyttöaste tiloille ja pystytään tuomaan palveluja lähelle.
- 4 0-6 –vuotiaiden lasten määrä ja syntyvyys on laskussa selvimmin koko pohjoisella alueella sekä Multia ja Jämsä. Tämä huomioiden toimipisteiden toimintamalleja kehitetään; osa neuvoloista sijoittuu paikallisesti esim. kouluihin ja osa sotekeskusten yhteyteen. Henkilöstöressurssin sijoittumista ja mahdollisia yhdistelmätoimia kouluterveydenhuollon kanssa tullaan tarkastelemaan.

Opiskeluhuollon palvelut: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Opiskeluhuollon palvelut tuotetaan lähipalveluna oppilaitoksissa tai niiden välittömässä läheisyydessä. Palveluverkkoa uudistetaan oppilaitosverkoston uudistamisen mukaisesti.
- 2 Opiskeluhuollon tiloja suunnitellaan kiinteässä yhteistyössä koulutuksenjärjestäjien kanssa. Opiskeluterveydenhuollon (2. aste) keskisen alueen tiloille haetaan korvaavaa terveydenhuollon vaatimukset täyttävää tilaa kampus-alueiden yhteyteen.
- 3 Opiskeluhuollon tilajärjestelyjen tulee mahdollistaa monitoimijaisen systeemisen palvelun tuottaminen ja tilojen oltava monikäyttöisiä eri ammattilaisten tarpeisiin.
- 4 Sähköiset palvelut täydentävät lähipalveluita lisäten monikanavaista asiointia. Digialustan käyttöönotto lisää palvelujen tasapuolista saatavuutta koko maakunnassa.
- 5 Adhd:n ja autismin kirjon digihoitopolut lisäävät asiakasosallisuutta ja asiakasperheiden omaa vastuuta neurokirjon häiriöiden hoidossa.

Palvelutarpeen arviointi, lapsiperheiden sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, tukiperhetoiminta: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Selvitetään lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin organisoinnin muutostarve osana yhteisen palveluihin ohjautumisen väylän käyttöönottoa. Kehitetään ja otetaan käyttöön yhteinen asiakkuuteen ohjautumisen väylä.
- 2 Painopisteen siirtyminen lastensuojelusta sosiaalihuollollisiin palveluihin. Tavoitteena auttaa lapsia ja heidän perheitään peruspalveluissa ja varmistaa tarvittaessa ohjaus oikea-aikaisesti erityispalveluihin.
- 3 Palveluverkon suunnittelussa tulee huomioida varhaisen tuen palveluiden integroituminen muiden palveluiden kanssa ja sijoittuminen alueellisiin palvelukeskittymiin, kuten perhekeskukseen, yhteiskäyttötilojen huomioiminen palveluverkon mukaisesti.
- 4 Palvelutarpeen arviointi toteutetaan monialaisesti ja yhteistyötä vahvistetaan eri toimijoiden kanssa. Asiakassuunnitelma vahvistaa tavoitteellisuutta ja vaikuttavuutta sekä lisää asiakkaan / perheen tietoisuutta ja osallisuutta työskentelyprosessissa.

Perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilötoiminta: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1) Palveluverkon suunnittelussa huomioidaan varhaisen tuen perhetyö jatkossa osana perhekeskustoimintaa.
- 2) Perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelun työ on lähipalvelua. Kirjaamistilat ja sosiaaliset tilat tulee säilyttää lähellä asiakasperheitä alueilla.
- 3) Tavoitteena on lisätä digitaalisten palveluiden osuutta mm. puheentunnistusta
- 4) Tavoitteena on vahvistaa omaa tuotantoa tukihenkilötoiminnassa.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut ja perheneuvola: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Lasten, nuorten ja perheiden vastualueen palveluiden integraatiota lisätään osana yhteisövaikuttavuutta, mm. yhteisen sisääntuloväylän rakentaminen lasten ja nuorten ja perheiden palveluihin
- 2 Terapiatakuulain mukaisten menetelmien toimeenpano ja osaamisen vahvistaminen jatkuu, lasten ja nuorten navigaattoreiden systemaattinen käyttö, lasten ja nuorten digitaalisten palveluiden käyttöönottoa edistetään (mm. etävastaanotot, etäryhmät, kasvatus- ja perheneuvonnassa sähköinen ajanvaraus)
- 3 Tiivistetään yhteistyötä kunnan ja kolmannen sektorin nuorten toimijoiden kanssa, tarkastellaan erityisesti liikuntaan ja muihin harrastuksiin liittyviä mahdollisuuksia lasten ja nuorten mielenterveyden tukena

Perheoikeudelliset palvelut: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Palvelut saavutettavissa; toimipisteet Jyväskylässä, Jämsässä ja Äänekoskella
- 2 Sähköisiä palveluita lisätään mm. Digialustan käyttöönotolla, sähköinen allekirjoitus käytettävissä
- 3 Tapaamistiloja järjestetään tarpeen mukaisesti Äänekoski, Jämsä, Keuruu, Viitasaari, Saarijärvi. Oma tuotanto täydentää ostopalveluita
- 4 Tiivistetään yhteistyötä kunnan ja kolmannen sektorin nuorten toimijoiden kanssa, tarkastellaan erityisesti liikuntaan liittyviä mahdollisuuksia lasten ja nuorten mielenterveyden tukena

Avohuollon lastensuojelu sekä sijais- ja jälkihuollon palvelut: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Oikea-aikainen palvelutarpeen arviointi ja monialainen yhteistyö prosessin eri vaiheissa, palveluiden saatavuus turvataan lähellä asiakkaan arkea.
- 2 Avohuollossa toimipisteet sijaitsevat tarkoituksenmukaisesti, lisäksi käytössä yhteiskäyttötiloja (Saarijärvi, Toivakka, Joutsa, Hankasalmi, Kinnula). Palvelut tuodaan asiakkaiden arkeen ja koteihin. Tarpeettomista toimitiloista luovutaan
- 3 Keskitetty sijais- ja jälkihuolto ja jalkautuvat palvelut
- 4 Täysi-ikäisten jälkihuollon palvelun tarkastelu osana aikuisten sosiaalipalveluja. Muutoksen valmistelu 2026.

Nuorisokodit ja lastenkoti: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Riittävät ja monipuoliset lyhyt- ja pitkäaikaisen laitoshoidon palvelut. Oma palvelutuotanto vahvistuu
- 2 Pitkäaikaisen laitoshoidon vahvistaminen, tavoitteena oman tuotannon osuus 30 % kaikesta palvelutuotannosta (lisäpaikat: Haapaniemen nuorisokoti, Kinkomaan nuorisokoti 2027)
- 3 Tilat toimintaan tarkoituksenmukaiset, käyttökänsä päähän tulleista tiloista luovutaan vaiheittain

Suun terveydenhuolto: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Palveluverkko tukee palveluiden saatavuutta omana toimintana ja mahdollistaa laadukkaat suun terveyden palvelut koko hyvinvointialueen asukkaille
- 2 Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat peruspalvelut tuotetaan pääsääntöisesti lähipalveluna hammashoitolassa tai liikkuvassa yksikössä
- 3 Palveluverkko mahdollistaa sujuvan yhteistyön eri ammattilaisten välillä sairauksien ehkäisyssä ja hoidossa
- 4 Palveluverkko mahdollistaa ehkäisevän työn toteuttamisen hyvinvointialueen asukkaille

Sosiaali- ja kriisipäivystys: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Yhteinen johto- ja tilannekeskus Keski-Suomen hyvinvointialueella
- 2 Kenttäjohtojärjestelmän käyttöönotto sosiaali- ja kriisipäivystyksessä

Vammaispalvelun asumispalvelut: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Vammaisten asumispalveluissa varmistetaan, että asiakkaille on tarjolla heidän palvelutarpeeseensa sopivia palveluita.
- 2 Omaa palvelutuotantoa lisätään suhteessa ostopalveluihin tuotantotapa-analyysin tuloksiin pohjautuen.
- 3 Kevyen tuen asumispalveluratkaisuja lisätään (kotiin tukemisen tiimit, tukiasuminen), asiakkaita tuetaan heidän omiin koteihinsa
- 4 Harvemmin tarvittavat erityisen vaativan tuen asumisen palvelut keskitetään
- 5 Tuotantotapa-analyysin tuloksia hyödynnetään palvelutarjontaa suunniteltaessa.

Vammaispalvelun sosiaalityö ja palveluohjaus: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Tiimityötä vahvistetaan edelleen siirtymällä asiakassegmentin mukaisiin tiimeihin
- 2 Virka-aikainen päivystys ja yhteydenottojen kiireellisyyden arviointi keskitetään
- 3 Asiakkaiden yhdenvertaisuutta alueella suhteessa palvelun tasoon edistetään toimintatapoja yhtenäistämällä ja tiimityötä uudistamalla
- 4 Toimintaan varatut tilat ovat tehokkaassa ja tarkoituksenmukaisessa käytössä.
- 5 Yhteiskäyttötilojen hyödyntäminen

Vammaisten päivä- ja työtoiminta: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Oman palvelutuotannon lisääminen
- 2 Päivätoimintaa järjestetään myös yksilöllisenä ja henkilökohtaisena palveluna (henkilökohtainen budjetointi)
- 3 Etäpäivätoiminnan hyödyntäminen
- 4 Vammaisten henkilöiden työvalmennuksen toimintamallin kehittäminen ja vakiinnuttaminen
- 5 Asiakasohjauksen kehittäminen yhdessä sosiaalihuoltolain mukaisen työtoiminnan kanssa tilaratkaisut huomioiden
- 6 Tuotantotapa-analyysin laatiminen päivätoiminnan palvelusta, tulosten huomioiminen palveluverkon uudistamisessa

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Asiakkaan kotona tapahtuvaa tuettua asumista vahvistetaan koko hyvinvointialueella olemassa olevilla resursseilla. Käyttöön intensiivisen tuen jaksot sekä tarvittaessa palvelua iltaisin ja viikonloppuisin. Ehkäistään ja vähennetään yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen tarpeita.
- 2 Nuorten aikuisten yhteisöllisen asumisyksikön perustaminen Jyväskylään olemassa olevilla resursseilla.
- 3 Vahvan tuen ja arvioinnin yksikön valmistelun jatkuminen yhteistyössä muiden sote-palveluiden kanssa nykyisiä resursseja kohdentamalla
- 4 Asumispalveluiden maakunnallinen ja asiakastarpeita vastaava kattavuus
- 5 Vuokra-asuntojen järjestämisen edistäminen asunto ensin periaatteella hyvinvointialueen alueella.
Lakisäateisten päihdepäiväkeskusten (SHL 24 b§) toiminnan käynnistäminen Laukaassa, Äänekoskella ja Jämsässä. Voi olla liikkuva palvelu. Päiväkeskus Hanska tarvitsee uudet toimivammat ja isommat tilat Jyväskylässä.

Kuntouttava työtoiminta, shl päivä- ja työtoiminta: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu on hallitusohjelman mukaisesti siirtymässä kuntien järjestämisvastuulle vuonna 2027. Sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa sekä sosiaalista kuntoutusta tullaan painottamaan hyvinvointialueen palveluissa kuntouttavan työtoiminnan muutosten myötä. Ryhmätoimintojen lisääminen etäpalveluna omassa toiminnassa.
- 2 Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmämuotoinen toiminta laajenee vuonna 2026 Joutsaan, Jämsään, Petäjävedelle, Laukaaseen, Hankasalmelle, Keuruulle, Äänekoskelle, Saarijärvelle, Viitasaarelle ja Kivijärvelle.
- 3 Mahdollisia toimitilojen ja toimintojen uudelleen järjestelyjä huomioiden tilavuokrat ja muuntuvat palvelutarpeet.

Kotihoito 24/7: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Etähoiva on osa kotihoitoa. Kotihoidon resurssien käyttö on optimoitu suhteessa asiakastarpeeseen.
- 2 Ennaltaehkäisevien palveluiden kehittäminen tukee kotihoitoa.
- 3 Uusia palvelu- ja kumppanuusmalleja kehitetään aktiivisesti.
- 4 Tunnistetaan asiakkaiden kuntoutumispotentiali ja tuetaan toimintakyvyn kehittymistä moniammatillisesti.

Turvapalvelut: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Turva-auttajapalvelu toimii koko hva-tasoisesti ja tukee omalta osaltaan kotona pärjäämistä ja vähentää kalliimpien palveluiden käyttöä.
- 2 Turvapuhelinkeskus osaksi tilannekeskusta 1.10.25 ja on vahva osa moniviranomaisyhteistyötä.
- 3 Etähoiva ja lääkeautomaatit tukevat hva-tasoisesti kotona asumista.
- 4 Teko/tukiälyn avulla pyritään tunnistamaan kotihoidon asiakkaan voinnin muutoksia ennakoivasti ja siten ehkäisemään kalliimpien palveluiden käyttöä (kuten päivystys, lääkäripalvelut ja osastohoito).

Ikääntyneiden muut asumispalvelut / Laitospalvelut: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

1 Viimeiset laitoshoidon paikat (24) purkautuvat keväällä 2026

Ikääntyneiden muut asumispalvelut / Yhteisöllinen asuminen: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 1%:n peittävyys suhteessa 75 vuotta täyttäneiden määrään saavutetaan vuonna 2026
- 2 Yhteisöllisen asumisen peittävyys vuonna 2030 on 2% 75 vuotta täyttäneiden määrästä
- 3 Kevennetään palvelurakennetta muuttamalla osa ympärivuorokautisen asumisen paikoista yhteisölliseksi asumiseksi

Ikääntyneiden asiakasohjaus: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Palvelurakennetta kevennetään kansallisten keskiarvojen ja vahvistettujen myöntämisperusteiden mukaisesti (ympäri vuorokautisen palveluasumisen kattavuus 75-vuotiaista 6,5 %, yhteisöllisen asumisen kattavuuden nosto 1%:iin ja vuoteen 2030 mennessä 2%:een, kotihoidon kattavuus –1 % 75-vuotta täyttäneistä, sekä omaishoidon kattavuus 3,5 %) sekä ohjaamalla asiakkaat oikea-aikaisesti oikeisiin palveluihin. Tavoitteen toteutumiseksi tehdään tiivistä yhteistyötä vastualueiden ja palvelualueiden välillä asiakkaiden palvelutarpeeseen vastaamiseksi.
- 2 Asiakasohjauksen palvelutarpeen arviointien tehostaminen kasvavaan tarpeeseen vastaamiseksi. Määritellään asiakasohjaukselle yhtenäiset tavoitteet palvelutarpeen arviointien, asiakassuunnitelmien sekä omatyöntekijöiden toteuttamiseksi.
- 3 Tietojärjestelmien tehokas hyödyntäminen. Sähköiset lomakkeet ja palveluiden tilauskäytännöt, etä – palvelutarpeen arvioinnin laajentaminen.

Erikoissairaanhoidon palveluiden kehittämisen tavoitetilä

Palveluiden kehittämisen tavoitetilä

- 1 Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn turvaaminen hoitotakuulainsäädännön mukaisesti
- 2 Integroitu erikoissairaanhoidon laajan palveluiden sosiaali- ja terveyskeskuksissa toimii tiiviissä yhteistyössä Sairaala Novan kanssa. Palvelut kaikkien hyvinvointialueen asukkaiden saatavilla.
- 3 Psykiatrisen erikoissairaanhoidon integraatio avoterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa. Sairaalakuormituksen keventäminen intensiivisen avohoidon mallin mukaisesti.
- 4 Kustannusvaikuttavat toimintamallit ja hoitoketjut koko terveydenhuollossa

Aikuissosiaalityö ja työllisyyttä edistävät sosiaalipalvelut: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

1. Palvelutarpeeseen vastataan monialaisesti sote-keskuksissa, sote-aseilla, sosiaalitoimistoissa sekä yhteispalvelupisteissä. Aikuissosiaalityön palvelut toimivat keskitetyissä tiloissa Äänekoskella (yhteispalvelupiste), Saarijärvellä, Viitasaarella, Laukaassa (yhteispalvelupiste), Jämsässä ja Keuruulla. Jyväskylän Hannikaisenkadun sosiaaliaseman tilajärjestelyjä selvitetään ja kotouttavan sosiaalityön sijoittuminen tilajärjestelyissä arvioidaan samassa yhteydessä. Muissa kunnissa varataan sosiaalityön palvelupäivien asiakastyön tarvetta vastaavat tilat. Yhteiskäyttöisiä tiloja priorisoidaan muiden palveluiden kanssa. Jämsässä muutto uuteen sote-keskukseen.
2. Sähköisen asioinnin ja liikkuvien palveluiden lisääminen. Sähköistä asiointia, etäpalveluita kuten videovastaanottoja lisätään edelleen. Erityisen tuen tarpeessa oleville asiakkaille mahdollistetaan kasvokkain tapahtuva sosiaalityöntekijän tapaaminen lähipalveluna. Suoran asiakastyön lisääminen. Kotikäyntejä tarvittaessa.
3. Palveluiden keskittämisellä kollegiaalista tukea. Moniammatillinen yhteistyö vahvistuu ja vakiintuu.
4. Edellytyksenä asiakastyöhön sopivia toimitilojen varausjärjestelmä yhteiskäyttötiloissa
5. Yksi asiakastietojärjestelmä josta saadaan tarvittavat tiedot selkeästi ulos. Liikkuvat ja sähköiset palvelut vahvat. Kustannusten hallittavuus asiakastietojärjestelmästä saatavien tietojen sekä oman asumispalvelutuotannon vahvistumisen myötä

Kuntoutus: Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Palveluiden oikea-aikaisuus sekä vaikuttavat kuntoutuspalvelut. Panostaminen varhaiseen puuttumiseen ja ennaltaehkäisyyn.
- 2 Uusia palvelumuotoja saatavilla (digi- ja liikkuvat), mikä mahdollistaa palveluiden oikea-aikaisen saatavuuden.
- 3 Kuntoutuspalvelut integroituvat kiinteästi muuhun palvelutuotantoon huomioiden myös potilaan/asiakkaan läheisverkoston ja lähiympäristön.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut Palveluiden kehittämisen tavoitetila

Palveluiden kehittämisen tavoitetila

- 1 Mielenterveys- ja päihdepalvelut toimivat tiiviinä osana sosiaali- ja terveysasemien verkostoa
- 2 Avoterveydenhuollon mielenterveys- ja päihdepalveluiden ja psykiatrisen erikoissairaanhoidon integraatio toteutuu
- 3 Päihdepalvelukeskusta kehitetään maakunnalliseksi osaamiskeskukseksi
- 4 Nuorten aikuisten hoitopääsy varmistetaan yhteistyössä lasten ja nuorten palvelualueen kanssa
- 5 Digitaalisten palveluita lisätään, myös ryhmätoiminnoissa

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko
5. Käsitteet
6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
8. Nykytila ja palvelutarve
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
- 11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030**
12. Kustannusvaikutukset

Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030

Esitettävät muutokset sosiaali- ja terveysasemiin ja alueelliseen osastotoimintaan (palveluverkko vaihe 2)

Palvelukohtaisissa suunnitelmissa kehitystoimien tarkempia yksityiskohtia

Kehitystoimet palveluissa	2026	2027	2028	2029	2030
Sosiaali- ja terveysasemat ja sosiaali- ja terveysterveystoimet	Luhangan palvelupisteen palvelut tarjotaan Joutsan sote-asetalla				
	Kannonkosken palvelupiste jatkaa Kannonkoskella yhteiskäyttöisessä tilassa		Kinnulan sosiaali- ja terveys- asema palvelupisteeksi yhteiskäyttöiseen tilaan		
	Kivijärven palvelupiste jatkaa Kivijärvellä yhteiskäyttöisessä tilassa				
	Kyyjärven palvelupiste jatkaa Kyyjärvellä yhteiskäyttöisessä tilassa		Toivakan palvelupiste yhteiskäyttöiseen tilaan		
	Konneveden soteasema palvelupisteeksi yhteiskäyttöiseen tilaan				
	Kuoreveden sote-asema palvelupisteeksi yhteiskäyttöiseen tilaan				
	Huhtasuon sote-aseman palvelut tarjotaan Palokan ja Kyllön sote-asetilla				
	Tikkakosken sote-aseman palvelut tarjotaan Palokan ja Kyllön sote-asetilla				
	Korpilahden sote-aseman palvelut tarjotaan Muuramen sote-asetilla ja Jämsän sote-keskuksessa				
	Multian palvelupisteen palvelut tarjotaan Keuruun sote-asetilla				
	Pihtiputaan sote-asema palvelupisteeksi yhteiskäyttöiseen tilaan				
Suun terveydenhuolto	Palveluita kootaan suurempiin, toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin. Luovutaan: Kinnula, Pihtipudas, Kannonkoski, Konnevesi, Kuorevesi, Multia				
Alueellinen osastotoiminta	Osastopaikkoja lisätään laajan palvelun sote-keskusten yhteyteen ja olemassa oleviin osastoihin sekä avataan Kyllöön osasto. Luovutaan: Joutsa, Keuruu, Karstula, Pihtipudas	Palvelutuotannon jatkuvuuden turvaaminen paranee kun toimintoja ja henkilöstöä sijoitetaan alueellisesti tarkoituksenmukaisesti.			
Kivijalkapalvelut Liikkuvat palvelut Sähköiset palvelut Toimintamallit					

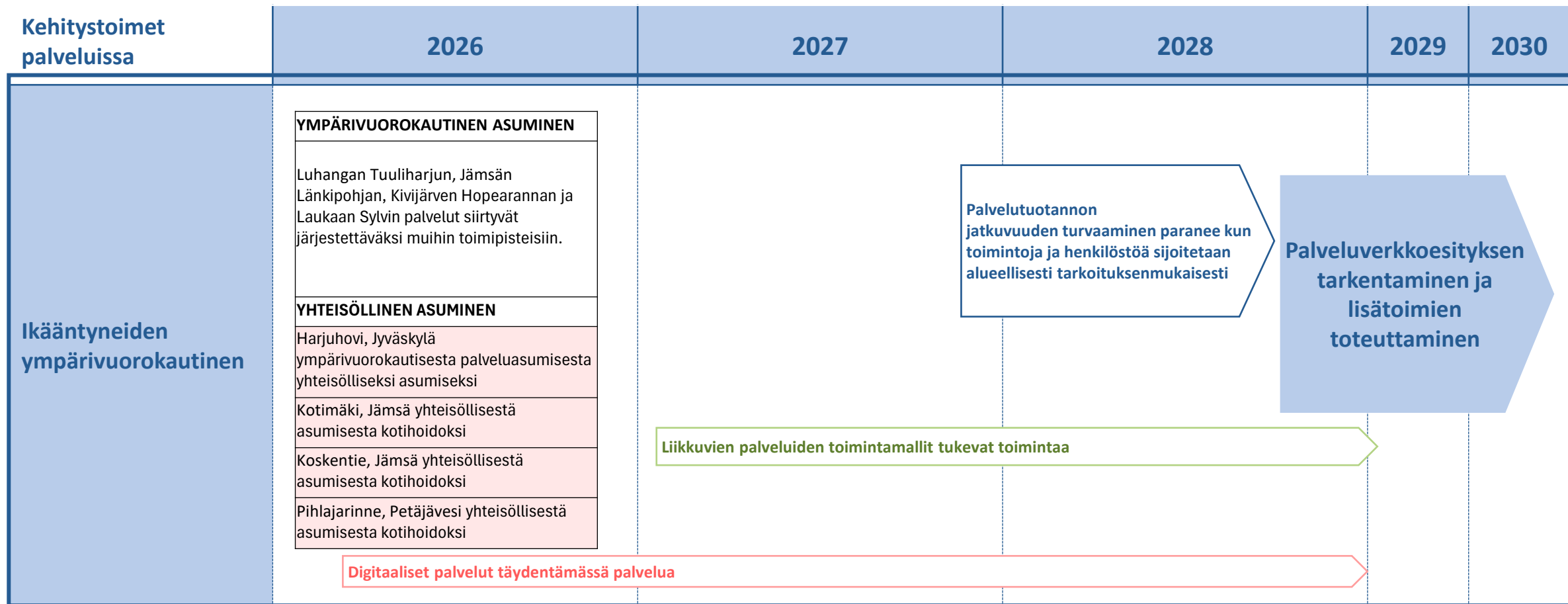
Palveluverkkoesityksen tarkentaminen ja lisätoimien toteuttaminen

Liikkuvat palvelut palvelupisteissä

Digitaalisten palveluiden valikoima kasvaa

Esitettävät muutokset ikääntyneiden ympärivuorokautiseen palveluasumiseen (palveluverkko vaihe 2)

Palvelukohtaisissa suunnitelmissa kehitystoimien tarkempia yksityiskohtia

Esitettävät muutokset neuvoloihin (palveluverkko vaihe 2)

Palvelukohtaisissa
suunnitelmissa
kehitystoimien tarkempia
yksityiskohtia

Kehitystoimet palveluissa	2026	2027	2028	2029	2030
Neurolat	Kuoreveden neuvola: palvelut Jämsän neuvolassa				
	Kivijärven neuvola – toimintamallin muutos: Palvelut Kivijärven kouluterveydenhuollosta palvelupäivinä		Kinnulan neuvola poistuu; Palvelut 1.1.2027 alkaen Pihtiputaan neuvolasta		
	Kannonkosken neuvola – toimintamallin muutos: Kannonkosken kouluterveydenhuollon tiloissa palvelupäivinä				
	Kyyjärven neuvola – toimintamallimuutos: toteutuu osittain Kyyjärven kouluterveydenhuollon tiloissa palvelupäivinä ja osittain Karstulasta käsin		Toivakan neuvolan toimintamallimuutos - Palvelu toteutuu 2027 alkaen osittain koulun opiskeluhuollon tiloissa ja osittain Sampoharjun sote-keskuksessa		
	Konneveden neuvola – toimintamallimuutos: jatkossa osittain Konneveden muissa soten tiloissa tai kouluterveydenhuollon tiloissa, osa palvelusta toteutuu Äänekoskelta, Laukaasta tai Hankasalmentta asiakkaan valinnan mukaan				
	Multian neuvola: palvelut jatkossa Keuruun neuvolasta käsin				
	Lievestuoreen neuvola - Lievestuoreen koulun opiskeluhuollon tiloissa 1.1.2026 alusta alkaen				
	Vihtavuoren neuvola: Palvelu tuotetaan Leppäveden neuvolasta käsin jatkossa. Leppävedelle valmistuu uusi tila syksyllä -26				
					Jämsä

Digitaalisten palveluiden laajentaminen

Huhtasuon neuvola – yhdistyminen keskustan neuvolan kanssa – tilat selvityksessä

Jyväskylän keskustan neuvola – yhdistyy Huhtasuon neuvolan kanssa, tilat selvittelyssä

Muutokset työikäisten palveluihin/Aikuisten sosiaalipalvelut; Mielensterveys- ja päihde-kuntoutujien asumispalvelut ja SHL 24b§:n mukaiset päiväkeskuspalvelut (palveluverkko vaihe 2)

Palvelukohtaisissa suunnitelmissa kehitystoimien tarkempia yksityiskohtia

Kehitystoimet palveluissa

2026

2027

2028

2029

2030

Työikäisten palvelut

Kotikiven yhteisöllisen asumisen yksikkö lakkaa 1.1.2026

Tuettua asumista lisätään. Osa Kotikiven kiinteistöstä jää tuetun asumisen käyttöön; asiakkaille turvataan palvelutarpeen mukaiset asumispalvelut

Nuorten aikuisten yhteisöllisen asumisen yksikkö mielensterveys- ja päihdekuntoutumisen edistämiseksi

Korvaavat toimitilat päihdepäiväkeskus Hanskalle Jyväskylään (mikäli tilat eivät järjesty vuonna 2025)

Vaativan tuen ja arvioinnin yksikkö mielensterveys- ja päihdeasiakkaille

Päihdepäiväkeskukset Jämsä, Äänekoski ja Laukaa. Selvitetään liikkuvien palveluiden mahdollisuus

Palveluverkkoesityksen tarkentaminen ja lisätoimien toteuttaminen

Sisältö

1. Miksi kehitämme palveluverkkoa
2. Yleiset tavoitteet palveluverkkotyölle ja tausta
3. Aluehallituksen päättämät tavoitteet ja periaatteet palveluverkkotyön vaiheelle 2
4. Palveluverkkoon liittyvä päätöksenteko
5. Käsitteet
6. Toimeenpanon raportointi – palveluverkkopäätös, vaihe 1 (päätös 11.6.2024)
7. Palveluverkkotyössä kuvattavat palvelut ja palveluverkkotyön prosessi, vaihe 2
8. Nykytila ja palvelutarve
9. Valmius ja varautuminen osana palveluverkkotyötä
10. Palveluverkkoesitys, vaihe 2 – muutokset
11. Tiivistys muutosesityksistä vuoteen 2030

12. Kustannusvaikutukset

Kustannusvaikutukset

Kustannusvaikutusten yhteenveto/tiivistelmä

- Palveluverkon kustannusvaikutuksia on arvioitu tilojen, tukipalveluiden ja henkilöstövaikutusten kautta. Luokkaan ”muut kustannukset” sisältyvät myös muun muassa hoitotarvikkeet sekä matka- ja postikulut.
- Lisäksi on huomioitu vaikutukset muihin kustannuksiin, joita arvioidaan syntyvän esimerkiksi ostolääkärien tarpeen vähentymisestä, muiden palvelujen ostojen vähentymisestä sekä toimintaprosessien yhtenäistämistä ja päällekkäisten toimintojen karsimisesta.
- Kustannusvaikutukset ovat yhteensä 18,7 miljoonaa euroa vuositasolla.
- Vuosittaisten kustannusten lisäksi on huomioitu investointisuunnitelmasta poistuva Huhtasuon uudisrakennushankkeen poisjättäminen, jonka investointikustannusarvio on noin 12 miljoonaa euroa alustavan tarveselvityksen mukaan.
- Säästöjen toteutuminen edellyttää, että palveluverkkoesitys toimeenpannaan suunnitellusti vaiheittain vuoden 2026 alusta alkaen.

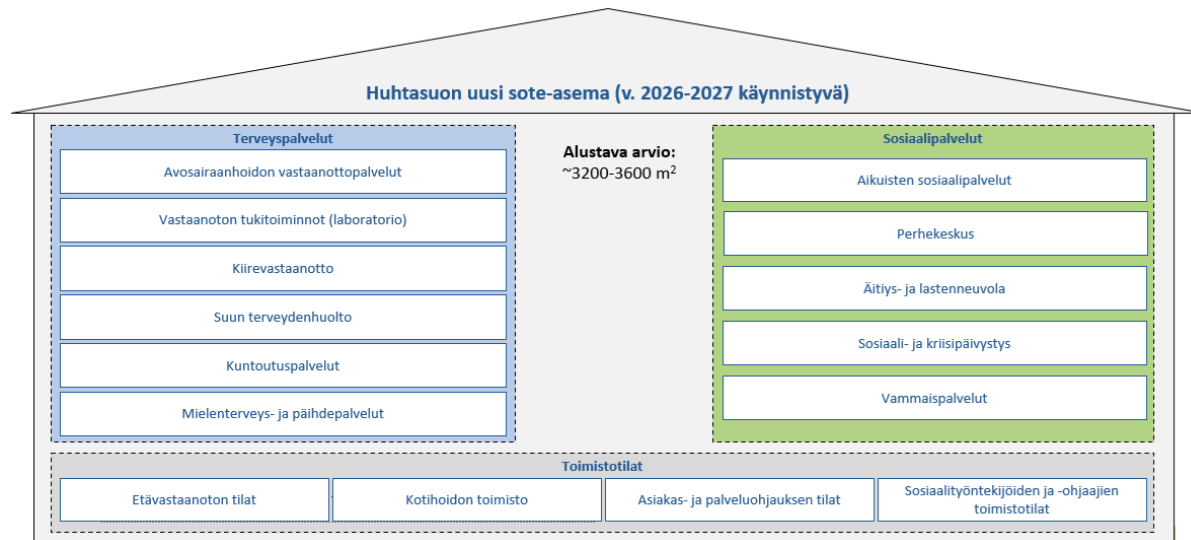
Huom.

- Kustannussäästöihin oli alkuperäisessä materiaalissa merkitty 162 000 euroa sekä Kivijärven soteaseman että Kivijärven ikääntyneiden ympärivuorokautisen yksikön kohdalle. Kivijärvellä on kuitenkin vain yksi sopimus, jonka vuosivuokra on 162 000 euroa. Vuokra on jaettu yksiköiden välillä pinta-alojen suhteessa niin, että ikääntyneiden ympärivuorokautiselle yksikölle kohdentuu 99 000 euroa ja soteasemalle 63 000 euroa. Nämä on korjattu dioille 181, 182 ja 184.
- Lisäksi Keltinmäen päiväkeskuksesta luovuttaessa kustannussäästöksi arvioidaan 241 000 euroa, tämä on lisätty dialle 186.

Huhtasuon uudisrakennushanketta ei käynnistetä

(poistuu investointisuunnitelmasta)

Palveluverkkopäätös (11.6.2024)

- Huhtasuon uudisrakennushanke on uudelleenarvioitu ja esitetään poistettavaksi investointisuunnitelmasta, palveluverkko vaihe 2.
- Alustavan tarveselvityksen mukainen investointikustannusarvio noin 12 miljoonaa euroa

Kustannusvaikutuksia on arvioitu tilojen, tukipalveluiden ja henkilöstön kautta (vuositasolla)

	Kustannusvaikutus yht.	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Henkilöstö	Muut	Huomiot
Sote-asetat: avosairaanhoidon vastaanotto	5 964 836	2 443 500	168 336	1 343 000	2 010 000	
Soteasetat: Kuntoutuspalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut soteasemilla, kiirevastaanotto	798 000	52 000		346 000	400 000	
Laboratoriopalveluverkko	1 090 000			200 000	890 000	
Ikääntyneiden ympärivuorokautinen	5 789 700	961 000	623 800	4 120 900	84 000	Harjuhovissa vähenevät vain henkilöstömenot. Tuloja jää kertymättä yhteensä -587.000. Länkipohjan osalta tuloja jää kertymättä -427.000. Sylvän (Laukaa) osalta tuloja jää kertymättä -160.000; näitä ei mukana kokonaissummassa
Alueellinen osastotoiminta	3 395 360	795 360	100 000	2 500 000		
Ikääntyneiden päivätoiminta	241 000	85 000	12 000	135 000	9 000	Päivätoiminnan ollut avoimia tehtäviä, joihin Keltinmäen henkilöstöä siirryy, kalusteet hyödynnetään Vaajakoskelle valmistuvassa tilaan, joten säästö 9000€ siitä.
Suunterveydenhuolto	778 150	110 500	46 650	420 000	201 000	Suunterveydenhuollon tiivistäminen, pääasiallinen kustannussäästö henkilöstön vähenemisenä keskittämisen myötä
Neurolat	161 836	124 616	8 420	23 000	5 800	Neurolaverkon tiivistäminen. Kustannussäästöt pääasiassa tilavuokria.
Aikuisten sosiaalipalvelut	487 152	484 752	2 400			Aikuisten kuntouttavat sosiaalipalvelut: palveluverkon tiivistäminen. Säästöt toteutuvat pääsääntöisesti tilavuokrina.
Yhteensä	18 706 034	5 056 728	961 606	9 087 900	3 599 800	Vaikutus nettokustannuksiin
Jokilaakson sairaala		2 400 000				Jokilaakson sairaalan vuokratkustannukset jäävät pois, mutta korvautuvat uuden sote-asetan kustannuksilla sen valmistuttua
Muut		343 272				
Yhteensä		7 800 000				

Lisäksi: Huhtasuon uudisrakennushanke: 12,0 miljoonaa euroa

Kustannusvaikutukset - Sote-asetat

	Kustannusvaikutus yhteensä (vuositasolla)	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Henkilöstö	Muut	Huomiot
Yhteensä	6 762 836	2 495 500	168 336	1 689 000	2 410 000	
Sote-asetat (avosairaanhoidon vastaanotto)	5 964 836	2 443 500	168 336	1 343 000	2 010 000	
Toivakan sote-palvelupiste	300 000	100 000		200 000		Palvelupiste yhteiskäyttötilaksi, johon liikkuvat palvelut (tilan vuokra 100t€/vuosi)
Luhangan sote-palvelupiste	63 000	47 000		16 000		
Kannonkosken sote-palvelupiste	115 220	60 000	5 220	50 000		Palvelupiste yhteiskäyttötilaksi, johon liikkuvat palvelut (tilan vuokra 60t€/vuosi)
Kivijärven sote-asema	141 648	63 000	3 648	75 000		Palvelupiste yhteiskäyttötilaksi, johon liikkuvat palvelut (tilan vuokra 162,5t€/vuosi)
Kyyjärven sote-asema	172 000	110 000		62 000		Palvelupiste yhteiskäyttötilaksi, johon liikkuvat palvelut (tilan vuokra 110t€/vuosi)
Pihtiputaan sote-asema palvelupisteeksi	461 500	161 500		300 000		Avosairaanhoidon vastaanotto toiminnan osuus tilavuokrasta 161,5 t€/vuosi
Konneveden sote-asema	1 090 000	650 000		440 000		Huomioidaan asumispalvelut (tilavuokra 650t€/vuosi)
Kuoreveden sote-asema	320 000	120 000		200 000		Kuoreveden palvelupiste yhteiskäyttöiseksi tilaksi, johon liikkuvat palvelut (tilan vuokra 120t€)
Huhtasuo	1 145 000	370 000	75 000		700 000	Palvelusopimus kokonaishinta- laboratorio/tarvikekulut ja henkilöstökulut
Tikkakoski	658 000	108 000			550 000	Palvelusopimus kokonaishinta- laboratorio/tarvikekulut ja henkilöstökulut
Korpilahti	925 000	450 000	75 000		400 000	Palvelusopimus kokonaishinta- laboratorio/tarvikekulut ja henkilöstökulut
Kinnula	470 000	110 000			360 000	Palvelusopimus kokonaishinta- laboratorio/tarvikekulut ja henkilöstökulut
Multia	103 468	94 000	9 468			Osa Keuruu-Multia palvelusopimusta, vaatii sopimuksen tarkastelun
Kuntoutuspalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut soteasemilla, kiirevastaanotto	798 000	52 000 (Pihtipudas)		346 000	400 000	Kuntoutuspalveluiden tiivistäminen sote-asetaverkon myötä 0,24M€, Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tiivistäminen 0,106 M€, Kiirevastaanottoaukioloaikojen supistaminen 0,4M€

Kustannusvaikutukset - Laboratoriopalveluverkko

	Kustannusvaikutus yhteensä (vuositasolla)	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Henkilöstö	Muut	Huomiot
Yhteensä	1 090 000			200 000	890 000	Palvelujen ostot Fimlabilta
Laboratoriopalveluverkko	1 090 000			200 000	890 000	

Kustannusvaikutukset – Ikääntyneiden ympärivuorokautinen

	Kustannusvaikutus yhteensä (vuositasolla)	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Henkilöstö	Muut	Huomiot
Yhteensä - Ikääntyneiden ympärivuorokautinen	5 789 700	961 000	623 800	4 120 900	84 000	
Tuuliharju, Luhanka	911 000	217 000	94 000	600 000		
Länkipohja, Jämsä	1 608 000	294 000	180 000	1 078 000	56 000	Tuloja jää kertymättä -427.000
Hopearanta, Kivijärvi	691 700	99 000	81 800	510 900		
Sylvi, Laukaa	1 679 000	351 000	268 000	1 032 000	28 000	Tuloja jää kertymättä -160.000
Harjuhovi ympärivuorokautisesta yhteisölliseksi asumiseksi	900 000			900 000		

Kustannusvaikutukset – Alueellinen osastotoiminta

	Kustannusvaikutus yhteensä (vuositasolla)	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Henkilöstö	Muut	Huomiot
Alueellinen osastotoiminta yhteensä	3 395 360	795 360	100 000	2 500 000	0	Muut kustannukset sisältävät mm. laboratoriokulut, hoitotarvikkeet
Keuruu (26 sairaansijaa)		180 504	32 099	2 100 000	235 000	
Pihtipudas (20 sairaansijaa)		279 000	24 691	1 500 000	180 000	Alueellisen osastotoiminnan osuus tilavuokrasta 279 t€/vuosi
Joutsa (15 sairaansijaa)		166 488	18 519	1 000 000	120 000	
Karstula (20 sairaansijaa)		169 368	24 691	1 350 000	120 000	
Kyllö (35 sairaansijaa) uusi osasto				-2 500 000	-300 000	
Sairaansijojen laajennukset muissa yksiköissä				-950 000	-355 000	

Huom. Tukipalveluiden osalta arvioitu nettokustannussäästö , joka on suhteutettu sairaansijojen mukaan. Luvuissa huomioitu lisäkustannukset uusista osastoista.

Kustannusvaikutukset – Ikääntyneiden päivätoiminta

	Kustannusvaikutus yhteensä (vuositasolla)	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Henkilöstö	Muut	Huomiot
Ikääntyneiden päivätoiminta yhteensä	241 000	85 000	12 000	135 000	9 000	
Keltinmäen päiväkeskus	241 000	85 000	12 000	135 000	9 000	Päivätoiminnassa ollut avoimia tehtäviä, joihin Keltinmäen henkilöstöä siirtyy, kalusteet hyödynnetään Vaajakoskelle valmistuvassa tilaan, joten säästö 9000€ siitä.

Kustannusvaikutukset - neuvolapalvelut

	Kustannusvaikutus yhteensä (vuositasolla)	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Henkilöstö	Muut	Huomiot
Neurolat yhteensä	161 836	124 616	8 420	23 000	5 800	Neurolaverkon tiivistäminen. Kustannussäästöt pääasiassa tilavuokria.
Kuorevesi	1 000				Matkakulut 1000	
Kivijärvi	9 992	7 752	440		Matkakulut 1800	
Kannonkoski	17668	15 468	1 200		Matkakulut 1000	
Kyyjärvi	17 952	16 752			Matkakulut 1200	
Konnevesi	36 992	13 992		23 000 (0,6 htv)		
Multia	28 292	25 212	Siivous 2 280		Matkakulut 800	
Liestuore	41 849	37 349	4 500		-	
Toivakka	-					Toimintamallimuutos 2027, jolloin palvelu järjestyy osin Toivakasta ja osin Sampoharjusta
Kinnula	-					Toimintamallimuutos 2027, jolloin palvelu järjestyy osin kouluterveydenhuollon tiloissa
Jämsä						
(Korpilahti: siirtyminen tiloissa alakertaan)	-					Tieto tarkentuu, tilat tiivistyy
Vihtavuori	8 091	8 091				Siirtyy Leppävedelle ja uusi vuokra ei ole tiedossa

Kustannusvaikutukset - suunterveydenhuolto

	Kustannusvaikutus yhteensä (vuositasolla)	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Henkilöstö	Muut	Huomiot
Suun terveydenhuolto Yhteensä	778 150	110 500	46 650	420 000	201 000	Suunterveydenhuollon tiivistäminen, pääasiallinen kustannussäästö henkilöstön vähenemisenä keskittämisen myötä
Kinnula		6 000			201 000	Sopimushinta
Pihtipudas		25 000	16 150	190 000		16 150 e erilliskuljetukset ja välinehuolto
Kannonkoski		3 500	1 200	75 000		1 200 siivous
Konnevesi		47 000		80 000		
Kuorevesi		13 000	22 500			Erilliskuljetukset
Multia		16 000	6 800	75 000		6 800 siivous

Kustannusvaikutukset – aikuisten sosiaalipalvelut

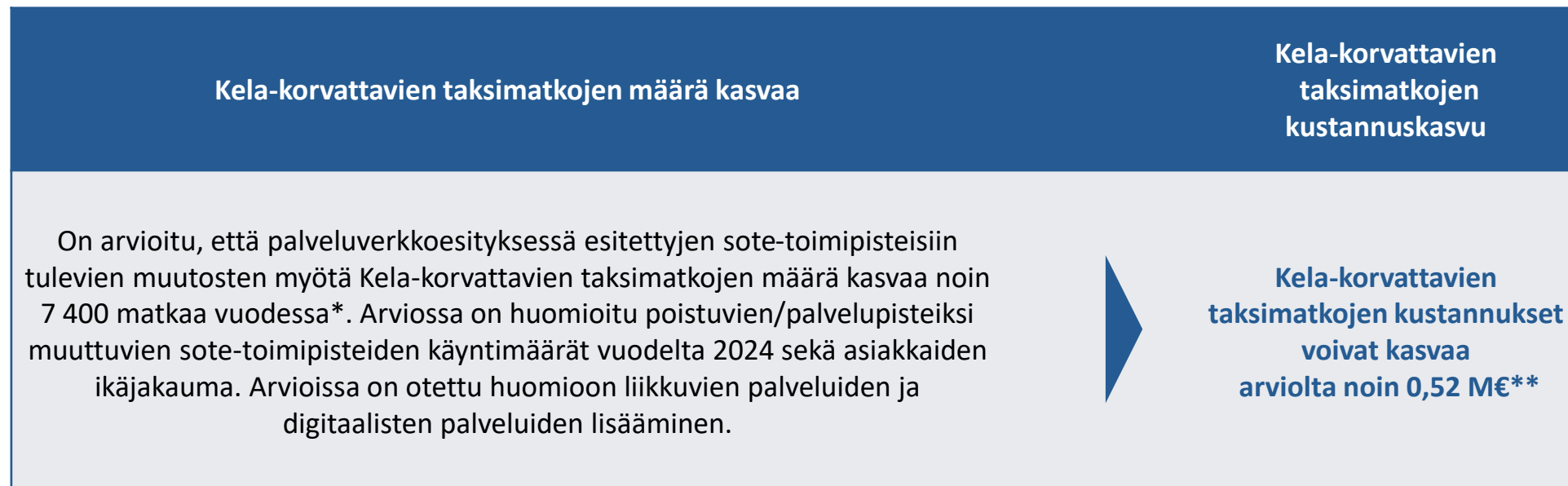
	Kustannusvaikutus yhteensä (vuositasolla)	Tilakustannukset	Tukipalvelut	Henkilöstö	Muut	Huomiot
Aikuisten sosiaalipalvelut, Yhteensä	487 152	484 752	2 400			
Työvarikko Joutsa	7 551	7 551				
Karstula, Heikintie 2 kuty	6 986	6 986				
Kotikivi, Kivijärvi B-talo	27 007	25 807	1 200			
Kotikivi, Kivijärvi C-talo	27 550	26 350	1 200			
Konnevesi, Kauppatie 42	69 655	69 655				muutto 1.1.26 alk. pienempiin tiloihin, vuokra 460e/kk = 5520e/v
Kyyjärvi kuty, Tuliharjuntie	33 038	33 038				
Muurame, kuty Ratastie	43 181	43 181				
Petäjavesi, kuty Teollisuustie	35 477	35 477				
Tukipilari, Äänekoski	74 227	74 227				
Jämsä, Saksalankatu 1	168 000	168 000				

Palveluverkkoesityksen myötä Kela-korvattavien taksimatkojen määrä voi nousta – arvioitu kustannusvaikutus noin 0,52 M€

Taksimatkasta voi saada Kela-korvausta terveydentilan tai puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi. Palveluverkkoesitysten myötä Kela-kustannukset sote-asetuille voivat nousta kahdesta syystä:

1. Jos palvelupisteen sijaan tulisi päästä toiselle sote-asetalle ja korvaukseen oikeuttavat ehdot täyttyvät, voi **Kela-korvausten saajien määrä kasvaa**
2. Nykyisin soteasetalle Kela-taksilla kulkeva joutuu kulkemaan kauempana sijaitsevalle toimipisteelle, jolloin matkakohtainen kustannus kasvaa. **Niissä kunnissa, joihin perustetaan palvelupiste, kaikki Kela-korvattavat matkat kuitenkin tapahtuvat jo nykyään kuntien ulkopuolelle, joten keskimääräisten matkakustannusten ei arvioida nousevan etäisyyden johdosta**

Luvut ja oletukset

Kiitos

www.hyvaks.fi

#hyvaks #hyväarkikaikille